

Na Lisci za 1. maj — praznik dela

**Velik delavski shod —
1000 pohodnikov —
Govornik Franc Hribar**

SEVNICA — Osrednja občinska proslava v počastitev dneva OF in praznika bo kot običajno 1. maja ob 11. uri pred Tončkovim domom na Lisci. Slavnostni govornik bo sekretar republiškega sveta Zveze sindikatov Franc Hribar. V kulturnem sporedu bodo sodelovali pevci Jutrjanje in Lisce, Oder mladit, učenci OŠ Savo Kladnik in Delavska pihalna godba, vsi iz Sevnice.

Ob tej priložnosti bodo prejeli srebrni znak OF: Jože Hočevar iz Račice pri Loki, Pavle Zemljak in Šahovski klub Milan Majcen iz Sevnice, Ivan Pungertar iz Malkovca, Terezija Repovž, Ignac Strnad, oba iz Šentjanža, Aktiv mladit zadružnikov Tržišče, ki združuje tudi zadružnike Šentjanža, in krajevna organizacija Rdečega križa iz Krmelja.

Srebrni znak ZSS pa bodo izročili Janezu Levstiku in Tanji Povalec iz Lisce, Milanu Jazbecu iz Metelne in Ani Bijelič iz Jutrjanke. Organizatorji želijo, da bi čimveč ljudi prišlo na Lisco peš, da bi uresničili geslo: 1000 pohodnikov na Lisco! Avtobusi bodo vozili pohodnike v Krakovo zavzavne postaje ob 6, do 9, ure. Za kontrolne kartončke in čaj na Lisci bodo poskrbeli planinci. Iz oddaljenih krajev bodo vozili na Lisco avtobusi, vsak pa bo imel postanek na sevnški avtobusni postaji.

6. POSVET O ASTRONAVTIKI

SEVNICA — Astronavtično-razetni klub Vega Sevnica je pripravil 24. in 25. aprila v Poljčah 6. posvet o astronautiki, raketni tehniki in modelarstvu. Med 50 prijavljenimi udeleženci so bili ugledni strokovnjaki in znanstveniki jugoslovanskih institutov in fakultet, ki so prispevali 26 referatov.

HIDROELEKTRARNA V STARIH ŽAGAH ZAČELA OBRATOVATI

Stare žage — V Torko so v Starih žagah, na obronkih legendarnega Partizanskega Roga, spustili v poskusno obratovanje malo hidroelektrarno z močjo 265 kVA, ki jo je izročil v uporabo član sveta federacije Ivan Maček-Matiija. Hidroelektrarna, ki bo dajala letno blizu 670 MWh ur elektrike, je pomembna za SLO, kot tudi za naše elektrogospodarstvo.

Slavnostni govornik direktor DE Elektro Ljubljana Peter Koziar je ob tej priložnosti dejal, da gre za enega iz serije desetih manjših hidroenergetskih objektov, ki jih bodo predvidoma končali v tem srednjeročnem obdobju. Hidroelektrarno na potoku Črmošnjice je gradil Hidrotehnik s pomočjo JLA, Litostroja in Elektra Novo mesto.

Posebej velja omeniti delež in prispevek JLA. Saj je bilo potrebno položiti 1.115 metrov cevovoda, ki so ga speljali po hribovitem terenu.

S. D.

Prvomajski razmislek

Namesto da bi odpirali tovarne, ceste in elektrarne, kar smo počeli v preteklih letih in tako proslavljali 1. maj — delavski praznik, sedaj vse bolj spoznavamo, da smo v globoki politični, gospodarski in moralni krizi. Ker je moralna kriza tudi kriza vrednot, se lahko vprašamo, ali je delo še naša najvišja vrednota. Na papirju je, razprava o osnutku sprememb in dopolnitve zakona o združenem delu pa kaže, da marsikoga med nami skrbi, kakšna bo usoda dela. Razpravljalec dvomi, ali bo moč deliti izjemni dohodek delovnih organizacij na ravni federacije, od koder naj bi potem šel za skupne programe. Kaj bo potem ostalo tistim, ki res delajo? Imeli bodo še pravico do dela, ne pa do presežne vrednosti, ki jo bodo ustvarili. Na ta način pač ne bo mogoče ukiniti sprejemljene neokolonialističnega odnosa, v katerem po mnenju Emila Milana Pintarja daje relativna razvitost pravico do dela, relativna nerazvitost pa pravico do trošenja. Na tak način se delo spremeni v tlako. Zato sevedani čudno, da milijonska armada nezaposlenih Jugoslovancev nič ne pritiska na delovna mesta, kar se na primer dogaja v kapitalizmu, kjer delo sicer ni zapisano med največje vrednote, zato pa je dobro plačano.

J. SIMČIČ

Tako je v Labinu govoril Tito

Tudi za današnjo rabo

V ponedeljek, 4. maja, se bodo ob 15.05 spet oglasile sirene. Minilo bo sedem let, odkar nas je dosegla že dlje časa temno pričakovana novica, da je v Kliničnem centru v Ljubljani umrl predsednik Tito. Jugoslavija se je od njega poslovila z največjim spoštovanjem, ne da bi v celoti došla, kako velika je bila združevalna in ustvarjalna moč njegove osebnosti.

Josip Broz Tito je bil revolucionar z vizijo socialističnega razvoja. Znal je prisluhniti času in ljudem, njegove besede so aktualne še danes. Ko je tedni stavka labinskih rudarjev na prvih straneh časnikov in ko se je uradna politika obnavlja natančneje opredeliti, bodo sveže zvenele Titove besede, ki jih je izrekel pred 16 leti, ob 60-letnici labinske republike:

«Cene naraščajo, premalo skrbimo za dinar. Mnogi se do naše skupnosti neodgovorno obnašajo. Nočem vas zdaj pozivati na varčevanje. Koga sploh naj pozivam? Mar tistega delavca, ki se za vsakdanje življenje nima dovolj? Pozivam pa ljudi, ki so na odgovornih mestih v gospodarstvu, bankah in drugih sektorjih našega gospodarskega življenja — tam so v glavnem komunisti — naj se obnašajo tako, kot zahtevajo sklepi komunistov, ne pa kot se oni sami odločijo.»

Tako je v Labinu govoril Tito. Ne le v opomin taktatnemu, marveč tudi sedanjemu času.

Dolenjska živi iz rok v usta

Medobčinska sveta ZKS in ZSS za Dolenjsko o naših gospodarskih razmerah — Najbolj skrbi manjšanje akumulacije — Zaostaja izvoz, zato protest proti ZIS

NOVO MESTO — Dolenjsko gospodarstvo že nekaj časa živi le iz rok v usta. Nič zares pomembnega ne gradi in ne načrtuje, z izjemo Tovarne zdravil Krka ga sploh ne omenjajo v republiških planih. Dolenjska živi iz rok v usta, njena akumulacija je nekajkrat premajhna, da bi lahko dohajali hitreje napredujoče. Ob tem pa izgublamo čas s prepri o delitvi premalo ustvarjenega...

V znamenju takih in podobno težkih ugotovitev je 24. aprila potekalo skupno zasedanje medobčinskih svetov ZKS in ZSS za Dolenjsko.

PODELILI NAJVIŠJA PRIZNANJA OF

LJUBLJANA — Ob 46-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda je bila 27. aprila v Ljubljani osrednja proslava, na kateri je zbranim govoril član predsedstva Slovenije Janez Stanovnik. Devetnajst posameznikov in koordinacijski odbor Vlaka bratstva in enotnosti iz SR Srbije pa je prejelo najvišje priznanje OF, Z našega območja so ta priznanja prejeli Bojan Fink iz Novega mesta, Ivan Videnič iz Brežic in Franc Vrvščar iz Metlike.

SIRENE OB OBLETNICI TITOVE SMRTI

Po sporočilu zveze konference SZDL se bodo 4. maja ob 15.05 ob sedmi obletnici smrti tovariša Tita, po vsej Jugoslaviji oglasile sirene. Na političnih zbiorih bodo tega dne počastili spomin z enominutnim molkom, v šolah in enotah JLA bo prva ura posvečena življenju in delu Josipa Broza-Tita.

Z RAZSTAVE V POSAVSKEM MUZEJU — Odprli so jo v počastitev praznika OF in prvega maja ter se z njo oddolžili tudi spominu na 50-letnico ustanovnega kongresa KPS ter 50-letnico prihoda predsednika Tita na čelo KP Jugoslavije. Razstava prikazuje začetke samoupravljanja in razvoj gospodarstva v brežiški občini. Obiskovalci si lahko ogledajo razvojno pot Tovarne pohištva, Trima, Rudnika Globoko, Prevoza, Slovina, Gozdnega gospodarstva, Tozda za popraviljanje železniških voz in Emone Posavje oziroma Ljudske potrošnje. (Foto: J. Teppey)

Kakšna bo naša skupna usoda?

Za novega predsednika MS SZDL za Posavje so izvolili Slavka Šribarja

KRŠKO — Na volilno-programski seji medobčinskega sveta SZDL za Posavje, ki je bila pretekli četrtek, so delegati sprejeli poročilo o dosedanjem delu in delovni program za prihodnje obdobje. Dosedanji predsednik medobčinskega sveta Lada Močivnik so razrešili, ker odhaja na novo delovno dolžnost v gospodarstvo, za novega predsednika pa so izvolili Slavka Šribarja, dosedanjega direktorja delavske univerze v Krškem.

V uvodni razpravi k poročilu je Lado Močivnik nanizal še nekaj dodatnih poudarkov in komentarjev. Dejal je, da so se razmere pri nas v zadnjem času precej poslabšale, saj v zadnjih petih letih v gospodarstvu nismo dosegli nobenega izboljšanja. Hkrati je bilo več kot preveč besednega dvobojevanja med repu-

bliskami pa na ravni federacije itd. Po njegovem mnenju smo vsi skupaj izgubili zaradi tega veliko preveč časa.

● To je samo delen povzetek uvodne razprave na seji, ki so jo potem dopolnili še člani medobčinskega sveta. Nekateri so se spraševali, kakšna bo naša usoda, če se bodo gibanja nadaljevala še naprej v taki smeri. Po mnenju razpravljalcev bo potreba zaostri odgovornost, SZDL pa še bolj odpreti za številne pobude in razprave, ki so se med občani že tako in tako začele. Številne javne tribune in okrogle mize so pokazale, da je tak način političnega dela zelo dober.

in energije, pri vsem tem pa skrbi še to, da te razprave potekajo na precej nizki ravni. Ob tem smo skoraj pozabili, da resolucije ne uresničujemo, da inflacija raste, izvoz pada itd. Dodatno zmedo v vse skupaj so vnesli še interventni zakoni. V Posavju zaradi njih sicer ni bilo prehudih zapletov, so pa vnesli dosti nemira.

Ko je govoril o varstvu okolja, kateremu je v poročilu posvečenih precej besed, je dejal, da ne moremo sprejeti polovičnih ali začasnih rešitev. Javna razprava pa je v Posavju pokazala, da je treba ponovno pretehtati razvojne usmeritve. Opredeliti se bo treba do gradnje JE, tako z ekološkega kot ekonomskega vidika.

XL. SREČANJE MLADIH TEHNIKOV V KRŠKEM

KRŠKO — Zveza organizacij za tehnično kulturo Krško bo pod pokroviteljstvom SOP Krško in ob pomoči ZOTK Slovenije ter OK ZSMS Krško organizirala XL. srečanje mladih tehnikov Slovenije. Srečanje bo 22. in 23. maja v okviru praznovanja mednarodnega leta mladit, hkrati pa bo privedel potekala v okviru praznovanja dneva mladosti. Taka srečanja mladih tehnikov prispevajo k medsebojnemu spoznavanju učencev.

odst. večji dohodek, kar je precej več, kot bi lahko pripisali inflaciji. Žal pa so se nadaljevale tudi negativnosti. Kljub vsemu besedičenju o nujnosti zmanjšanja porabe in družbene režije se »ropanje« gospodarstva nadaljuje. Prihodki družbenopolitičnih skupnosti so bili kar za 166 odst. večji, prihodki sisov pa za 160. Če k temu prištejemo še za 136 odst. večje osebne dohodke, se je to

● Medobčinska sveta sta v petek sprejela nekatere praktične usmeritve, ki naj bi pripomogle do izboljšanja položaja, do novih programov in prebojev iz sedanjega življenja. Podprla sta naravnost k bolj trznemu gospodarstvu, ki ga kljub hudim pomanjkljivostim uvažajo tudi intervencijski zakoni /njihove učinke je obrazložil Tone Golobič s SDK/. Sklenila sta protestirati proti kratkovidni izvojni politiki zveznega izvršnega sveta, saj je letošnji dolenski izvoz domala za petino manjši od lanskega. Po mnenju sekretarja MS ZKS za Dolenjsko Uroša Dularja se jeseni obeta celo devizni kolaps, če ne bo ustreznih sprememb. Ali so stvari politično sploh ponovljive, se je še vprašal ob tej svoji napovedi.

moralo usodno odraziti na akumulacijski sposobnosti samega gospodarstva. In tako smo pri uvodu, ki ga lahko izrazimo tudi s povsem izrabljeno domisljico, da »žagamo vejo, na kateri sedimo«.

Da gre za kritične razmere, lahko ponazorimo še z naslednjo številko. Delež akumulacije v dolenskem gospodarstvu se je lani še zmanjšal na 11,8 odst., čeprav je bil že prej za skoraj polovico manjši kot v celotni Sloveniji, ki pa tudi tarna, da ima povečini izrabljene stroje in da ji manjka denarja za obnovo.

M. LEGAN

BERITE DANES!

na 3. strani:

● Kam bi del?

na 4. strani:

● Pritožbe na vremensko napoved

na 6. strani:

● Plat zvona bije na vse strani

na 9. strani:

● Komu je kmet Jože podaril kravo

na 15. strani:

● Prav vse znanje ni od danes

na 16. strani:

● Delegati odprli vrata preiskavi

na 17. strani:

● Kdo naroča »univerziade«?

na 24. strani:

● Veliko znanja v malih glavah

SPET DELAVSKO SREČANJE NA DEBENCU

TREBNJE — Tradicionalno prvomajsko srečanje na Debencu nad Mirno se bo tokrat pričelo ob 10.30. V predsedstvu občinskega sindikalnega sveta v Trebnjem so sklenili, da bodo ob tej priložnosti srebrne znake ZSS dobili: Brane Pejovič (Iskra Mokronog), Anton Maver (KPD Dob), Alojz Radelj (predsednik komisije za šport in rekreacijo OS ZSS, sicer učitelj telesne vzgoje na OŠ Trebnje), Olga Škarja (Dana, Mirna) in Silva Kastelic (Vzgojnovarstvena organizacija, Trebnje). Kulturni spored bodo pripravili Trebanjski oktet ter Zvonka in Jože Falkner. Po slovesnosti bo veselo rajanje ob zvokih priznanega ansambla ter jedat in pijači. Na Debencu ne bodo organizirani avtobusni prevози zaradi varčevanja.

Kam z odpadki?

**V petih letih obratovanja
JE Krško še ni odgovorila**

KRŠKO — V petek, 24. aprila, je bila v Krškem na obisku delovna skupina skupščine SRS, ki je pod vodstvom Vlada Beznika, predsednika zbora občin skupščine SRS, obravnavala vprašanja delovanja delegatske sistema in probleme priobratovanja JE Krško.

V JE Krško zagotavljajo, da povsem obvladujejo jedrsko tehnologijo in da doslej ni bilo nobenega omenbe vrednega incidenta ali okvare, ki bi lahko vplivala na okolje. Vendar pa so tudi to pot spet opozorili na zapletene poti za oskrbo z rezervnimi deli. Še bolj pereče pa je vprašanje, kam z jedrskimi odpadki. Vlado Beznik je med drugim poudaril, da bo treba potrkati na vest družbe, ki ji v petih letih obratovanja elektrarne ni uspelo zgraditi varnega odlagališča za jedrske odpadke. Predstavniki JE Krško so povedali, da se je doslej nabralo za 1046 kubičnih metrov teh odpadkov, ki so shranjeni v sodih, teh pa je bilo ob koncu lanskega leta 5.124. V JE Krško je ustanovljena projektna skupina, ki bo v nekaj mesecih pripravila projektno dokumentacijo. Določene so tudi štiri makro lokacije, v SR Hrvaški in SR Sloveniji, medtem ko mikro lokacije še niso znane. Bodo pa morale biti do konca tega leta, če naj te lokacije vnesajo še v prostorske načrte občin, kjer odlagališča bodo. Sicer pa bi gradnja potem potekala še okoli pet let, za to dobo pa imajo v JE Krško še dovolj zmogljivosti za skladiščenje teh odpadkov. Žal pa je problem odlaganja jedrskih odpadkov izgubil nekdanjo jugoslovansko razsežnost in bo bržkone ostal v pristojnosti obeh republik.

V drugi polovici tedna bo
sprva še jasno in toplo vreme,
v nedeljo pa pričakujemo poslabšanje.

JAKČEVO DARILLO OBČINI KOČEVJE — Akademski slikar Božidar Jakac in predsednik občinske skupščine Kočevje Stane Letonja sta v Šeškovem domu v Kočevju podpisala pogodbo, s katero je umetnik podaril občinski skupščini Kočevje svoja dela, ki jih je ustvaril med 1. in 3. oktobrom 1943 na zasedanju Kočevskega zbora oz. Zbora odposlancev slovenskega naroda. Podarjena zbirka obsega 33 portretov (rish) posameznih odposlancev, originalen portret predsedstva Kočevskega zbora, eno reprodukcijo in dve fotografiji. Pred podpisom pogodbe je predsednik občinske skupščine Kočevje Stane Letonja predstavil Božidarja Jakca kot umetnika, razmišljujočega človeka in izobraženca ter kot umetniško zgodovinsko osebnost. Poudaril je tudi, da bodo podarjena dela v tej stavbi, kjer je danes tudi muzej, skrbno in strokovno varovana. V kulturnem programu ob podpisu pogodbe sta nastopila nonet Rog iz Želj in recitator. V zahvalo za darilo je Stane Letonja podaril umetniku Božidarju Jakcu, ki je tudi kočevski častni občan, kip, delo akademskega kiparja Staneta Jarma. Božidar Jakac, ki je slavju prisostvoval z ženo Tatjano, se je ginjeto zahvalil za pozornost domačinov. (Foto: Jože Primc)

Naše postaje zaostajajo po urejenosti

Na nagradnem natečaju ŽG Ljubljana za »Naj postajo« Brežice 4. in Loka 5.

LJUBLJANA — Železniško gospodarstvo Ljubljana je pred tremi leti začelo z nagradnim natečajem za najbolj urejeno železniško postajo na območju ŽG Ljubljana.

Nagradnega natečaja se udeležujejo vse železniške postaje in postajališča. Postaje so razdeljene v tri skupine, komisija pa ocenjuje postaje na podlagi naslednjih meril: splošna urejenost postaje, čistoča (postaje in odnos do potnikov uporabljenih). Najbolje urejene postaje prejmejo plaketo »Naj postaja«, ki jo podeli delavski svet ŽG Ljubljana skupaj z enkratno denarno nagrado v višini 200.000, 150.000 in 100.000 din. Poleg tega prejmejo zaposleni na »Naj postaji« za eno leto povečan osebni dohodek.

Komisija opazi v zadnjem obdobju znaten napredek pri večini postaj, meni pa, da bi lahko pri nekaterih postajah odpravili nekatere pomanjklivosti le z nekaj dobre volje in malo denarja. V akcijo se še vedno niso dovolj vključile postaje iz novomeškega in celjskega območja. To potrjujejo tudi letošnji končni rezultati ocenjevanja. V 1. skupini je zmagala ŽP Maribor, 8. oz. 9. sta ŽP Trebnje in Črnomelj. V 2. skupini je postaja Rače postala zmagovalca že tretjič, 4. so Brežice, 15. Dobova, 22. Mirna in 23. Metlika. V 3. skupini je zmagovalca Šentilj, 5. je Loka pri Zidanem mostu, 11. Brestanica, 12. Kandija, 24. Breg, 26. Šentilovrenc itd.

P. P.

VEČERI NA LOKI

NOVO MESTO — Na novomeški Loki so se začeli glasbeni večeri. Že danes, 30. aprila, bo nastopila v živo zagrebška Plava trava zborava. Sicer pa bodo lahko obiskovalci poslušali vsak teden od četrta do nedelje kvalitetno disko glasbo, ki jo bodo začeli ob četrtnih in nedeljah vrteti že ob 17., druga dva dneva pa ob 18. 30. aprila bo nastopila v Diskoteki Otočec zagrebška country skupina Populjak.

Mariborsko pismo

V primežu ideoloških predsodkov

Drobno gospodarstvo

LJUBLJANA — O drobnem gospodarstvu čvkaajo v Jugoslaviji že vrabci na stehi. Da ni dobro organizirano, da ga je premalo in da mu »veliko« gospodarstvo ne prepušča proizvodnih programov. Da s prispevki in davki, z uvozom in izvozom, s šolanjem, šušmarstvom in še čim ni tako, kot bi moralo biti, itd.

Je pa pri obravnavanju te teme tudi veliko ideološkega hrupa. Sprčil ga je Branko Mikulić, predsednik ZIS, v noveletnem pogovoru z našimi zdomeci (v rožnatih barvah je orisal možnosti za vključitev zdomecev v domačo proizvodnjo po vrnitvi razpihnil pa Zvonimir Hrabar, član predsedstva sveta ZSJ, ki je negativno ocenil srečanje naših zdomecev s predsednikom.

Hrabar namreč v obširnem razgovoru za tednik Danas poudarja, da ni za to, da bi v Jugoslaviji odpirali velike privatne tovarne, ker bi lahko ogrozile družbeno lastnino in samoupravljanje. Ko izraža prepričanje, da je proti temu tudi delavski razred Jugoslavije oz. njen največji del, se Hrabar zavzame za veljavne ustavne oblike lastništva. Hrabar je eden tistih, ki se bojuje da bi uvedba močnega privatnega sektorja privedla do množičnega izkoriščanja, torej do povsem drugega proizvodnega odnosa v primerjavi z veljavnim. Hrabar se boji, da bi takšen lastnik tovarne lahko postal takšen močnejši, da bi kaj kmalu izbral tudi predsednika občine, sekretarja za notranje zadeve, svoje inšpektorije...

Na reakcijo ni bilo treba dolgo čakati.

Hrabar očitno pozablja, je zapisal eden izmed številnih Hrabarjev.

Položaj se še ne izboljšuje

V Novolesu izguba tudi na začetku letošnjega leta — Prodaja na domačem trgu ne gre po načrtih — Hude likvidnostne težave

NOVO MESTO — V Novolesu so do marca pokrili lansko izgubo, toda gospodarski položaj celotne delovne organizacije se kljub uspešnem poslovanju posameznih tozdv še naprej poslabšuje. V prvih dveh mesecih je Novoles kot celota imel za 522 milijonov dinarjev izgube, ki je bilo samo v izgubaških tozdvih za 1,135 milijarde dinarjev. Izgubo je imelo 7 tozdv, v glavnem le tisti, ki izvažajo. Novolesovo marčevsko poslovanje pa je bilo blizu ničle.

V januarju in februarju so v Novolesu v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečali proizvodnjo za 9, zaposlenost za 5 in produktivnost za 4 odstotke. Proizvodnja je bila 3 odstotke pod letošnjim planom, produktivnost 4 odstotke. Izvozili so za dobre 4 milijone dolarjev ali petino več kot v enakem lanskem času, čeprav izvoz še vedno ni dohodkovno zanimiv zaradi ne-realnega tečaja in velikih zamud pri izplačilu izvoznih stimulacij. Od zasluženih 900 milijonov so jih do srede aprila dobili le 170, ostalo bo v menicah, ki so vnovčljive šele v treh mesecih. Načrtovane precej večje prodaje na domačem trgu Novolesu ni uspelo uresničiti. Stvari so se ne-kaj popravile v marcu, v aprilu pa spet beležijo velik padec prodaje po vsej Jugoslaviji. V marcu, aprilu in še naprej bodo rezultati slabši tudi zaradi zakonsko zahtevanega znižanja cen končnih izdelkov, medtem ko so šle cene surovin v tem času lahko navzgor. Zaloge so v prvih dveh mesecih v Novolesu znižali za 3, v tromesečju pa za 7 odstotkov,

kar je še daleč od načrtovanega znižanja za 30 odstotkov, kar bi dalo kar okrog 2 milijardi dinarjev učinka.

V Novolesu seveda ne držijo križem rok. Tako rekoč delajo pod notranjim ukrepom družbenega varstva. Med pomembnejšimi ukrepi za izboljšanje položaja je še naprej zmanjševanje zalog ob izpolnjevanju proizvodnih in prodajnih načrtov. Ustavili so tudi vse investiranje, da bi vsaj ublažili izredno težak likvidnostni položaj Novolesa, ki se še slabša. Sicer naj bi vlagali

le tja, kjer bodo čim prejšnji in čim večji učinki. Kolektivni poslovodni organ so izpolnili, tako da s celotnim vodenjem ne bi smelo biti problemov, še vedno pa je zaradi težav tovarne beg iz Novolesa precejšen in trenutno je delovna organizacija skoraj brez ekonomistov in brez enega samega pravnika. Pri ukrepanju ima Novoles podporo novomeške izvršnega sveta (in tudi ostalih izvršnih svetov v občinah, kjer so Novolesovi tozdi), temeljne banke pa so se dogovorile za finančno spremljanje Novolesovih proizvodnih prizadevanj. Koliko bo vse ukrepanje uspešno, pa je žal nemogoče reči. Veliko je namreč odvisno tudi od bodočih ukrepov jugoslovanske ekonomske politike.

Z. L.-D.

RK v boju za zdravje

S 3. seje skupščine Rdečega križa Slovenije

LJUBLJANA — Družba se je v zadnjem času močno zavzela za bolj zdrav način življenja prebivalstva, vendar vzbujajo skrb podatki o naraščanju števila žrtv t. i. bolezni odvisnosti, kot so alkoholizem, narkomanija in kajenje, ter tisoči obolelih zaradi »bol-ezni umazanih rok«. To bi lahko bilo

eno od sporočil 3. seje skupščine Rdečega križa Slovenije 23. aprila v Ljubljani, kjer so ob prisotnosti številnih aktivistov te humanitarne organizacije iz naše republike, nekaterih funkcionarjev RK Jugoslavije in predstavnikov družbenopolitičnega življenja republike podelili posameznikom in organizacijam plakete Rdečega križa.

Rdeči križ je pomemben udeleženec v boju proti omjenjenim boleznim, s svojimi publikacijami pa se široko vključuje tudi v poučevanje o boleznih AIDS.

Na seji so v razpravi o krvodajalstvu ocenili kot bolj ali manj neustrezen predlog, naj bi bili večkratni darovalci krvi oproščeni zdravstvene participacije. Delegati so soglasno pozvali delovne organizacije, naj s predpisi uredijo odsotnost krvodajalcev z dela, in se zavzeli za večje propagiranje Rdečega križa v sredstvih javnega obveščanja. Ena od delegat je priostila vprašanje o nizkem številu krvodajalcev med visoko izobraženimi državljani in vodstvenimi delavci.

Na skupščini so predstavili še mirovna prizadevanja in mednarodno dejavnost Rdečega križa, potrdili predlog za zvišanje članarine in podaljšali veljavnost sporazuma o razmejitvi nalog na področju zdravstvene vzgoje.

L. M.

USTANOVILI CENTER

RIBNICA — Občinski izvršni svet je potrdil sklep o ustanovitvi Centra družbenih dejavnosti občine Ribnica in program aktivnosti za njegovo registracijo. Novi center bo nosilec kulturnih in telesnokulturnih dejavnosti pa tudi družbenopolitičnega in strokovnega izobraževanja odraslih. Dogovarjajo pa se še, da bi vanj vključili tudi informiranje.

TUJE STROKOVNE KNJIGE

NOVO MESTO — V novi stavbi SDK bodo v torek, 5. maja, odprli prodajno razstavo izbranih strokovnih knjig znane newyorške založbe McGraw-Hill. Založba izdaja strokovna dela najrazličnejših strok svetovno znanih raziskovalcev in znanstvenikov, zato so knjige, ki prihajajo na trg z znakom McGraw-Hilla, nepogrešljive za strokovno seznanjanje z novostmi. Delček bogate ponudbe si torej lahko ogledate v novomeškem SDK, kjer boste dobili kataloge izdaj posameznih področij in seveda lahko kupili oziroma naročili strokovno literaturo, ki jo potrebujete. Razstava bo odprta do 7. maja vsak dan od 8. do 18. ure.

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 81
z dne 27. aprila 1987

država	valuta	tečaj velja za	nakupni za devize	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	4623,87	4630,82	4637,77
Belgija	frank/C	100	1572,85	1575,21	1577,57
Belgija	frank/F	100	1565,21	1567,56	1569,91
Danska	krona	100	8653,83	8666,83	8679,83
Finska	marka	100	13387,17	13407,28	13427,39
Francija	frank	100	9750,65	9765,30	9779,95
Nizozemska	gulden	100	28894,95	28938,36	28981,77
Italija	lira	100	45,56	45,63	45,70
Norveška	krona	100	8756,38	8769,53	8782,68
Portugalska	escudo	100	419,58	420,21	420,84
ZR Nemčija	marka	100	32505,81	32554,64	32603,47
Španija	pezeza	100	466,29	466,99	467,69
Švica	frank	100	39916,48	39976,44	40036,40
Švedska	krona	100	9340,84	9354,87	9368,90
V. Britanija	funt	1	965,23	966,68	968,13
Japonska	jen	100	421,26	421,89	422,52
Kuvajt	kv. dinar	1	2155,98	2159,22	2162,46
Kanada	dolar	1	433,77	434,42	435,07
ZDA	dolar	1	580,07	580,94	581,81
Avstralija	a. dolar	1	411,67	412,29	412,91
ECU		1	678,10	679,12	680,14

Naša anketa

Bolje je iznajdljivim

Vse dogajanje in življenje pri nas naj bi se odvijalo pod nešteto krat izrečenim in posebno okrog 1. maja poudarjenim geslom »Delu čast in oblast«. Po temeljnih dokumentih naše družbe ima delo eno in drugo, praksa pa je pri obojem vsak dan dlje od tako lepo zvnečih besed. Samoupravljanje, neposredno odločanje delavcev o ustvarjenem, ima vsak dan manj maneverskega prostora. Delo, dobro, pošteno, odgovorno, za strojem v tovarni, na zemlji, v pisarni ali raziskovalnem laboratoriju, je od nedela ali od slabega dela; žal, vse premalo ločeno in preokretov kljub spoznanjem, da so zaradi težav nujni bolj kot kdaj, ni. Ljudje — Slovenci so znani kot pridni, delavni — ko pomislijo, še vedno rečejo, da je delo vrednota, le da ta vrednota v naši družbi ni pravilno vrednotena. Bolje se godi iznajdljivim kot pridnim. Zgledi pa, kot vemo, vlečejo, dobri ali slabi.

MARIJA SRPIĆ, direktorica Metalgrada v Jesenicah na Dolenjskem: »Večkrat razmišljam, ali je delo dandanes sploh še kaj vredno, ko pa delavec zanj ni stimuliran. Za ustvarjeno vrednost ne dobi tistega, kar zasluži, posebej še zdaj po interventnem zakonu. Če delavci ne morejo sami odločiti o osebnih dohodkih, če visi nad njimi vedno nekaj Damoklejev meč, potem to upravičeno zbujajo nezadovoljstvo med njimi.«

DRAGO ŠTERBAN, predsednik medobčinskega sveta Zveze sindikatov za Posavje: »Po ustavnih opredelitvah je delo vrednota, ki določa človekov položaj v družbi. V resnici pa je drugače, saj imajo tisti, ki malo delajo, pa se bolj znajdejo, v družbi pogosto boljši položaj, predvsem pa višjo življenjsko raven. Tako žestarski vzgajajo svoje otroke, naj se učijo, da jim ne bo treba delati. Medtem ko je posamezniku pri nas delo še vrednota, je to na družbeni ravni drugače. V družbi po malem vsi izkoriščamo drug drugega in pozabljamo, da je vsak toliko bogat kot družba, v kateri živi.«

MIRKO MARN, izmenovodja predelave sadja v Dani, Mirna: »Sistematizacija, s katero ocenjujemo dela in naloge, tudi pri nas ne daje razlogov za zadovoljstvo. Delo marsikje še ni prav ovrednoteno. Razlike med delavci z različnimi dosežki in izobrazbo bi morale biti večje, ne pa, da se vse bolj nagibamo k uravnolovki. Smisel socializma in njegov cilj po mojem ni taka lažna solidarnost, ki daje potuho slabim delavcem in odganja dobre. Če bi bilo delo res vrednota in primerno ovrednoteno, bi bilo pred nami gotovo svetlejšje obdobje.«

JELENA PELKO, učiteljica na osnovni šoli Katje Rupena v Novem mestu: »Učiteljevo delo danes v družbi ni tako cenjeno, kot je bilo včasih. Lahko rečem, da zaradi denarja ne bi nikoli ostala v tem poklicu. Srečna sem, da otroci v razredu cenijo moje delo. Zanje delam in nikoli ne gledam na uro. Če me v izvenšolskih dejavnostih potrebujejo popoldne, sem rada z njimi. Učitelji pa so danes preveč obremenjeni, obračunavamo ure kot uradniki, namesto da bi se bolj posvetili učencem.«

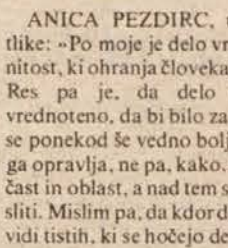

BORIS FINK, predsednik osnovne organizacije sindikata v Riku, Ribnica: »Pri nas v Riku je delo kar dobro vrednoteno. Pri toževanju se ne morejo ne delavci ne strokovnjaki. Prepričan pa sem, da bi bili strokovnjaki še bolj nagrajevani, a le pod pogojem, da bi se prej pokazal boljši učinek njihovega dela.«

ANICA PADOVAC, gostinski tehnik v hotelu Pugled, Kočevje: »V primerjavi z industrijami in splošnim gospodarstvom je naše delo premalo cenjeno. Delamo z ljudmi, kar je težje kot z materialom, delamo ponoči, ob nedeljah in praznikih. Vedno moramo biti nasmejani, spremljati moramo želje in zahteve gostov. Ker je naše delo v primerjavi z drugim premalo cenjeno, imamo težave s kadri. Vse manj mladih se odloča za tepoklice. Obvsem tem področje turizma in gostinstva prinaša državi največ deviz.«

VIKTOR ŽALEC, predelavec v Uniorju v Starem trgu: »Ljudje še spoštujejo delo in so pripravljeni delati, vendar zahtevajo za to primerno plačilo. Marsikje pa ni prave spodbude za delo. Tako na primer tudi inovacije pri nas niso tako nagrajevane kot v drugih državah. Seveda je pri nas tudi še veliko ljudi, ki mislijo, da se da živeti brez dela. Moje mišljenje je, da moramo delati, da nas bo le to rešilo iz krize.«

ANICA PEZDIR, učiteljica iz Metlike: »Po moje je delo vrednota in plemenitost, ki ohranja človeka svežega in čilega. Res pa je, da delo ni nikoli tako vrednoteno, da bi bilo za vse prav. Morda se ponekod še vedno bolj gleda na to, kdo ga opravlja, ne pa, kako. Delo naj bi imelo čast in oblast, a nad tem se gre danes zamisliti. Mislim pa, da kdor dela, je srečen in ne vidi tistih, ki se hočejo delu izogniti.«

MARJANA PAVLIČ, obrtnica iz Boštana: »Menim, da je za obrtnike delo že dolgo vrednota v pravem pomenu besede. Prepričana sem, da bi bilo vsem nam precej boljše, če bi vsi delali tako, kot delamo obrtniki in naši delavci. Vsak, kdor je že delal v tovarni, pove, da se je tam manj delalo, zato so bile tudi plače slabše. Delo je vrednota v očeh delavca, če je zanj primerno plačano.«

SREČANJE MLADIH ČEBELARJEV

KRŠKO — 9. maja bo v osnovni šoli »Jurij Dalmatin« X. jubilejno republiško srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev, kjer bo sodelovalo okoli 400 mladincev in pionirjev ter njihovih mentorjev. Ob tej priložnosti bo ljubljanski Medex organiziral okroglo mizo s predstavniki zveznih in republiških izobraževalnih, raziskovalnih, kmetijskih in čebelarskih organizacij. Podrobnejše informacije so na voljo pri pokrovitelju — občinski skupščini Krško in pri Minki Zupančič na telefonski številki 71-832.

CENE SO HITREJE RASLE

NOVO MESTO — Kljub temu da je bilo v začetku letošnjega leta pod neposredno kontrolo cen okrog 55 odst. vrednosti industrijskih proizvodov, so cene naglo rasle. Medtem ko so (primerjava lanske decembra z letom poprej) v Sloveniji cene porasle za 98,4 odst., so v novomeški občini za 100,4 odst. Tudi cene storitev, ki so se oblikovale prosto, so bile v novomeški občini malce nad republiško povprečno ravni. Komunalne storitve, ki so se v novomeški občini lani podražile za 126,8 odst., so dosegle skoro za četrtino večji skok kot v poprečju slovenske, kjer je znašala podražitev le 103,6 odst. Kljub trikratnemu povišanju staniar lani, ki je skupno znašalo 118 odst., pa doseženi delež staniar ne dosega planiranega pri revalorizirani vrednosti stanovanjskega sklada.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu so rejci ponujali 490 prašičev, starih do 3 tri mesece, in 27, starih več. Mlajših so prodali 290, kilogram njihove žive teže je veljal 800 do 900 din; starejših 15, kilogram žive teže je pri teh stal 1.400 do 1.500 din.

Kmetijski nasveti

Prekletstvo naših njiv

Vsakdo, ki se mu ne ljubi zadeti škroplilnico na ramo in poškropiti prve, osamljene primerke sirka na njivi, naj pride poleti na Krško polje in prešteje njive, ki sploh niso več sposobne za nobeno pravo kmetijsko pridelavo le zato, ker se je siren preveč razbohotil. Po eni strani namenjam milijarde za melioracije, po drugi strani pa nam lepe nižinske njive propadajo.

Tako piše pod naslovom Divji siren — prekletstvo naših njiv inž. Jurij Mamilović v Sodobnem kmetijstvu in dodaja, kako izjemno nevaren plevel se obeta našim poljem, zlasti koruznim, če ne bomo pravočasno ukrepali. Kdor ni nikdar imel opravka z njim, si sploh ne more predstavljati, kakšna nadloga je to, mnogo nevarnejši od zloglasne pirnice, katere se da brzditi z umnim kolobarjenjem.

Obnašanje divjega sirka, ki po svojem poreklu izvira z Bližnjega vzhoda, je nepredvidljivo. Izjemno je prilagodljiv, lahko takorekoč počaka, da nevarnost mine. Kali šele proti koncu junija, ko učinek herbicida, s katerim je bila pred vznikom ali po vzniku koruze poškropljena njiva, že popusti ali celo povsem preneha. Tedaj napoči njegov čas: naglo se razraste in postane gospodar polja, ne da bi ga mogli omejiti v njegovi samopašnosti.

Seveda se tudi za divji siren najde »zdravilo«, to je močan herbicid roundop, ki pa je neučinkovit, če ni škropljenje opravljeno kar se da strokovno in pravočasno. Inž. Mamilović svari pred prezgodnjim škropljenjem, pa tudi pred prepoznim, ko je sirko seme že skoraj zrelo. Vedeti je treba tudi, da divji siren hira počasi in da zato ni treba biti nestrepen.

Kot še boljši pripravek se obeta nov herbicid fusilade, ki zatire siren, ko je visok šele kakih 10 cm. Vendar ga smemo uporabljati le v širokolistnih kmetijskih kulturah, fusilade namreč zatire vse ozkolistne rastlinske vrste, med katere štejejo tudi žita in koruze.

Bodo najprej brez mesa rejci?

Cenovna neskladja izničujejo vlaganje zadnjih let v prirejo mleka in mesa — Tudi v Novem mestu dodatni denar za višje odkupne cene živine

NOVO MESTO — V prvih treh mesecih letošnjega leta se je odkup živine v Sloveniji povečal za skoraj 18 odstotkov, v novomeški občini pa celo kar za polovico. Odkup mleka je bil v republiki večji za 4,5, v novomeški občini pa za 11 odstotkov.

Rezultate, ki na prvi pogled kažejo kar ugodno sliko naše živinoreje in tovrstne preskrbe, gre pripisati načrtnemu delu in vlaganjem v prirejo v zadnjih dveh letih v Sloveniji in na novomeškem območju še posebej. Žal je podoba lepa res le na prvi pogled. Zahvaljujoč tudi vsem za-

dajnim odločitvam zvezne vlade, predvsem zadrževanju cen, so izgube v prireji mleka in mesa čedalje večje. Omenjeni odstotki pomenijo tudi zmanjšanje osnovne črede in seveda s tem bistveno slabšo preskrbo z mlekom in mesom v prihodnosti, če o živinoreji in živinorejcih ne izgu-

bljamo besed. Učinki raznih intervencijskih ukrepov in regresov za povečanje prireje iz zadnjih dveh let so praktično že izničeni.

V novomeški kmetijski zadrugi, ki pokriva dve tretjini potreb novomeške občine posvežen mesu (okrog 28 ton govejega in 19 ton svinjskega mesa na mesec), imajo že od začetka leta težave z nabavo živine oziroma mesa zaradi neusklajenosti cen živine. Da bi zagotavljali nemoteno preskrbo s svežim mesom v občini, pa od začetka marca doplačujejo iz svojega žepa 100 dinarjev za vsak kilogram mesa. V tem času so v večjih potrošniških središčih — v Ljubljani, Kranju, Brežicah — občine sklenile blažiti cenovna neskladja z doplačilom od 150 do 200 dinarjev pri kilogramu. V ljubljanskem sisu za preskrbo bodo za pokrivanje takšnih cenovnih neskladij porabili kar okrog 450 milijonov dinarjev. To seveda pomeni, da lahko večji slovenski mesno-prehrabni obrati plačajo za živino precej več tudi na novomeškem območju. Kmetje tako — kar razumljivo — oklevajo celo z oddajo pogodbeno spitate živine domači zadrugi.

Novomeška kmetijska zadruga sama že ni več sposobna slediti rasti odkupnih cen. Če bi, bi kaj hitro zašla v izgubo. Da se to ne bi zgodilo, predvsem pa, da se v občini kljub dobri prireji ne bi prej kot kjerkoli pojavilo pomanjkanje mesa, je občinski izvršni svet sklenil podpreti predlog zadruge, da se iz občinskega interventnega sklada, pa morda tudi iz blagovnih rezerv, zagotovi denar za povečanje odkupnih cen živine. Razlike naj bi na ta način pokrivali do začetka julija, ko se vendar predvideva sprejete zveznih predpisov o uskladitvi cen mase. V celoti naj bi šlo za okrog 29 milijonov dinarjev.

Hkrati bo šlo iz novomeškega izvršnega sveta opozorilo republiškemu komiteju za kmetijstvo o neusklajenem obnašanju znotraj Slovenije. Sedanji regresi večjih mest izničujejo vse dosedanje napore in dosežke za večjo prirejo z regresiranjem primarne proizvodnje, v katero največji porabniki spet ne bi nič vlagali.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Manj poplav, boljša zemlja

Gradnja zadrževalnika veljala okoli 431 milijonov

RIBNICA — Cestno podjetje Novo mesto, VGP Hidrotehnik Ljubljana in Geološki zavod Slovenije so dogradili zadrževalnik v Prigorici (graditi so ga začeli leta 1985), ki je pomemben zaradi preprečevanja poplav celo v mestnih naseljih Ribnica in Kočevje, pa tudi zaradi melioracije zemljišč v ribniški občini.

Pregradni nasip (jez) je dolg 905 m, visok pa 10 m. Temelji so široki 45 m, na vrhu pa je jez še vedno širok kar 4 m. V sredini jez je odprtina, ki regulira pretok vode tako, da jo morejo brez škode sprejeti potok Ribnica in njegovi požiralniki pri Dolenji vasi. Tako nastaja za to vodno pregrado občasno jezero.

Pregrada pa ni edini objekt prigroriškega zadrževalnika. Pomemben je tudi odvodni kanal neposredno pred Ribnico, ki so ga zgradili delavci SCT Ljubljana. Ta kanal v primeru visokih voda razbremeni Bistrico in usmerja vodo proti potoku Sajevci in naprej do zadrževalnika v Prigorici.

Zadrževalnik ni koristen le zaradi preprečevanja poplav, ampak tudi

zato, ker omogoča melioracijo zemlje na tem območju. Že za letos je predvidenih za melioracijo 260 ha zemljišč, ki bodo postala pašniki in polja.

M. GLAVONJIČ

Zatiranje plevelov v krompirju

Kaj se še da ukreniti

Plevel v nasadih krompirja še vedno pogosto uničujejo mehansko z okopavanjem, to ima svoje prednosti, pa tudi slabosti. Z okopavanjem poškodujemo korenine in stolone ter omogočimo infekcijo z različnimi mikroorganizmi, ki žive v tleh. Z uporabo kemičnih pripravkov za zatiranje plevelov se tem nevarnostim izognemo.

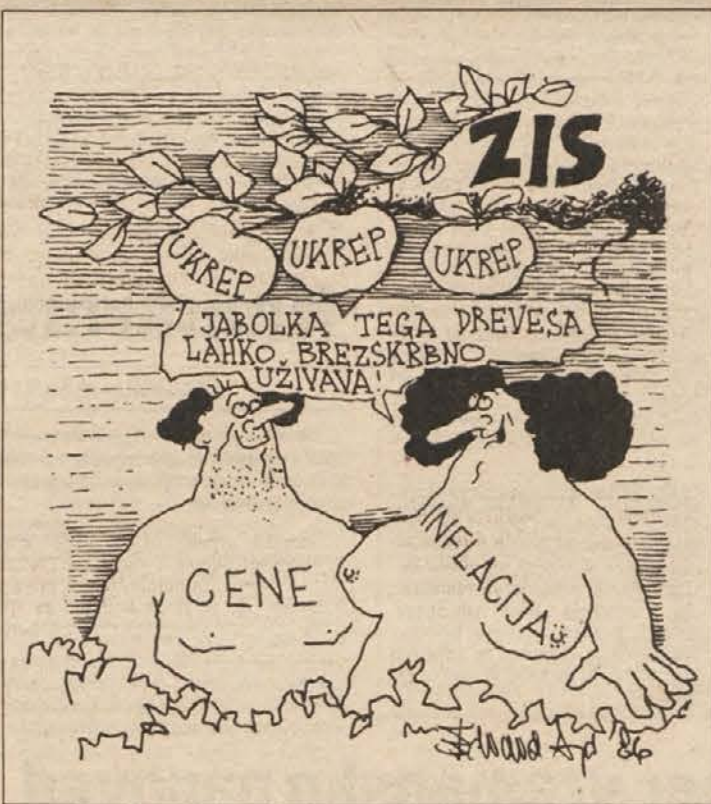
Trajne plevela zatiramo že v jeseni, semenske pa po sajenju krompirja. Za zatiranje semenskih, travnatih in širokolistnih plevelov priporočamo uporabo takih herbicidov, ki sočasno zatirajo travnate in širokolistne plevela, na primer stomp-prometrin (5—6 l/ha). Širokolistne plevela pa bomo najučinkoviteje zatirali s herbicidi patoran 50 (2—5 kg/ha) ali sencor (do 1,5 kg/ha) ali s tistimi na temelju prometrina (2—3 kg/ha).

Pred vznikom krompirja zatirajo v tujini semenski plevel še s kombinacijo metolaktora (dual), ki pri nas nima dovoljenja za ta namen, s metobromuronom (galex 500 EC 4—5 l/ha) ali prometrinom (codal 400 EC: 5—6 l/ha).

Po vzniku, ko je krompir velik 10 do 15 cm, lahko plevela uničimo s herbicidom sencor (0,5—0,75 kg/ha). V isti razvojni stopnji krompirja, ko so temperature pod 20°C, v tujini uspešno uničujejo smolenec, kamilice in rogovilek s herbicidom basagran (akt. snov bentazon) v količini 2—3 l/ha. Pri uporabi obeh herbicidov moramo biti pazljivi, saj povzročata poškodbe na krompirjevi.

S herbicidom fusilade uspešno zatremo plevelne trave, ko imajo razvita 2 do 5 listov.

Inž. O. JARIČ

Čakajo na moko iz svoje pšenice

Najmanjši črnomaljski delovni organizaciji Valjni mlin grozi izguba

ČRNOMELJ — Valjni mlin je najmanjša delovna organizacija v črnomaljski občini, saj ima le 4 zaposlene. Pred leti je bil sicer predlog, naj bi se mlin združil z Žitom, a se v Žitu s tem niso strinjali, kajti mlin, kakršen je sedaj, zanje nič ne pomeni. Morali bi ga temeljito obnoviti, zato je bilo za Žito ceneje, da so mleli v svojih sodobnih mlinih v Ljubljani.

Tako je ostal mlin samostojna delovna organizacija za zgolj uslužnostno mletje. Vanj vozijo pšenico predvsem kmetje iz črnomaljske občine, Hrvaške, pa celo iz Dolenjskih Toplic. Pred približno tremi leti so mlin adaptirali, kolikor je bilo nujno potrebno, za večjo preureditev pa ni denarja. Po besedah direktorja Ivana Kambiča je uslužnostni dejavnosti valjni mlin še nekako kos, vprašanje pa je, kako dolgo še.

»Do letošnjega leta smo še nekako vozili, pri poslovanju v prvih treh letošnjih mesecih pa se nam ne obeta nič dobrega. Imamo velike težave, ker je bila lani v črnomaljski občini zelo slaba

pšenična letina tako po kvaliteti kot po količini. Povpraševanje po moki je zelo veliko in tudi namlebi bi je lahko dovolj, saj imamo zadosti delavcev za delo v dveh izmenah, vendar moramo marsikdaj stroje ustaviti tudi v eni izmeni. Pšenice nimamo kje kupiti, tako da celo lastnih zalog nimamo, in nemalokrat se zgodi, da mora stranka počakati, da ji zmeljemo pšenico, kijo je pripeljala v mlin,« potarna Kambič in pristavi, da so letos zmlili za več kot tretjino manj pšenice kot v enakem obdobju lani. Počakali bodo, kakšen bo letošnji pridelek pšenice. Če bo dober, potem jim bo verjetno uspelo zaključiti leto brez izgub, drugače pa ne. In če bo izguba, je zagotovo ne bodo

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Kam bi del?

K članku »Kmetje ne vedo, kam z vinom«

V Dolenjskem listu je bil 19. marca objavljen razgovor novinarja Jožeta Simčiča in inž. Darko Marjetičem, direktorjem Tozda Vinogradništvo — kletarstvo v Krškem M-Agrokombinatu. Iz objavljenega razgovora izvemo žalostne resnice, ki vinogradnikom jemljejo veselje do dela v vinogradu.

Kam s pridelkom vina?

Inž. Darko Marjetič pove, da imajo zasebni vinogradniki na območju, kjer deluje krški Agrokombinat na zalogi 600 do 800 tisoč litrov vina, ki bi ga radi prodali vinski kleti te delovne organizacije. Toda kombinat nima interesa za odkup vina, pomeni, da ga odklanja brez navedbe vzroka. Če računamo, da imajo naši mali vinogradniki za prodajo na voljo le 500 do največ 2000 litrov vina, pomeni, da okrog 800 vinogradnikov ne more prodati svojega z velikim trudom pridelanega vina. Zato se upravičeno s pesnikom Aškercem sprašujejo: »Kam bi del?«

Vedeti moramo, da dolenjski cvček ni vino za staranje kot nekatera bela vina. Mali vinogradniki poleg tega nimajo na voljo vinske posode in prostorov za staranje vina. Dolenjski cvček je v glavnem potrošno, enoletno vino. Zato so vinogradniki glede tega v zelo težkem položaju, posebno, ker njihov pridelek odklanja tista družbena organizacija, ki bi jim po tradiciji nekdanjih kletarskih združenj (npr. nekdanja klet, zadruga v Kostanjevici) morala pomagati.

Vprašljiv nadomestek
Iz objavljenega razgovora tudi zvedo, da je Agrokombinat v jeseni 1986 odkupil od vinogradnikov le 940 ton namesto 2000 ton grozdja. Ker ima klet Agrokombinata svoje stalne kupce, jih ni mogla oskrbeti z vinom, ki so ga pridobili iz skromnega odkupa grozdja. Namesto da bi primanjkljaj vina krili z odkupom vina od vinogradnikov, med katerimi živijo, so šli raje po vino v ZIK Povodarje Negotin v Srbijo, iz katerega so »izdelali, belo in rdeče kakovostno vino z nazivom negotinčan in stobi, ki je že v prometu.

Dolenjski in drugi slovenski vinogradniki nismo šovinisti in nimamo ničesar proti vinogradnikom zunaj Slovenije, upravičeno pa pričakujemo od naših družbenih organizacij, da najprej upoštevajo domače vinogradnike, med katerimi živijo. Z uvozom južnih vin slovenski vinogradniki izgubljamo domačega potrošnika, ker ga navajamo na pitje južnega vina. Ta bo v bodoče odklanjal domače vino in tako je povzročena dolgotrajna škoda.

Nasvetu, da se bo pri bodočem odkupu grozdja moralo marsikaj spremeniti v glavih kooperantov, je torej treba dodati, da bodo potrebne spremembe le tudi na drugostrani. Če vinogradniki neradi prodajajo grozdje, je gotovo več vzrokov, ki jih odgovorni delavci družbenih organizacij premalo upoštevajo. Nihče ne more zameriti in očitati vinogradniku sebičnost, če išče za svoj pridelek ugodne cene. To delajo tudi družbene organizacije. Poleg tega je pri vinogradnikih tradicija, ki je delno razumljiva, da želijo grozdje sami predelati v vino in da šele po prešljanju presodijo, koliko pridelka vina lahko prodajo.

TIT DOBERŠEK

SUHA ROBA GRE PO SVETU

RIBNICA — Včasih so ribniški zdomarji prodajali »po celem svetu« svojo suho robo. Tudi danes potuje ribniška suha roba daleč naokoli, v Avstrijo, Nemčijo, Italijo, Švedsko, Grčijo in drugam. Pri ribniški kmetijski zadrugi pravijo, da se najbolj prodajajo lesene žlice in da bi se lahko z izdelavo žlic začeli ukvarjati še kje drugje, ne le na območju Sodražice in Bloške planote.

M. G.Č

Kmetje še podcenjujejo zahteve stroke

Na posvetu o krompirju dobili priznanja tudi naši zadržniki

KRANJ — Na nedavnem posvetovanju o pridelovanju krompirja, ki ga je na 26. mednarodnem sejmu kmetijstva in gozdarstva organizirala poslovna skupnost za sadje, krompir in vrtnine, so posebej poudarili in znanstveno utemeljili nekatere nujne agrotehnične ukrepe, ki naj bi pripomogli, da bi sčasoma podvojili pridelke in obtem zmanjšali pridelovalne površine krompirja. Tako so še posebej naglasili, da obilnejše gnojenje krompirišč ne more nadomestiti slabega semena, nadalje, da mora biti zaščita redna, dosledna in temeljita. Pridelovalci vse preveč podcenjujejo pojav plesni v avgustu, misleč, da krompir že zori, v resnici pa gnije, ne upoštevajo pa tudi dovolj strokovnih zahtev glede izkopa in skladiščenja.

Na posvetu so slavnostno podelili priznanja nekaterim pridelovalcem krompirja in dvema kmetijskima pospeševalcema, med njimi so bili z našega območja Nace Vodopivec iz KZ Novo mesto, Zofka Vranešič iz KZ Črnomelj ter Polde Kastigar in Anton Kukenberger iz KZ Trebnje.

(Kmečki glas)

Ivan Kambič

Naj se zmenijo!
Ureditev Ragovega loga
in še kaj je stvar mestnih
krajevnih skupnosti

NOVO MESTO — Nemalokrat občani sprašujejo, kaj je z usodo Ragovega loga, in tudi na sestankih kritizirajo, ker ta naravni park ni ne dostopen in ne urejen. Dejstvo je, da je program za ureditev Ragovega loga nareden in ga lahko samo potegnemo iz predelav, ni pa finančnejev za potrebna dela.

Ragov log je kot mestni park stvar mestnih skupnosti, ki bi se morale v okviru skupnosti krajevnih skupnosti dogovoriti za akcije in svoj delež pri ureditvi načrta. Povsem enaka usoda čaka Župančičevo sprejemnico ob Krki in Kettejev drevored. Obe sprejemnici sta skrajno zanemarjeni, občani to vidijo in kritizirajo, ampak njihovi delegati v krajevni skupnosti in v skupnosti krajevnih skupnosti se ne morejo dogovoriti za skupne akcije.

Mestne krajevnost imajo precej drugačno vlogo kot vask, kjer lahko vsak zase ureja komunalne težave. V mestu so objekti skupnega pomena, ker pa gre za denar, bi moralo biti več sodelovanja pri financiranju predlaganih sprememb. Če bomo glede Ragovega loga vsi čakali krajevno skupnost Center in morda še KS Majde Silc, ki sta mejni, je jasno, da bo gozd še naprej neurejen. Pomembnejši mestni objekti, kamor spadajo tudi ostala sprejemališča, ne morejo biti prepuščeni le skrbi tistih krajevnih skupnosti, na katerih območju se nahajajo.

Da bi pa iz neke skupne občinske vreče, iz katere dobivajo denar vse krajevnost skupnosti s podeželskimi vred, dajali za urejanje mestnih žuđev, je tudi zaman pričakovati.

R. BAČER

Kam Fototehniko?
Dovolj živetarjenja

NOVO MESTO — V novem mestu že več let fotografski družbeni sektor zastopa Fototehnika v lokalni na Glavnem trgu. Dejstvo je, da zasebni fotografovi posel cvete, Fototehnik pa gre čedalje slabše. Trije kvalificirani fotografi imajo na voljo povsem dotrajano aparaturo, lokal bi bil nujno potreben obnove, tega pa dohodek ne prenese. Osebi dohodki zaposlenih že vrsto let znatno zaostajajo za občinskimi povprečjem in so tudi sicer med zadnjimi v vsem družbenem sektorju. Kolektiv sam je že razmišljal o poslovnih navezavi na močnejšega partnerja in se skušal pridružiti ljubljanskemu Foto Tivoliju, a referendum v Ljubljani ni uspel. Navezali so stike z Emono-Dolenjko, kar bi bila po mnenju zaposlenih najprimernejša rešitev, a tudi ni trdnih zagotovil za ohranitev fotografske dejavnosti. "Dolenjka" bi želela program Fototehniko razširiti še na prodajo Fototehnik in aparatov, s čimer bi bilo kupcem zagotovljeno ustrezno, kajti s strokovno usposobljenostjo kadrov v Drogeriji niso zadovoljni. Manj pa je Dolenjka zainteresirana za slabo donosno fotografstvo. Svoj program je Fototehnik ponudila tudi novomeška Tiskarna, a to s morda še druge možnosti, ki jih v prvem hipu niso videli. Zaposleni razmišljajo tudi o tem, da bi šli med zasebnike in v potrebne investicije vlagali svoj denar. V občini je bila nedavno imenovana tričlanska delovna skupina, ki naj bi do 20. aprila našla vse možnosti za Fototehniko in predložila možno rešitev v več inacijah.

R. B.

Pritožbe zoper vremensko napoved

Novi zakoni močno vplivali na Kometoze rezultate v prvem četrtletju

METLIKA — Poslovni rezultati metliškega Kometa v letošnjem prvem četrtletju sicer še niso znani, bodo pa vsakomur slabši, kot so načrtovali. Plan so seveda naredili konec lanskega leta, medtem pa so se pogoj po navoivanju spremenili, sprejeli so nove zakone, ki bistveno vplivajo na poslovne rezultate.

Zaradi sorazmerno slabega obračanja zalog bo dohodek manjši, večje zaloge pa morajo imeti zato, ker je preskrba z materiali, zlasti z uvoznimi in tistimi domačimi, katerih proizvajalci so vezani na uvoz, slaba in težka. Težave so znane in splošne.

Vendar v Kometu proizvodnja kljub temu poteka brez zastojev, tudi produktivnost je dobra, izvoz v prvem četrtletju pa celo malo nad načrtovanjem za to obdobje. Povprečna čakalna doba na uvozne materiale pa je kljub temu okoli tri mesece. Srečda se mora v takih razmerah vsak dober gospodar čim bolj oskrbeti z zalogo materiala, sicer bi se proizvodnja lahko ustavila. Po eni strani imajo v Kometu srečo, da v večji meri izvažajo storitve, ker jim za to ni treba vvažati materiala, po dru-

Najbolj zanimiva je komunalna

Od aprila za 0,15 odst. nižja prispevna stopnja iz osebnega dohodka

NOVO MESTO — Trije zbori novomeške občinske skupščine so na skupnem zasedanju 22. aprila obravnavali pomembnejše točke dnevnega reda, nato pa na ločenih sejah glasovali in nadaljevali seje. V zboru združenega dela je bilo največ razprav ob poročilu o komunalnem gospodarstvu.

Za delegate je bila presenetljiva dodatna točka na skupnem zasedanju, v kateri so dobili informacijo temeljnega javnega tožilstva o preiskavi zoper 6 oseb, v katero sta vpletena tudi Jože Preskar, predsednik zbora združenega dela, in Boštjan Kovačič, predsednik občinske skupščine, vendar o tem poročamo posebej na 16. strani!

Brez razprave so delegati pustili analizo o lanskoletnem gospodarje-

Posebno so se zanimali za možnosti boljše oskrbe s pitno vodo, načeli pa tudi vprašanje delovanja čistilnih naprav, gradnje pokopališča (brez tega ne mine več nobena seja) in možnosti reorganizacije služb za vzdrževanje javnih površin. Predlagali so, naj bo zanje odgovoren en izvajalec.

Delegati so izglasovali še odlok o omejitvi nabiranja lipovega cvetja in pridobivanja ljubja lipe, sklep o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov za leto 1986 ter izglasovali tudi predlagana nova imenovanja in občane na voljene funkcije.

Delegatska pobuda je bila tokrat le ena, delegacija novomeških srednjih šol je predlagala spoštovanje predpisa, ki ne dovoljuje kajenja v avtobusih, in tudi večje kazni za kršilce teh določb.

R. BAČER

KRKA: MANJKA VSAK PETI DELAVEC

NOVO MESTO — V novomeški tovarni zdravlil Krka so ob zaključnem računu za preteklo leto izračunali, da so lani izgubili 706.551 delovnih ur zaradi bolniških izostankov. To pomeni za tovarno povprečno vsak dan 322 odsotnih delavcev. Število bolniških izostankov, kamor štejejo tudi porodniški dopust, je bilo v Krki lani za preko 74.000 ur večje kot leta 1985, največ tovrstnih izostankov pa so imeli v tozdu Zdravila, kjer je v povprečju manjkalo vsak dan 13 odst. zaposlenih. Najmanj bolniških izostankov so imeli v skupnih službah. V tovarni Krka so lani izračunali še ostale odsotnosti, kot so redni dopusti, seminarji, sestanki v tovarni in zunaj delovne organizacije, in prišli do ugotovitve, da je povprečno manjkalo (z bolniško odsotnostjo vred) 700 delavcev na dan.

PRIPIRTA VRATA

NOVO MESTO — Po nekaterih podatkih je v zadnjem času nekoliko zaslala prodaja odpadnega papirja predelovalcem. Temu naj bi bilo delno krivo nezadostno sortiranje, saj papirnice nerade sprejemajo pošiljke s pomešanimi vrstami papirja. Iz teh razlogov pošilja novomeška zbiralnica, ki je preselila februarja in marca tudi plan odkupa starega papirja.

NEUDELEŽBA

METLIKA — V dosedanjih devetih sejah skupščine občine Metlika v tem mandatsnem obdobju so se v zboru krajevnih skupnosti vselej udeležili delegati iz dveh KS, in sicer iz KS Lovkica in Suhor, največkrat, petkrat, pa so bili neopravičeno odsotni delegati iz KS Dražič in Radovica. Na sejah zbora združenega dela pa se kar osemkrat neopravičeno nista udeležila seje oba delegata M-KZ TZO, tolikokrat se neopravičeno ni udeležil seje tudi delegat kmetov.

Kljub dobri volji ne gre

Za Dol. Toplice ne morejo dobiti stalnega zdravnika

DOLENJSKE TOPLICE — Že dlje časa občani niso zadovoljni z zdravstveno in zobozdravstveno ambulantno. S tem v zvezi je bilo postavljeno tudi delegatsko vprašanje v občinski skupščini, na katero je odgovoril Zdravstveni dom Novo mesto. Takole pravi:

Vodja zdravstvene postaje Straža — Toplice je že dlje časa v bolniškem staležu, zato je zdravstveni dom razpisal mesto zdravnika za določen čas. Na objavo se ni prijavil nihče, zato so lahko kadrovske zagato rešili z edinim zdravnikom, ki začasno dela v polnem času v obeh ambulantah, v Straži in Toplicah.

skupnosti za leta 1976—1980, ker v Dol. Toplicah niso zagotovili lokacije za gradnjo. Tako je občinski sis vsa razpoložljiva sredstva preusmeril v gradnjo zdravstvene postaje v Straži, kjer so lokacijo priskrbeli.

Turistični kraj, kot so Dolenjske Toplice, bi vsakomur moral imeti urejeno zdravstveno službo pa tudi trgovine in še kaj.

R. B.

DEŽURNE TRGOVINE

V nedeljo, 3. maja, bodo zaradi praznika odprte vse živilske prodajalne od 8. do 11. ure.

V soboto, 9. maja, bodo do 19. ure odprte naslednje prodajalne z živilji:

- v Novem mestu: Dolenjskin Market na Kristanovi,
- v Šentjernej: Emona-Dolenjska Market,
- v Dolenjskih Toplicah: Mercator-Standard prodajalna Rog,
- v Žužemberku: Mercator KZ Krka,
- v Straži: Emona Dolenjska Market.

Vse ostale prodajalne z živilji bodo to soboto odprte do 15. ure.

Nemarnosti na vsakem koraku

Novemu mestu dati vlogo kot turističnemu centru Dolenjske

NOVO MESTO — Na občnem zboru Turističnega društva Novo mesto so 21. aprila ugotovili bistveno boljše delovanje v zadnjih dveh letih, hkrati pa opozarjali na vrsto napak, ki preprečujejo, da bi Novo mesto dobilo vlogo turističnega centra Dolenjske.

Turistično društvo Novo mesto ima sicer dolgoletno tradicijo, vendar med leti 1981 do 1985 ni delalo, potem pa je pod novim vodstvom spet oživel in prav v zadnjih dveh letih dokazalo, da je zmoglo uresničiti načrte, ki niso vezani na denarna sredstva. Teh namreč društvo nima dovolj. Včlanjen je 115 ljudi, ki so plačevali po 200 din simbolične članarine, vseh prihodkov pa je bilo okrog 1,5 milijona dinarjev in so bili porabljeni predvsem za turistično propagando. Turistične takse so glavni vir prihodkov tovrstnih društev v občini.

Ludvik Bencik, predsednik društva, je v poročilu poudaril, da zadnje leto zaradi splošnih razmer turistični promet upada, nočitev in gostov je manj, pač pa narašča izletniški turizem, nanj pa mesto nikakor ni zadovoljivo.

- Na občnem zboru so izvolili nov, 17-članski upravni odbor, ki ga bo še naprej vodil Ludvik Bencik, sklenili pa so tudi povišati članarino na 500 din letno in pridobiti kar največ novih članov. Po občnem zboru je bilo zanimivo predavanje prof. Janeza Bogataja o Turizmu in okolju.

oljivo pripravljeno. Društvo je poskrbelo za namestitve panojev ob vpadnicah v mesto, na katerih turiste v treh jezikih vabijo na obisk, organizirali so nekaj turističnih prireditev, med katerimi je najbolj znana »noč na Krki«, organizirali in sodelovali na več tekmovanjih in organizirali nagradno tekmovanje za najlepše urejeno okolje v mestu, vendar je vsoto še prvi korak tistemu, kar bi v Novem mestu morali narediti za razcvet turizma.

Občani in v gospodarstvu se premalo zavedajo dejstva, da mesto izgublja milijone, ki bi jih lahko iztržilo od te dejavnosti. Ljudje niso dovolj turistično in ekološko osveščeni, da bi skladno zaželeli niz dejavnosti, ki skupaj predstavljajo turizem.

Na občnem zboru so opozorjali predvsem na vrsto drobnih napak, ki kvarijo videz mesta. Imajo spisek hiš, na katerih puščajo žlebovi tako da kap-

lja za vrat strankam ob vhodu v lokale. Ugotavljajo, da je v več trgovinah taka praksa, da ob pomatanju pločnika pred lokalom smeti pometajo na cesto. Nevzdržno za kraj, ki želi turistični napredek je, da je ob sobotah in nedeljah večina gostinskih lokalov zaprta in da tudi med turistično sezono ob nedeljah niti ena trgovina ni odprta. Plakiranje pa je v mestu najslabše urejeno med vsemi večjimi kraji Slovenije. Še vrsto podobnih napak so našli, skušali pa bodo preko krajevnih skupnosti in lastnikov stavb poskrbeti za odpravo pomankljivosti do bližnjih večjih prireditev.

R. BAČER

GASILCI V BETI

METLIKA — V industrijskem gasilskem društvu Beti je več kot 100 članov, in to moških in žensk iz vseh metliških temeljnih organizacij. Sicer je njihova oprema dokaj dobra, potrebovali pa bi sodobnejše gasilsko vozilo, sedaj imajo namreč samo starejši kombi. Betini gasilci se redno udeležujejo raznih gasilskih tekmovanj in tudi sicer skrbijo za stalno usposabljanje. O požarni varnosti in potrebni ukrepih, če pride do požara, pa so seznanjeni tako rekoč vsi Betini delavci, kar se je pokazalo tudi ob zadnjem požaru v barvarni, ko so ga pogasil delavci sami in ni bila potrebna intervencija ne njihovega društva ne zunanjih društev.

METLIČANI NA MADŽARSKO

METLIKA — Proti koncu prihodnjega meseca gre metliška folklorna skupina »Ivan Navratil« na petdnevno gostovanje na Madžarsko, v mesto Szekesfehervar. Tako Metličani vračajo obisk madžarski folklorni skupini Ikarus, ki je lani nastopila na Vinskih vigradi.

Novomeška kronika

SMOTRA — V začetku julija bo v našem mestu srečanje društev Partizana iz vse Jugoslavije. Ta srečanja so v jugoslovanski doba ime »smotra«, po naše bi rekli tudi pregled, z mednarodno tujko pa revija. Enemu od novomeških organizatorjev srečanja pa je uspelo pregovoriti prireditev, da je za tovrstno dejavnost edini in pravi izraz »smotra«. In pika. In veste, kaj se je zgodilo. Uspelo mu je. Na popolnoma slovenskih tleh se je uveljavila srbohrvaška beseda. Plakati prireditve so namreč že stiskani. Nam, Novomeščanom, pa ob tolikšnem pomankanju čuta za materinščino, ob bedastem strahu, da nas bi kdo imel za premajhne Jugoslovane, ne ostane drugega, kot da smo še naprej ponižni in pri tleh in gostom ob prihodu na mesto kruha in soli ponudimo »lebsos«.

ČOKOLADA — V Dolenjskimi delikatesi na Glavnem trgu so nedolgo tega prodajali z Danskega uvoženi kaviar, zdaj pa nam ponujajo švicarske čokolade po nekaj več kot 1500 din kosček. Vse lepo in prav, še bolj pa bi bili navdušeni, če v tej in drugih novomeških trgovinah ne bi zmanjkovalo domačega masla, jogurta in smetane. Eno je, če prideš domov in rečeš: »Oprostite, otroci in mojšček, danes s kaviarjem ne bo nič!«, nekaj popolnoma drugega pa: »Spet nimajo alpskega mleka...«

Ena gospa je rekla, da bo zaradi direktorjev in drugih uglednežev čimprej treba misliti tudi na obnovo novomeških zaporov.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 16. do 22. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Metka Zorc iz Zabrja — Primoža, Anita Blatnik z Bučke — Heleno, Bernarda Marjetič iz Brestanice — Dejana, Marija Koba iz Učakovcev — Viljema, Dragica Omerzel iz Krškega — Gregorja, Nada Ilnikar iz Gornjih Raven — Ksenjo, Hermina Mežnar z Verduna — Tino, Marica Žepuhar iz Podklanca — Saša, Ljubislava Cesar iz Velike Bučne vasi — Ines, Darinka Gliha iz Žužemberka — Spelo, Božidara Jožef iz Ločne — Sandro, Breda Blas iz Krmelja — Eiko, Dragica Jene iz Kaplje vasi — Mojca, Marija Prijatelj z Rakovnika — Aleksandro, Jelka Plut s Sodjeva vrha — Bojana, Boža Kapušin s Krasinca — Denisa, Marica Matešič z Malega vrha — Ivica, Slavica Bukovec iz Kota pri Semiču — Martina, Darja Stamecar iz Obrha — Mišela, Dragica Jožef iz Herinje vasi — Marka, Cilja Jeras iz Arta — Aleša, Marija Šebjan iz Trebnjega — Evo, Andreja Kупlenik iz Brezovice — Gregorja, Stanka Podraž z Rakovnika — Simona, Anica Marinkovič iz Jablanice — Petro, Martina Novak z Rebrji — Renato, Anica Novak iz Radovlje — Mateja, Milena Pibernik z Dolnje Prekope — Primoža, Marjanca Sircelj s Potoka — Blaža, Marija Hodnik iz Velikega Podloga — Marino, Marica Zorc z Mirne — Mateja, Mira Majzel iz Metlike — Alojzijo in Nevenka Barborič iz Regerče vasi — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Milka Medved iz Kotarejeve 5 — Tomija, Mirjana Balabanič, K Roku 29 — Sašo, Marija Andrejčič iz Ulice Majde Silc 4 — Janjo in Tatjana Sečnjak iz Ulice Majde Silc 22 — Blaža. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

MALO STAREJŠI, VSESTRANSKI mladinec Matjaž Rus ima vse pripravljeno za tiskanje knjižice Volite mene. Gre za duhovite stvari, napisane za Janeza Vrančarja — Luigija, ki se na javnih prireditvah z govori poteguje za župana leta 1990. Tandem Rus-Vrančar je požel v Metliki, Dražičih in Rosalnicah dolge aplavze in salve smeha, zato je pričakovati, da bo knjižica kmalu po izidu pošla.

METLIČANI SO SE RESNO LOTILI čiščenja svojega mesta, kar je bilo, milo rečeno, tudi že skrajni čas. Še posebej resno so vzeli akcijo v delovni organizaciji Beti, kjer ne dajejo lepše podobe samo od zunaj, ampak morajo biti urejene, pospravljene in počiščene tudi pisarne ter drugi prostori. Parola, ki jo razglašajo, se glasi: »Vsak dan pet minut za čistočo«. Najbolj zavzet glasnik občiščevalne akcije v Beti je sam glavni direktor Miroslav Štimac.

METLIČANI SO SE ZELO razveselili krpanja lukenj v asfaltu od Hotela Bela krajina do občine in Rajmerjeve gostilne. Vsejele je toliko večje, ker bo vsak čas Vinska vigrad, lukenj pa je bilo toliko, da so se celo trezni bali, kako si bodo polomili okončine. Strah je odstranjen in na Vinski vigradi bo teklo vino v potokih.

DRAGO VOVK, lastnik potujočega diska Sraka, je odboru za kulturno-zabavni program Vinske vigradi potrdil, da bo pel na tej največji dolenjski vinskiro-turistični prireditvi tudi Jimmy Stanič. Dečko bo žogel na Partizanskem trgu, če bo zabropel celo Kobilo Suzy, pa ni stoodstotno.

OBLEDELE CRKE — Na gostilni Župančičev hram v Dragatušu se spominjajo plošča, s katere je bilo nekdanji moč prebrati, da je v tisti hiši preživel nekaj otroških let Oton Župančič. Sedaj pa so crke na plošči, ki jo je po besedah lastnika gostilne pred dobrimi desetimi leti tja postavila kulturna skupnost, močno obledele in tako rekoč nečitljive. Če se je že gostilničar Stefančič toliko trudil, da je v gostilni namenil sobo pesniku in v njej postavil njegova dela, bi bilo prav, da bi se še na ploščo spomnili tisti, ki morajo zanj skrbeti in obnoviti crke. Res pa je, da to ni prvič, da so tisti, ki bi morali skrbeti za spominske plošče, preprosto pozabili na svojo dolžnost.

MALOMARNOST — Spomenik malomarnosti pa je moč srečati tudi na drugem koncu občine, v Stranski vasi pri Semeču. Na križišču cest, ki držijo iz Stranske vasi v Gradac, Črnomelj in Semeč, stoji namreč stara kmečka hiša, ki jo je že močno načel zob časa. Na vseh koncih se podira in četudi stoji tik ob cesti, očitno se nikomur ni prišlo na misel, da bi se utegnili prevrniti — če že ne vsa, pa vsaj njena streha — na cesto. Zares čudno! Ko se v Črnomlju udarila streha na Kobetičevem gradu, so nemudoma porušili stavbo, to za vaško potrdijo, ki propada že dlje časa, pa se ne zveni nihče.

Drobne iz Kočevja

RINŽA CVETE — Čeprav še ni bilo prehuje vročine, je Rinža že začela cveteti. Z dna se dviga nesnaga, ki kaže videz reke in mesta. Cvetenje se je začelo pred četrto stoletje kot posledica onesnaževanja Rinže z gnojnic. Končno so začeli podzemati nekatere ukrepe, da bi bila Rinža spet čista. Od Slovenske vasi do Kočevja bodo zgradili kanal za odpadne vode, tudi gnojnice.

POGINILE RIBE — Do manjšega pogina rib je prišlo v Rinži pod zapornicami 21. aprila. Vodostaj je bil takrat nizek, podjetje Hidroinženiring iz Ljubljane pa je čistilo strugo Rinže. Prav posledica tega čiščenja je bilo vzrok pogina, saj na bližnji čistilni napravi v odplakah niso zaznali kakšnih strupov. Škoda na ribah ni bila velika.

PREDPRAZNIČNO ČIŠČENJE — Očiščevalna akcija v mestu pred prazniki je rodila nekaj sadov, saj je bilo mesto občutno bolj čisto kot na začetku spomladi. Vendar povsod in vsega le niso počistili, kot da mora ostati nekaj smeti za seme.

Ribniški zobotrebci

PRVOMAJSKI PRAZNIKI — Prazniki so tu. Nekateri so premostili že prejšnjo nedeljo in dan OF ter si tako zagotovili "mali letni dopust". Danes zvečer, na predvečer praznika dela, bodo po tradiciji v ribniški občini spet goreli kresovi. Glavni kres bodo Ribničanje zakurili pri Sv. Ani, Poljanci na Grmadi, Sodražani pa na Strmci. Na sam praznik dela bo pohod na Travno goro.

"MRTVI" TELEFONI — Po obljubah PTT Ljubljana naj bi krajevna skupnost Velike Poljane dobila telefonske priključke že konec minulega leta. Telefoni vseh 46 naročnikov pa so še vedno "mrtvi", ker niso priključeni. Izvajalec del se izgovarja na napako pri podzemnem kablju.

SLOVENŠČINA ZA STAREŠINE — Dom JLA in poveljstvo ribniške vojske enote že po tradiciji organizirata trimesečne tečaje za nove vojske starešine. Na sedanjem tečaju predavajo slavisti iz Kočevja.

LEPA RIBNICA — Ribnica je pričakala praznike lepo očiščena. K lepemu videzu so pripomogli tudi šolarji, ki so se vključili v akcijo "Slovenija, dežela moja" in očistili Ribnico nesnaga.

Trebanjske iveri

OVINKI — Plače ravnatelj osnovnih šol oziroma vodilnih moč v trebanjski Vzgojno-izobraževalni organizaciji (VIO) so neznanka celo za partijo, kako neki bi se dokopala do točnih podatkov šole občinske vlada. Skrivanje je sprožilo šele govorico o bajnih plačah nekaterih šolnikov, češ da presegajo debelino kuvert trebanjskih vodilnih gospodarstvenikov. Dokaj natančni osebni dohodki se dajo izračunati iz podatkov o plačevanju krajevnih samoprispevkov. Toda čemu ovinki in skrivalcu?

GLASBENIKI — Razni ansambli in glasbeniki so postali hudo draga reč. Nova zvezdica na nebu naše rock in pop glasbe Miki Šarac se je ponudil trebanjski osnovni šoli za "borih" 30 starih milijončkov za dve šolski uri za bave in prepevanja, menda zvečer na playback. S prvomajsko proslavo na Debencu bodo imeli organizatorji največ (od skupno 50 starih milijonov predvidenih stroškov) izdatkov spet za ansambel. Nekdo je predlagal, da bi na Debencu povabili trebanjske godbenike. Toda ker bodo igrali že budnice, bodo okoli 10. ure verjetno že hudo "razštelani", se je ustrašil spet drug.

200 MIKULIČEV — Na zadnji seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta je Ivan Vovk dejal, da bi morali imeti v Jugoslaviji 200 Mikuličev, češ kdaj bi že morali zaostri stvari. To bi bila pa že kar prava vojska!

IZ NAŠIH OBČIN

MLADI V VEŠČINAH SLO

ČRNOMELJ — Sedaj potekajo v črnomaljski občini šolska tekmovalna mladih in veščinah s področja SLO in družbene samozastite. 7. maja pa bo občinsko tekmovalje, na katero so povabili tudi učence osnovne šole s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše. Najboljše ekipe osnovnih in srednje šole se bodo pomerile na regijskem tekmovalju, ki bo letos v Metliki.

NAJEMNINE EKONOMSKE, STANARINE PA NE

KOČEVJE — Letna programirana stanarina, izračunana od vrednosti stanovanjskega sklada, naj bi znašala lani 3,71% vrednosti stanovanja. Z resolucijo je bila ta stopnja znižana na 2,04 (se pravi, da stanarine še ne bi bile ekonomske), zaradi inflacije pa se je lani ta vrednost znižala na 1,02, zdaj pa znaša komaj še 0,9 do 0,8 odst. Tako stanovanj plačujejo le okoli četrtno dejanske ekonomske stanarine, nam je zatrdil sekretar Samoupravne stanovanjske skupnosti Kočevje Dušan Oražem. Povsem drugače pa je pri najemninah. Te so že ekonomske. Tako znaša letna najemnina najvišje kategorije 7,5 odstotka vrednosti prostora, najemnina 2. kategorije 5,2 odstotka in najemnina tretje kategorije 4,0555 odstotka.

KURIRČKI PO RIBNIŠKI OBČINI

RIBNICA — Po ribniški občini je kurirčica pošta potovala od 20. do 23. aprila. Od kočevskih pionirjev (osnovna šola Stara cerkev) so jo prevzeli ribniški (OS Dolenja vas) na občinski meji na Jasnici, kjer so oboji izvedli tudi bogat kulturni program. Kurirčki so nato potovali po mnogih krajih, in sicer naprej do Loškega potoka (21. aprila), nato do Sodražice (22. aprila), včetrtek, 23. aprila, pasajo ob 9. uri sprejeli v Ribnici. Ob tej priložnosti je govoril predsednik KO ZBB NOV France Škrabec, izveden pa je bil tudi bogat kulturni program. Iz Ribnice so kurirčki krenili naprej po občini in do turistično znane Grmade. Tuso torbico s pošto še istega dne ob 11. uri predali kurirjem-pionirjem iz sosednje občine Grosuplje.

NOBENEGA KRŠITELJA

RIBNICA — Občinski izvršni svet je na zadnji seji ugotovil, da so rezultati gospodarjenja v ribniški občini za lani na splošno dobri in da tudi ne bo obravnaval nobene delovne organizacije kot kršitelja resolucijskih določil o delitvi dohodkov in osebnih dohodkov. Ugotovili so tudi, da so le v Riku v februarju zmanjšali povprečne osebne dohodke. Vzrok za to je, da se je v februarju zmanjšalo število nadur in delo ob prostih dneh. Prižadevajo si namreč, da bi čimveč naredili v rednem delovnem času. Predstavniki izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij bodo tudi nadaljevali z obiski po večjih delovnih organizacijah z namenom, da bi čimbolj izpolnjevali planska in resolucijska določila.

KONEC JUNIJA CENTRALA NA MIRNI

MIRNA — Po obljubah PTT Novo mesto naj bi novo avtomatsko telefonsko centralo na Mirni končno le namestili konec junija. ATC z 200 številkami je že popolnoma zasedena, kajti v mirenjski krajevni skupnosti je 100 novih naročnikov, 100 številki pa znaša še stara obveznost. Petnajst je že novih interesentov, ki čakajo, če se bo morebiti kakšen izmed dveh stotnih čakajočih — premislil.

Ne izkoristijo pravne pomoči

Lani je v Trebnjem iskalo pravno pomoč samo 21 delavcev

TREBNJE — Lani je iskalo pravno pomoč pri trebanjskem odvetniku Alojzu Bandlju, s katerim je občinski sindikalni svet Trebnje sklenil pogodbo za nudenje pravne pomoči delavcem enkrat na teden (ob sredah med 14. in 16. uro), le 21 delavcev. Odvetnik je šel delavcem na roko in je svetoval tudi izven določenega časa, a še vedno ni moč zanesljivo trditi, kje tičijo vzroki, da se delavci tako malo poslužujejo pravne pomoči.

Po nekaterih ocenah bi morali de-

Priznanja ob prazniku dela

Podelili jih bodo na srečanju v Vinici

ČRNOMELJ — Občinski svet Zveze sindikatov Črnomelj vabi vse delovne ljudi in občane iz črnomaljske občine na prvomajsko srečanje, ki bo v petek, 1. maja, ob 11. uri v kampu v Vinici. To bo prvo tovrstno srečanje v črnomaljski občini, organizatorji pa obljubljajo, da bo dobro poskrbljeno za zabavo, jedajo in pijačo. Pripravili bodo tudi kulturni program ter podelili občinska priznanja OF, srebrne znake Zveze sindikatov Slovenije ter priznanja in pokale ekipam, ki so sodelovale v delavskih športnih igrah.

Priznanja OF bodo prejeli Anton Troha iz Vinice za uspešno in požrtvovalno delo v krajevni skupnosti in občinskih organih, Vinko Smrekar iz Črnomlja za zavzeto in mobilizacijsko delo v zvezi organizacij za tehnično kulturo, Matija Hudak iz Semeča za požrtvovalno delo v organih SZDL in krajevni samoupravi, Milka Spreicer z Loke za odgovorno in zavzeto delo v telesih SZDL in uveljavljanje samoupravljanja v tozdu Belsad ter gasilsko društvo Štrekljavec za učinkovito delo pri požarni varnosti in vključevanju v krajevno samoupravo.

Dobitniki letošnjih srebrnih znakov sindikata pa so: osnovna organizacija ZSS vzgojno-varstvene organizacije Otona Župančiča iz Črnomlja, Barbara Moravec (OO ZSS Novotekš Vinica), Vida Šutej (OO ZSS osnovna šola Milke Šobar-Nataše), Simo Vrlinič (OO ZSS toz GG Črnomelj), Radivoj Vrlinič (OO ZSS DSSS Iskra Semeč) in Tone Prijanovič (OO ZSS toz Livarna, Belt).

Priznanja za praznike

Komu srebrni znak OF ali srebrni znak sindikata in komu bronasti znak OF? — V Ribnici slavili tri praznike

RIBNICA — S svečano akademijo, na kateri je govoril predsednik občinske konference SZDL France

ZA DAN MLADOSTI

KOČEVJE — V teh dneh v kočevski občini razpravljajo o praznovanju dneva mladosti doma in v Beogradu. Za domače proslavljanje je doslej predlog tak, da bi na dan mladosti sprejeli na Bazi 20 pionirjev v mladinsko organizacijo, srednja šola bo pripravila športne in kulturne nastope, otroci iz vrta bodo risali na ulicah Kočevja, predvidena je razstava slik in fotografij mladih iz Kočevja, najboljšim mladinskim organizacijam bodo podelili priznanja, seveda pa je na programu tudi ples.

NOVO VODSTVO KS KOČEVJE

KOČEVJE — Na seji skupščine krajevnih skupnosti Kočevje-mesto 22. aprila so razpravljali o delu krajevnih skupnosti v zadnjih štirih letih in sprejeli finančni načrt za letoš. Izvolili so tudi nov, 12-članski svet KS (za predsednika ponovno dr. Mihaela Petroviča, za podpredsednika pa Feliksa Žagarja) in novega predsednika skupščine KS Ivana Kluna st., za podpredsednico pa Doro Majerle. Nova skupščina KS šteje 40 članov, medtem ko je stara štelala preko 60 članov, kar je bil po mnenju nekaterih tudi vzrok za slabšo udeležbo na sejah ali celo nesklepnost nekaterih sej.

lavci glede na obstoječe probleme pogostejše poiskati tako pomoč. Seveda pa je še zelo daleč čas, ko naj bi prevladalo prepričanje pri poslovalnih in drugih delavcih v združenem delu, da delavci, ki iščejo pravno pomoč preko sindikata, s tem nečesto napadati njihovega dela, se pravi tudi vodenja delovnega kolektiva.

In če se povrnemo k 21 delavcem, ki so se le opogumili in stopili do odvetnika, povejmo, da pretežni del prihaja iz družbenega sektorja, dva

IZ NAŠIH OBČIN

Razviti na nerazvitem območju

Uniorjev obrat v Starem trgu noče biti odlagališče stare tehnologije — Na program orodja za obdelavo bakrenih cevi — Še stroj za rezanje navojev

STARI TRG — Dobra 4 leta so pretekla, odkar so v Starem trgu odprli Uniorjev obrat. V tem razmeroma kratkem času pa se je obrat, ki šteje danes okrog 70 delavcev — v začetku jih je bilo polovico manj — zelo razvil. A tudi za naprej imajo tako ambiciozne načrte, da je za tako majhen obrat na nerazvitem področju kar presenetljivo.

V Starem trgu so se usmerili v proizvodnjo vodnoinstalaterskega orodja, rdeča nit proizvodnje pa so še vedno cevne klešče, ki so jih v preteklem letu naredili 180.000. Prav pri teh kleščah so zelo zmanjšali proizvodni čas, ki je znašal v začetku 25 minut, sedaj pa je le še 10 do 12 minut. Gre predvsem za tehnološke spremembe, pa tudi za izboljšave in koristne predloge, ki pa jih niso nikjer prijavili. Takšno racionalnejšo proizvodnjo poskušajo vpeljati tudi pri drugih izdelkih.

DOBRO VZDUŠJE ZA SAMOPRISPEVEK

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so se že končali zbori krajanov, ta teden pa se bodo tudi zbori delavcev, na katerih seznajajo ljudi s programom del, ki jih bodo opravili s pomočjo samoprispevka, za katerega bodo občani glasovali v nedeljo, 24. maja. Udeležba na zborih krajanov je bila boljša tam, kjer imajo tudi večje potrebe, sicer pa po teh zborih v občini lahko zaključijo, da se ljudje zavedajo, da se bo moč razvijati le s pomočjo samoprispevka. Vzdušje za samoprispevek je dobro, prav tako niso imeli pripomb na občinski program in na razdelitev sredstev. Pripombe so bile na program, kjer gre za dela v krajevnih skupnostih, zato ga sedaj usklajujejo, o predlogu odloka o razpisu samoprispevka za program javnih del od 1988 do 1992 pa bo tekla beseda na sejah zborov občinske skupščine 6. maja.

Poleg že ustaljenega programa so v zadnjem času začeli izdelovati orodje za obdelavo bakrenih cevi. Za sedaj so v Jugoslaviji še edini, ki to izdelujejo. Sedaj šele seznajajo kupce, najpogostejše v letu dni pa bodo morali po zagotovilih vodje obrata Petra Madroniča osvojiti trg. To orodje je za Unior dohodkovno zelo zanimivo, saj morajo vanj vložiti veliko dela, a malo materiala. Prav material pa je zanje zelo drag. Obrat izvzi kar 70 odst. svoje proizvodnje, predvsem cevni klešči in ključev, in sicer v Italijo, Nemčijo in Kanado. Za izvoženo blago dobijo malo dinarjev v primerjavi z veliko vsoto, ki jo morajo odšteti za material, ki ga kupijo na domačem trgu.

Sedaj razvijajo v Zrečah še stroj za rezanje navojev, ki ga bodo prav tako delali v Starem trgu, ker pa bo šlo za zahtevnejšo proizvodnjo, ne bo s

Zasluznim srebro

Podelili 6 priznanj OF in 10 priznanj sindikata

KOČEVJE — V počastitev dneva OF in praznika dela je bila 23. aprila v škofovem domu v Kočevju svečana akademija, na kateri je govoril Alojz Petek, predsednik OK SZDL, v kulturnem programu pa so nastopili učenci osnovne šole Zbora odposlancev Kočevje. Ob tej priložnosti sta občinski vodstvi SZDL in Zveze sindikatov podelili svoja odličja zaslužnim posameznikom in organizacijam. Srebrno priznanje OF so prejeli: Ana Arko iz Kočevja, Franc Cimprich iz Vasi, Rudi Orel iz Kočevja, Andrej Pečnik iz Kočevske Reke, Anton Štivec iz Kočevja in Nonet "Rog" iz Zeljca. Srebrni znak Zveze sindikatov pa so prejeli: Blaž Volf (sodišče), Rajko Tomše (Kočevski tisk), Pavla Demšar (KG), Stojka Draganič (Tekstilana), Amica Padovac (Hotel Pugled), Dora Tadić (OSZS), Jože Lisac (Itas), Djordje Stjepić (občinska skupščina), Zlata Arko (LIK) in osnovna organizacija sindikata Itas v Pirčah.

12 SREBRNIH

KOČEVJE — Na letošnjem tekmovalju za Vegovo priznanje je sodelovalo 94 najboljših učencev matematike osnovne šole Zbora odposlancev Kočevje. Bronasto Vegovo priznanje jih je osvojilo 51. Za srebrno Vegovo priznanje jih je enato tekmovalo 37, osvjoilo pa ga je 12 učencev. Na republiško tekmovalje so ni uvrstili nihče.

Obrt je v stiski

Zakaj ni v ribniški občini lesne obrtne zadruge?

RIBNICA — Veliko govorimo in pišemo o obrti, ki "je treba pospeševati", hkrati pa je tudi slisati, da zmanjše za obrt upada in da nekateri obrtniki celo zapirajo obrtne delavnice.

Ko smo obiskali nekatere neobrtne in odgovorne delavce, so med drugim menili, da obrtnikom v glavnem ne gre slabo in da so si za morebitne težave v glavnem sami krivi, saj premalo sodelujejo s podjetji in se na primer obrtniki lesne stroke (ki jih je v občini nekaj 100) ne združujejo v združenje, s pomočjo katerih bi si lažje nabavljali material, organizirali delo in tudi prodajo proizvodov.

Obrtniki, ki smo jih obiskali, pa so menili, da to niso glavni problemi, ki jih žulijo, in da na občini že vedo, kaj je narobe. Obrtnik lesne stroke, ki je vrnil obrt in se bo zaposlil v podjetju, je dejal, da je sodeloval z delovno organizacijo. Ta mu je v ceni proizvoda v začetku priznavala 40 odstotkov za njegovo delo, nazadnje pa le še 12 odstotkov. Pri izdelkih za izvoz so se dogovorili, da bodo vsake tri mesece napravili poračun z ozirom na naraščanje cen devizam. S poračunom pa ni bilo nič, ker je pač lesna industrija že brez tega v dovolj velikih težavah. Tudi davkov mu niso znižali, čeprav je včasih zaposloval 8 delavcev, nazadnje pa sta delala le še dva.

Nekatere je bolel tudi odnos občinskih in drugih uslužbencev do njih. Menili so, da se obnašajo preveč oblastniško in da nanje gledajo kot na berače in morda celo goljufje. Kritizirali so tudi zakonodajo o uvozu strojev za obrt.

tem odprla tudi možnost zaposlovanja višje in visoko šolanih kadrov. S tem bo ta Uniorjev obrat osvojil tako rekoč celoten program vodnoinstalaterskega orodja. S tem pa ne mislijo prenehati z razvojem, ampak bodo še naprej iskali kaj novega za proizvodnjo. Razmišljajo tudi o posodobitvi v obratu, predvsem pa o vpeljevanju elektronike v proizvodnjo.

M. BEZEK-JAKŠE

NOVO VODSTVO NA MIRNI

MIRNA — Skupščina krajevnih skupnosti Mirna je izvolila za novega predsednika skupščine KS Stanislava Pančurja, za njegovega namestnika Toneta Gracarja, za predsednika sveta KS spet Maksa Kurenta, za podpredsednika sveta KS pa Jožeta Tomažina.

NI DENARJA ZA NALOŽBE

MIRNA — V mirenjski Dani so po doseženih poslovnih rezultatih v svoji panogi v vrhu, toda to je kaj slaba tolažba, kajti denarja za nove naložbe Dani močno primanjkuje. Karkoli bi radi novega vpejali v proizvodnjo, je nova naložba. Stroji so ne le zastareli, ampak zvečine tudi izrabljeni, da so zreli za odpis. Primarna predelava sadja poteka še zelo primitivno, kar v 30-litrskih steklenih balonih, ki so zelo krhki. Dana bi nujno potrebovala hladilnice.

Regijsko zapiranje ni sprejemljivo

Študija o organiziranosti trgovine na Dolenjskem

TREBNJE — Študija o organiziranosti trgovine v dolenjski regiji je bila pripravljena zaradi nezadovoljivega stanja trgovine, hkrati pa naj bi ob prikazu položaja trgovine nakazala tudi možne poti reševanja nesorazmerij med trgovino in ostalim gospodarstvom.

Ko sta predsednica občinskega komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo Jožica Strmole in referentka za plan Zora Kastelic na seji trebanjskega občinskega izvršnega sveta v uvodni obrazložitvi omenili namen in cilje omenjene študije, sta povedali že dolgo znano resnico, da je namreč trebanjska trgovina slabše razvita kot v regiji. Trebanjci pa imajo vsaj boljše prostorske zmogljivosti kot drugi dolenjski trgovci. Vsekakor pa za občino Trebnje ni sprejemljivo regijsko "zapiranje", kar je v bistvu predlagano v zaključkih študije.

Izvršni svet je ugotovil, da je študija pisana bolj na kožo novomeškim trgovcem, medtem ko so trebanjski trgovci očitno premalo sodelovali pri nastajanju študije. Kot rečeno, za trebanjsko občino ni sprejemljivo "razbijanje" povezav z večjimi trgovskimi sistemi, kot je denimo KITE-Mercator, ker bi s tem prekinili že utečene tokove z ljubljansko regijo.

Razmere v trgovini narekujejo, da se morajo trgovske organizacije usretnjeje organizirati, oziroma se dogovoriti o prisotnosti na posameznih lokacijah; v trebanjski občini pa bodo prej ko slej morali pripraviti program racionalizacije in specializacije trgovine. IS SO Trebnje pa je zavzel tudi stališče, da je treba pri nadaljnji obdelavi študije upoštevati, da se ob kakršnikoli spremembi organiziranosti trgovine v regiji ali izven nje ne sme zmanjšati delež trgovine v družbenem proizvodju.

P. P.

ŠESTERICI SREBRNI ZNAKI OF

TREBNJE — OK SZDL v Trebnjem je počastila dan OF v petek, 24. aprila, v trebanjskem Kulturnem domu z bogato kulturno prireditvijo, z revijo pevskih zborov iz občine Trebnje. Priznanja OF za leto 1987 pa so prejeli: Tone Glogovšek, upokojeni sodnik za prekrške iz Trebnjega, Jože Hočvar, učitelj matematike in telesne vzgoje v OŠ Mokronog, Milan Kastelic, kmet iz Dobrnice, Bojan Okoren, operater v oddelku AOP v Tensih, Velika Loka, Alojz Papež, kmet iz Velike Strmice pri Trebnjem, in KUD Ivan Cankar iz Velike Loke.

Širokosrčen za kulturo

»Novomeški Dom JLA rad ponudi streho amaterskim kulturnim ustvarjalcem in poustvarjalcem,« pravi Jelena Lajšič — Predstavili kulturo garnizije

NOVO MESTO — Da bo novi Dom JLA odprta — ne samo ozko vojaška — ustanova za najrazličnejše dejavnosti in med drugim tudi pomembno novomeško kulturno žarišče, je bilo poudarjeno že tistega dne, ko je generalpolkovnik Stane Potočar-Lazar, tedanji načelnik generalštaba JLA, na terasi podaljška mestnega parka, kjer so bila prej teniška igrišča, položil in zazidal temeljni kamen zanj. Zdaj, ko dom že deset let služi namenu, lahko ugotovimo, da so se pričakovanja v celoti izpolnila, oziroma še več, da Dom JLA ni le prostor za nastope gostujočih kulturnih skupin, marveč z oblikovanjem lastnih skupin, predvsem otroških in mladinskih, pa s spodbujanjem k najrazličnejšim aktivnostim tudi tvorno in odmevno posega širše v kulturno življenje Novega mesta, občine in regije.

Že nekaj let vse niti kulturnega življenja v novomeškem Domu JLA teko pod prsti Jelene Lajšič, ki je v tej ustanovi zaposlena kot referentka za kulturo. Resda rešitve za pomembnejša dogajanja skupaj poiščeta z načelnikom, kapetanom I. razreda Miršem Dakičem, in da ji za prenekatere stvari dajo pomočnike, vendar pa je nazadnje vse odvisno od tega, kako se za to ali ono sama zavzame. Dogodkov, ki jim je botrovala, in zadev, pri katerih je morala biti zraven, se je samo v času, odkar je referentka, zvrstilo nešteto. Letos je vse, kar pripravijo v domu, posvečeno 10-letnici delovanja v novih prostorih, še posebej pa 45-letnici ustanovitve SNOUB Matija Gubec, po kateri se imenuje novomeška garnizija, in 50-letnici prihoda Tita na čelo KPJ. V znamenju teh obletnic sta se zvrstila tudi zadnja dva kulturna večera, ki so ju pripravili prejšnji teden. Najprej je bil v domu večer kulturno-zabavnih dejavnosti novomeške garnizije, nato pa se litarni večer s književnikom Perom Zubcem.

»Za ta prvi pregled kulturno-zabavnih dejavnosti, ki jih gojijo v novomeški garniziji, sem scenarij sama napisala,« pravi Lajšičeva. »Za okvir je služila življenjska zgodba enega od vojakov, in sicer vse od njegovih otroških let pa do prihoda v JLA in tega, kako se je vživel v novo okolje, v kolektiv, kjer so pripadniki vseh narodov in narodnosti. Ob zgodbi se je razpletalo vse, kar je ta vojak lahko videl in doživel že v domačem kraju. Vse to so s svojimi nastopi ponazorili vojaški orkester, folkloristi, plešalci rugovske suite, kakor se imenuje albansko kolo, pa pevski zbor vojakov pod vodstvom Janeza Jocića, ritmična skupina deklet iz zdravstvene šole, plesno-pevska skupina iz kmetijske šole, sodelovali pa so tudi učenci bršlinske

osnovne šole in malčki iz vrtca na Ljubljanski cesti. Prireditve jenele lepo uspela, ampak tudi potrdila tradicionalno sodelovanje garnizije z organizacijami in ustanovami v mestu. Zanimivo pa je poteklo tudi srečanje z mostarskim pesnikom Perom Zubcem, ki živi v Novem Sadu. Med drugim je predstavil svojo najnovejšo pesniško zbirko in prebral nekaj pesmi.

Obiskovalci omenjenih prireditvev so si lahko ogledali tudi likovno razstavo, ki so jo odprli v avli Doma JLA. Na njej se s svojimi deli predstavljajo osem ljubiteljskih slikarjev. To so: major Toplica Gajić, kapetan I. razreda Milorad Ljubisavljević ter vojak Siniša Tomić in Ljubiša Mitrović iz novomeške garnizije, upokojenec Kostja Virant iz Straže (borec Gubčeve brigade) pa Franc Musec, Matej Pečnik in Maja Zajc iz Logatca.

Jelena Lajšič: »Tudi v prihodnje želimo podpirati kulturni amaterizem.«

● Omeniti kaže tudi to, da je novomeška garnizija izdala pesniško zbirko pripadnikov JLA z naslovom Noč as sanjam (Noč as sanjam). Avtorji pesmi so Slobodan Simonović, Saša Benažić, Dragošlav Hajduković, Tanasije Ilić, Denis Resner, Mladen Madarac in Milan Stjepanović, ki je tudi zbirko uredil in napisal spremno besedo.

»Čeprav v domu često gostujejo profesionalni izvajalci, se okrog njega v glavnem zbirajo amaterski ustvarjalci in poustvarjalci, vsi od začetnikov dalje. Dom jim bo še nadalje dajal streho, obenem pa bomo odprli vrata vsem, ki bodo želeli sodelovati z nami, nastopati pri nas. Pa ne bomo samo čakali, da nas poiščejo, šli jim bomo naproti,« zatrjuje Jelena Lajšič in dodaja, da novomeški Dom JLA lahko deluje pristno le, če je nenehno v stiku z okoljem in njegovimi potrebami.

I. ZORAN

Dolenjci med »vitezi Svobode«

Odličja Svobode so prejšnji teden dobili tudi Jože Falkner, Anton Horjak, Toni Vovko, Evgen Cestnik, Branka Moškon in Gasilsko društvo Sevnica — Dr. Matjaž Kmecl: »Slovenski kulturni delavec dela tudi po ničelni tarifi«

LJUBLJANA — V slovenski ljubiteljski kulturi bodo največjo pozornost še naprej posvečali izobraževanju amaterskih ustvarjalcev in poustvarjalcev, hkrati pa intenzivno gojili že vpeljane in tudi preizkušene oblike delovanja. To je najpomembnejši sklep programske-volilne seje republiške Zveze kulturnih organizacij, ki je bila 22. aprila v Cankarjevem domu in na katero Marjana Gabrijelečiča izvolili za novega predsednika te organizacije.

Seja je imela tudi slavnostni del, saj so spet podelili tradicionalna odličja Svobode, najvišja priznanja Zveze kulturnih organizacij Slovenije za dolgoletno delo in pomembne dosežke na kulturnem področju. Tokrat so jih nekaj prejeli tudi dobitniki iz dolenjske in posavske regije. Jože Falkner iz Trebnjega, Anton Horjak s Senovega in Toni Vovko iz Novega mesta so dobili odličje

● Misel je močnejša od vsega. (De Gourmont)
● Čas mineva, in vendar je edini, ki ostane. (Jerman)

OKTET PEL DOMAČEMU OBČINSTVU

ŠENTJERNEJ — Šentjernejski oktet je spet nastopil. Tokrat se je s celovečernim koncertom predstavil domačemu občinstvu. Prireditve, s katero so počastili praznik šentjernejske krajevnne skupnosti, dan OF in praznik dela, je bila 24. aprila zvečer v prostorih OŠ Martina Kotarja.

PETERO ZBOROV

SEVNICA — Zveza kulturnih organizacij sevniske občine je v soboto uspešno priredila občinsko pevsko revijo v dvorani gasilskega doma. Od napovedanih šestih zborov se jih je revije udeležilo pet. Peli so: deklški nonet iz Tržišča, oktet Boštjanjski fantje in trije mešani pevski zborovi: zbor kulturnega društva »Primož Trubar« iz Loke pri Zidanem mostu, iz Jutrjanke in Lisce. Strokovni ocenjevalec revije je bil znani glasbeni pedagog prof. Egon Kunej iz Celja. Ob tovarniškem srečanju vseh nastopajočih je prof. Kunej podal temeljito oceno. Bil je zadovoljen z doseženo ravni revije, njegovi napotki zborovodjem bodo koristni za nadaljnje delo. Izbrani so bili trije zbori, ki se bodo udeležili posavske pevske revije 30. maja v brežiški vitezki dvorani. A. Ž.

Zapeli so dvainštirideset pesmi

Na medobčinski pevski reviji v Novem mestu nastopilo štirinajst šolskih zborov z več kot 700 člani — Ugotovitev: preveč otroških in premalo mladinskih zborov

NOVO MESTO — Na medobčinski reviji otroških in mladinskih pevskih zborov, ki jo je 21. aprila zvečer v tukajšnjem Domu kulture pripravila Pevska zveza Dolenjske in Bele krajine, je nastopilo štirinajst zborov iz vseh štirih občin dolenjske regije oziroma prek 700 mladih pevcev in pevke. Na skoraj dveh uri prireditvi so zapeli 42 pesmi, za kar so bili deležni priznanja občinstva, ki je tokrat napolnilo dvorano, predsednik Pevske zveze Dolenjske in Bele krajine Janez Zajc pa je zborom in zborovodjem podelil še pisna priznanja oziroma plakete.

Značilno za to revijo je bilo, da so nastopili samo zbori iz šol, in še to pretežno iz osnovnih šol, pri čemer

so prevladovali otroški zbori. Ti so z večerom tudi začeli in zapolnili več kot polovico programa. Pravi mladinski zbor je bil le eden. Kot so po nastopu zborovodje sami ugotovili, da je bila prireditve predolga, kar bodo pri izvedbi naslednje revije vsekar upoštevali, obenem pa poskušali pritegniti še kakšen srednješolski zbor, če pa jih ni, pa dati pobudo za ustanovitev. Če drugega ne, bodo prihodnjič bolj pazili, da bo doseženo pravo razmerje med otroškimi in mladinskimi zbori.

Najprej je nastopil otroški zbor male glasbene šole Marjana Kozine pod vodstvom Cvetke Hribar. Zbor sta spremljala godalni orkester glasbene šole in skupina z Orffovim instrumentarjem. Potem so se s po tremi skladbami predstavili otroški zbori iz semiške (zborovodkinja Ani Jankovič-Šober), metliške (vodja Ibrahim Coralić), dva iz črnomaljske (pod vodstvom Vlaste Hutar in Darka Kočevarja, slednji je tudi avtor ene od izvedenih skladb), šentjernejske (zborovodja Milan Pavlič), grmske (vodja Slavko Rauch) in mirenske (zborovodkinja Duška Peček) osnovne šole. Iz črnomaljske osnovne šole je nastopil še deklški nonet, kiga vodi Lidija Saje, medtem ko je podzemeljsko osnovno šolo »zastopal« deklški oktet pod vodstvom Mateje Jakša. Oba mlajša mladinska zbor sta bila iz trebanjske občine. Zbor OŠ iz Velikega Gabra je pel pod vodstvom Marte

IZJEMEN VIOLINIST

RIBNICA — V okviru treh nastopov v Sloveniji je slovit nemški violinist Michael Grube pred dnevi koncertiral tudi v dvorani tukajšnje glasbene šole. V prvem delu je gost ob klavirski spremljavi Igorja Dekleve iz Ljubljane izvedel Schubertovo Prvo sonatino op. 137. Srebotnjakovo Makedonsko ljubezensko pesem, Michelčičovo Serenado, Tartinijevo Tasso sonato in prikupen Scherzoso svojega očeta dr. M. L. Gruberja. Drugi del je bil posvečen španskim skladateljem Sarasateju, Granadosu Charpentieru in Falli. J. G.

JAKAC TUDI V TRBOVLJAH

TRBOVLJE — Dela akademskega slikarja Božidarja Jakca, novomeškega rojaka, je tedni moč videti na razstavah v več krajih. Razstavo Jakčevih del so pripravili tudi v Trbovljah, na ogled pa bo do 10. maja.

kultura in izobraževanje

KNJIŽICA O ŠENTRUPERTU

ŠENTRUPERT — Kot posebna številka Preprostih besed, glasila, ki ga izdaja novinarski krožek na OŠ Dr. Pavla Lunačka, je te dni izšla knjižica z naslovom »Šentrupert, moj kraj«. Knjižica, ki so jo natisnili v Trebnjem (v 1000 izvodih), je posvečena 25-letnici sodelovanja šole z družbenim okoljem. V njej so učenci zbrali zanimive podatke o kraju, krajevnih zanimivostih, najrazličnejša pričevanja starejših in svoje vtise. Publikacijo popestrijo fotografije Franceta Režuna in Janeza Zupana.

Pevski večer s priznanji

Na trebanjski pevski reviji nastopilo osem zborov — Pet priznanj za delo v kulturi

TREBNJE — Petkova revija pevskih zborov iz trebanjske občine, ki so jo pripravili v tukajšnjem kulturnem domu, je bila hkrati osrednja prireditve v počastitev dneva OF. Na njej je občinska Zveza kulturnih organizacij podelila pet priznanj za dolgoletno delo na kulturnem področju. Prejeli so jih: Darja Korelec iz KUD Ivan Cankar v Veliki Loki, Ivo Matoš — dirigent trebanjskega pihalnega orkestra, DO Tesnila Trebnje, OŠ Jože Slak — Silvo in krajevna skupnost Mokronog. Na reviji pa so nastopili: zbor trebanjskega KUD Pavel Golia pod vodstvom Jureta Teršarja, mešani zbor trebanjskega društva upokojencev z zborovodkinjo Jožico Kravcar, mešani zbor KUD Dr. Peter Držaj iz Velikega Gabra pod vodstvom Fani Anžlovar, moški zbor KUD Emil Adamič iz Mokronoga, ki ga vodi Vilko Videčnik, mešani zbor mirenskega KUD Svoboda z zborovodjem Stanetom Pečkom in Trebanjski oktet, katerega umetniški vodja je Tone Strmole. Vsak zbor je zapel tri pesmi.

TRI RAZSTAVE

RIBNICA — V petek, 24. aprila, so v Ribnici odprli kar dve likovni razstavi. Amaterski slikar Drago Čuden, ki je bolj znan kot operni pevec, razstavlja v avli Zdravstvenega doma v Ribnici. Istega dne so v Petkovi galeriji razstavili 8 slik domačinke Marjete Zobeč, ki je ta dela ustvarila kot diplomsko nalogo za izpit na pedagoški akademiji. Ta razstava bo odprta do 7. maja. Že naslednji dan, 8. maja, pa bodo v Petkovi galeriji odprli razstavo del akademskega slikarja Dušana Lipovca iz Kamnika.

Na ogled v domačem kraju

V šentjernejski osnovni šoli razstavlja Jožica Medle svoje akvarele in pasteje iz zadnjih let

ŠENTJERNEJ — V dvorani tukajšnje osnovne šole so od minulega petka na ogled akvareli in pasteje domačinke Jožice Medle, kija je na otvoritvi ravnatelj Marjan Močivnik predstavil tudi kot nekdanjo učenko te šole. Medletova se je kasneje sicer izšolala za modno kreatorko, se pravi za oblikovalko, kar pa seveda ne pomeni, da je to tudi po notranjem klicu, predvsem ne povsem.

Njen pravi notranji klic je slikarstvo in na tem področju se Jožica vedno bolj in čedalje uspešneje udomlja. Znanje, ki si ga je pridobila na republiških izobraževalnih kolonijah in ga utrjevala na tečajih likovne skupine »Vladimir Lamut« v Novem mestu, katere članica je, je znala s pridom uporabiti in ga vgraditi v svoje ustvarjalne postopke.

razstavljenimi deli.

Ob tem pa seveda ne smemo zanemariti dejstva, da imamo opraviti z razstavo, ki je nad

Jožica Medle

povprečjem tistega, kar podpisajo in dajo na ogled ne tako maloštevilni ljubiteljski slikarji, med katere kajpak štejemo tudi Medletovo. Še več, prenekaterega njenega v šentjernejski razstavljenega akvarela, pa tudi pastela, se nebi sramoval niti izkušen akademski slikar.

I. Z.

Veliko dela, denarja pa premalo

Črnomaljska ZKO o delu v preteklem in letošnjem letu — Premalo strokovnih delavcev — Težave z vzdrževanjem domov — Poklicni tajnik?

ČRNOMELJ — Nedavno so v zvezi kulturnih organizacij v Črnomlju pretrgli delo v preteklem letu in zastavili letošnji program. Predvsem bodo morali več časa nameniti mladim pa strokovnemu delu, v razpravi je bilo slišati tudi razmišljanja o profesionalnem tajniku ZKO, čeprav je po drugi strani res, da ima ZKO na razpolago dokaj skromna sredstva. V letošnjem letu naj bi od občinske kulturne skupnosti dobila okrog 12 milijonov dinarjev, vendar je ta plan zelo vprašljiv.

V preteklem letu je bilo v okviru črnomaljske ZKO vidno predvsem delo na pevskem, folklornem, literarnem, likovnem in gledališkem področju. Nastali sta novi kulturni društvi v Butoraju in Tribučah, v Dobličah je v ustanavljanju, društvo upokojencev v Črnomlju pa je ustanovilo pevski zbor. S težavami so se ubadali v KUD Adlešiči, le redkokdaj je bilo slišati pevska zbora iz Vinice in Dragatuša. Probleme imajo tudi v nekaterih drugih društvih, vendar je ob koncu preteklega leta v občini delovalo 7 pevskih zborov, prav toliko tamburaških in 8 folklornih skupin, gledališka skupina in godba na pihala. Marsikje so imeli težave z vzdrževanjem domov, saj je denar za te namene pičel. Lani so si z njim pomagali v Adlešičih, Dobličah, Semiču in Tribučah.

Pri folklori jih pesti predvsem pomanjkanje strokovnih vodij in denarja za nabavo noš. Začeli so z izobraževanjem vodij, udeležba na seminarjih pa je potrdila, da je zanimanje za folkloro izredno veliko. Lani so končno pričeli tudi z raziskavo belokranjskih ljudskih noš. V glasbeno-pevski dejavnosti so težave s pomanjkanjem glasbenikov, učite-

ljev glasbe in zborovodij. Glasbena šola bi gotovo morala postati kulturno žarišče. Z namenjavo kapelnika je znova zaživela godba na pihala, ki je bila tik pred razpadom. V Gribljah pa bodo morali za revijo obkolpskih pevskih zborov urediti dom, da bodo nastopi bolj kvalitetni.

V ZKO so pričakovali, da bo območno srečanje literatov začetnikov, ki je bilo lani prvič na Vinici, spodbuda za literarno ustvarjanje v občini, predvsem med učenci srednje šole. Pa so se zmotili, kajti mentorje je težko pridobiti, pa tudi učenci niso preveč zainteresirani za tovrstno ustvarjanje. Pičla je tudi gledališka dejavnost v občini, saj deluje le skupina

TRŽAČANA TUDI V KOČEVJU

KOČEVJE — Tržačana, violinist Igor Kuret in harfistka Barbara Faiman, ki sta pred dnevi koncertirala na otvoritvi razstave del Ivana Vavpotiča v Dolenjski galeriji v Novem mestu, sta se zatem predstavila tudi kočevskemu občinstvu. Nastopila sta 21. aprila zvečer v Šeškovem domu, prireditve pa sta pripravili ZKO in glasbena šola.

PREDZADNJI »POTOČEK«

KOČEVJE — Te dni je izšla nova številka »Potočka«, glasila učencev osnovne šole Zbora odposlancev Kočevje. V njem je največ prispevkov za razne nagradne natečaje, spisi o živalih, literarnih prispevkov ter prispevkov o življenju in delu šole. Nekaj je tudi sestavkov o dvoizmenskem pouku. Učenka 8. d Nada Turk je zapisala: »Želim si, da bi bila šola bolj moderna, večja in da ne bi bilo več dvoizmenskega pouka, česar pa verjetno ne bom več doživela, ker bom prej končala osemletko.«

SPET LE GOVORICE

KOČEVJE — Pred kratkim smo, kot se reče po novinarsko, iz »zanesti-
ljivih virov« izvedeli, da prebivalcem kočevske občine na območju pobratene občine Rab ne bo treba plačevati turistične takse. Predsednik občinske skupščine Rab naj bi o tem že pismeno obvestil predsednika kočevske občinske skupščine izvirnega sveta. Ponovno pa se je izkazalo, da govorica ne kaže verjeti, četudi prihajajo iz »zanesti-
ljivih virov«. Predsednik izvršnega sveta Kočevje Dušan Popovič nam je zatrdil, da o takem sklepu občinske skupščine Rab ne ve ničesar in da tudi ni dobil nobenega pismenega sporočila o oporovitvi turistične takse za pobratene Kočevce. P-c

TELEVIZIJSKE TEŽAVE

RIBNICA — Zaradi pogostih izpadov TV pretvornika nad Ortnikom, predvsem ob dela prostih dneh, prebivalci Ribniške doline niso zadovoljni. OK SZDL je zato posredovala pri RTV Ljubljana, televiziji pa so odgovorili, »da so pač take možnosti ortneškega pretvornika«. Ni pa še slišati, da bi se Ribničanje »okužili« s kabelsko televizijo.

M. G.-č

ODVISNI SO OD PTT

DRAGOMLJA VAS — V akcijo za napeljevanje telefona so se zagreli vključili tudi prebivalci Dragomlje vasi. Vas šteje 27 hiš in za telefon — sedaj v vasi ni niti enega — seje prijavi-
lo 27 interesentov. Poleg tega, da je vsak prispeval po 300 tisočakov, morajo dati še drogeve, vsak, kdor hoče imeti telefon, mora dati dva, seveda bodo morali tudi večino potrebnih zemeljskih del opraviti sami. Na vse to so Dragomljevci pripravljani, saj jim drugega ne preostane, če hočejo imeti telefon. Jezijo pa se na novomeško pošto, ki jim ne pride zakolčit trase, da bi lahko postavili drogove.

Dolga pot do Vinske vigredi

Bralec piše o nastajanju te belokranjske prireditve — Složnost pomaga

Od 15. do 17. maja bo v Metliki že peta Vinska vigred. Ta prireditev je postala pojem svojevrstnega veselja in razpoloženja, kar dokazujejo tudi naslednji primeri: Stane Željko iz Gornjega Suhorja je Vinsko vigred in dogajanje okrog nje upodobil v verzih, pesnitev vžgal v les in jo strtimi okrašeno prinesel na ogled obiskovalcem te prireditve. Jože Žugelj iz Dragomlje vasi proslavlja rojstni dan na prvi dan Vinske vigredi, in ne več na dan, ki ga ima zapisanega v rojstnem listu. Instrumentalno-zabavni ansambel, nekoč poznan pod imenom Kolpa san, se je lani prekrstil v »Vigred«.

Zamisel za prireditev zanj se je porodila kmalu potem, ko so sečlani Društva belokranjskih vinogradnikov dokončno sporazumeli, da bo razstava belokranjskih vin za spremembo enkrat v Metliki in ne v Semiču, ker je tamkajšnjim organizatorjem po šestih uspešno organiziranih razstavah morda že nekoliko pošla sapa. Prireditev naj bi bila na predlog Otmarija Šturma v Metliki na treh trgih vključno s prostori gradu, in to tri dni. Prireditev naj bi bila združena z razstavo in pokušnjo nagrajenih vin. Ta Šturmov predlog je zbudil nemalo začudenja članov Društva vinograd-

nikov in nekaj odpora tudi v pripravljalnem odboru in tisti, ki smo se z zamisljo strinjali, smo morali ostale pač še nekaj časa prepričevati.

Negotovanja je bila deležna tudi zamisel, da bomo ob prvi metliški razstavi vin izdali poleg biltena še katalog. Da ob prireditvi potrebujemo učinkovito propagando, nas je prepričal šele Toni Gašperič, predsednik odbora za kulturni program, ko nas je seznanil, kako pester in bogat kulturno-zabavni program bo moč izvesti na metliških trgih. Tako smo pritegnili k sodelovanju Petra Simiča iz Novega mesta in ta je menil, da je za tako prireditev ime Razstava belokranjskih vin premalo. Zdaj je bilo na vrsti iskanje imena. V ožji izbor je prišel tudi moj predlog, naj bi bila sestavni del naziva prireditve beseda vigred. Predlogu je z zanimanjem prisluhnil prof. Jože Dular in že iskal naprej, rekoč: »Vino in vigred morda niti ne bi bilo tako slabo.« Kdo je oblikoval zdajšnje ime, ne vem, vem pa, da so bili nekateri člani Društva vinogradnikov precej časa odločno proti njemu. Tako stališče je krivo, da pravzaprav še danes natančno ne vemo, ali imamo v Metliki Razstavo belokranjskih vin v okviru Vinske vigredi ali pa je prav nasprotno. Kakor koli je, drži, da so se belokranjska vina uveljavila s semiskimi in metliškimi razstavami in škoda bi bilo, če jih ne bi pripravljali tako složno kot doslej tudi v bodoče. Nesporo namreč drži, da metliške Vinske vigrede sami vinogradniki brez nekaj nas, ostalih zanesenjakov, ne bi spravili skupaj, a tudi mi brez vinogradnikov ne bi prišli daleč.

ANDREJ KOŽAR
Mirna

Povezal sem se z učiteljicami v osnovni šoli ZDO na Mirni, kjer imajo oddelek s prilagojenim programom, in poskusili smo ugovarjati računalnik. Otroci so bili navdušeni. Veselo so prešteli barve ribice, se smejali mačku, ki je pokimal ob pravem odgovoru, tekmovali, kdo bo prej na ekranu prišel do sladoleza itd. Učiteljice so hitro spoznale, da jim računalnik močno olajša delo in da se otroci hitreje naučijo črk in števk ter da pouk spremljajo z večjim veseljem. Vse učiteljice so končale izobraževanje uporabi računalnika in šola je nabavila računalnike ter ustrezne programe. Uporaba računalnikov je postala reden gost na tej šoli.

»Mavrica« za manj bistre

S hišnim računalnikom se otroci hitreje naučijo brati in pisati — Primer z mirnske osnovne šole

Že pred vstopom v šolo smo se srečali s težavami pri našem otroku, ki je imel slabšo motoriko in slabšo dojemljivost, zato smo ga dali v oddelek s prilagojenim programom. Doma pa sem poskusil, kako bi otroku pomagal pri spoznavanju črk s hišnim računalnikom. Uporabil sem priljubljeno »mavrico«, to je Sinclairjev hišni računalnik 48 K, za katerega je že izdelanih nekaj programov za otroke. Uspeh je bil presenetljiv.

Barvni ekran in tipkovnica sta pritegnila otroka. Če je pritisnil na tipko, se je prikazala ustrezna črka in simbol (D in drevo). Že po nekaj dnevih je otrok brez napake prepoznaval večino črk in jih sam posikal na tipkovnici. Vzljubil je Cici-banovo abecedo, kot se imenuje ta program, in se hitro naučil pisati.

ANDREJ KOŽAR
Mirna

Anatomija moralne degradacije

Razmišljanje na rob tako imenovane novomeške »gradbene afere«

Obračam se na najširšo javnost kot človek, humanist, kot predsednik občinske skupščine Novo mesto, kot nosilec javne funkcije z vso moralno in družbenopolitično vsebino. Že samo dejstvo, da sem zajet v preiskavi zaradi suma napeljevanja h kaznivemu dejanju, je velika moralna diskvalifikacija moje osebnosti in javne funkcije, ki jo opravljam. Preiskovalni postopek še ni niti zaključen, pa je vseeno bila potrebna poudarjena javna publikacija v najbolj gledanem času (TV dnevnik brez komentarja, ostrednje glasilo Delo na prvi strani s poudarjenim okvirjem in še bi lahko naštevali). Vnaprej je bila moralno poštena skupina ljudi, še preden so bila materializirana vsa dejstva okrog gradnje »spornih« hiš. Čemu je bila potrebna tako neučakana in poudarjena javnost.

Razmišljam kot človek in humanist. V meni je povzročena neizmer-
na rana, saj sem socialistično moralo razumel kot iskrenost, neposrednost, odprtost, spoštovanje do sočloveka, njegove celovitosti, njegovo skromnost in poštenost. V takšnem duhu in zavesti sem bil vzgojen in delal vse življenje. Odrkanje v prid širših interesov je bila moja življenjska filozofija, opremljena z jasno in neposredno besedo. Vedno mi je bilo tuje zakulisje, intrigantstvo, nespoštovanje človekove osebnosti. To mi je najbolj potrjeval neposredni človek, ki je bil zelo pogosten gost na tako imenovani »županovi« uri. Zgradil sem si lik človeka, katerega prepušчам oceni najširše javnosti. Brutalno in nehumano sem dobil nemoralno kvalifikacijo osumljenega človeka. Pa toliko prisegamo na humanizem in medsebojnih človeških odnosih! Prav zaupanje med ljudmi in zaprtega človeku je tista moralna vsebina in kapital, ki lahko odlučujoče potegne voz iz nastalih težav. Epopeja preteklega zgodovine to nedvomno potrjuje. Vedno sem stavil na človeka, na njegovo notranjo vsebino, na zaupanje, iskrenost, delavnost, neposrednost, strokovnost in pripadnost naši samoupravni domovini. Moje delo in nekritični politični aktivizem je postavljen na oltar človeške diskvalifikacije. Pred letom dni sem bil izvoljen za predsednika skupščine z vso moralno in politično odgovornostjo. Že v samem postopku kandidiranja sem pristal le pod enim pogojem: če je to volja temeljnih okoliščin v OZD in KS. Tosi temeljne kandidacijske konference in tajne volitve tudi potrdile.

Moja osnovna in edina želja je bila popolna in učinkovita afirmacija družbenopolitičnega sistema, delegatskih skupščin, samoupravljanja na prioritetenih nalogah, definiranih v občinskih srednjeročnih dokumentih. Dejansko sem želel in vgradil

sebe v celovit razvoj družbenopolitične skupnosti Novo mesto. V tamen smo skupaj, predsedstvo SOB in IS, razvili metodo neposrednih stikov s temeljnimi okolji v OZD in KS v smislu spodbujanja vseh tistih subjektivnih sil v posameznih okoliščinah, ki so želele napredek občine Novo mesto. V konceptu razvoja smo poudarjali dinamičnost razvoja, podpore učinkovitosti in perspektivnim programom, vnašanje tehnološko-inovativnih vsebin, jasni strategiji razvoja, ki je usmerjena k svetovnim razvojnim izzivom. Enako pozornost smo posvečali celotni sferi družbenih dejavnosti in KS kot temeljnemu bivalnemu okolju. Podobno afirmacijo občine smo želeli v konceptu policentričnega razvoja Slovenije na mnogih konkretnih projektih. Tako imenovana »županova ura« oziroma odprta vrata skupščine vsako sredo popoldne je bila sestavni del popolnega animiranja delovnih ljudi in občanov. Odmernost je bila zelo velika, kar je potrjevalo zaupanje in ugled skupščinske hiše. Moje delo in življenje dajem v presojo in oceno delovnim ljudem in občanom občine Novo mesto.

V zvezi z gradnjo svoje hiše želim reči le to, da se odkrije resnica, iz tega razloga sem sam predlagal odvzem imunitete. Delim zaupanje do ljudi,

ki so sodelovali pri gradnji moje hiše, sicer ne bi prisegal toliko na človeka. Pa vseeno toliko zlonamernih projekcij okrog faze izgradnje in različnih števk. Iskanje resnice okrog hiše prepuščam pravosodnim organom. Nisem prepričan, da je v vsej tej » aferi« gradnja hiše bistvena.

Moje morale, skromnosti ne morem skriti, saj več kot R-4 in dvoipoln sobnega družbenega stanovanja v 15 letih nisem pridobil. V neposrednem okolju mnoge večje stvari ne zbujajo pozornosti od velikih hiš, počitniških vikendov, zidanih in luksuznih avtomobilov. Pa vendar v tem trenutku to ni bistveno. O posledicah vnaprejšnje možne politične in moralne degradacije pa tako ni nihče razmišljal. Težko je graditi, lahko pa je čez noč potepati celovitost moralne, družbenopolitične in delovne osebnosti. Pa se toliko sklicujemo na humanizem in človečnost.

In na koncu: stoično ostajam zvest svojim načelom, ki sem jih gradil vse svoje življenje — humanizem, moralnost, iskrenost, pripadnost samoupravni socialistični družbi. Ne čutim se krivega.

BOŠTJAN KOVAČIČ
predsednik občinske skupščine
Novo mesto

ZDOMCINA OGLEDU — Delavci na začasnem delu v tujini, ki bi se radi vrnili in v domači občini odprli obrt, so v ponedeljek, 20. aprila, na povabilo zanje pristojnega koordinacijskega odbora pri občinski konferenci SZDL v Brežicah obiskali delavnico Ivana Cerjaka v Bukošlu in se z njim zadržali v razgovoru o poslovanju in problemih, s katerimi se srečuje. Potem so se sešli v prostorih obrtnega združenja, kjer so jih seznanili s položajem obrti in njeno perspektivo po spremeni zakona. Ob tej priložnosti so spoznali tudi pomen in delo obrtnega združenja. (Foto: J. Teppey)

Kultura ob Kolpi še živi

Delo Kulturno-športnega društva Kostel

Kulturno-športno društvo Kostel, ki deluje od leta 1984, si je za leto 1987 zastavilo obsežen program delovanja. Narekuje nam ga usmeritev v krajevni skupnosti, da naj bo društvo osnovni nosilec kulturno-športne dejavnosti v njej. Letni program vsebuje organiza-

cijo in vključevanje društva na vseh prireditvah v KS in tudi izven nje.

Tako smo letos že sodelovali pri radijski oddaji »Prizma optimizma« v Fari. Počastili smo slovenski kulturni praznik pa tudi dan žena s priložnostnim programom. V Prosvetnem domu v Fari smo organizirali gostovanje srednješolcev iz Kočevja zigrico Pepelka narobe. V KS vlada za naše delo veliko zanimanje in tem primeren je tudi obisk. Naša KS in društvo sodelujeta s pobrateno občino Dolina pri Trstu in tamkajšnjim društvom »Fran Venturini« in tudi ostalimi. Tako nas bodo že v tem mesecu obiskali člani Kulturnega društva Zdenko Petranovič iz Delnice.

V okviru našega društva delujejo folklorna in dramska skupina, pred nedavnim pa smo ustanovili tamburaško skupino. Od ustanovitve društva deluje še moški pevski zbor »Kolpa«, ki se udeležil srečanj pevskih zborov v Dolenji vasi, Sentvidu pri Stični in na prireditvi Kolpa 87 v Vinici.

Kot amatersko društvo se srečujemo z denarnimi težavami, vendar jih s pomočjo kulturne skupnosti Kočevje in KS Kostel premagujemo dokaj uspešno, to nam je omogočilo, da smo pričeli opremljati folklorno skupino z narodno nošo. Po strokovnih raziskavah, ki jih je opravila znana slovenska etnologinja dr. Marija Makarovič, so članice folklorne skupine začele izdelovati posamezne dele noše. Razlogi za takšen način dela so v cenejši izdelavi in avtentičnosti noše, ki izvira iz sredine 19. stoletja. Pri delu nam strokovno pomagata tov. Ljuba Vrtovec, članica folklorne skupine »France Marolt« iz Ljubljane.

Kljub vsem prizadevanjem nastopajo problemi s strokovnim vodstvom sekcij, saj je Kolpska dolina močno izseljena in je malo mladih, ki bi imeli voljo in znanje za amatersko delo v društvu. MARTIN MARINČ

SLIKE O NAŠIH KRAJIH

Letos smo na šoli slavili 5-letnico praznovanja dneva šole. Imenuje se po dr. Pavlu Lunačku. O njem nam je spregovorila dr. Lidija Andolšek, ki je bila njegova študentka. Potem nam je pripovedoval o kulturni dediščini našega kraja Jože Anderlič iz Celovca, nekdanji učenec naše šole. Poznamo ga po čudoviti knjigi umetniških fotografij Lepote slovenskih cerkev. Podaril nam je nekaj umetniških fotografij z motivi iz naše krajevnosti. Za konec smo plesali pod vodstvom plesnega mojstra Vovka.

MARJETA URŠIČ, 6. r.
OŠ dr. Pavla Lunačka
Šentrupert

Franc Česnovar

Javni zagovor

Štipendist javno predstavil diplomsko nalogo

KRŠKO — V Tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem veliko dajo na znanje. Prav zato so pred dvema letoma ustanovili raziskovalni sklad, ki je namenjen predvsem štipendistom. V okviru tega sklada je bilo izdelanih že več nalog, pred nedavnim pa so se odločili, da bodo naloge tudi javno predstavili.

Pretekli teden je bila v sindikalni dvorani TCP Djuro Salaj tako javna predstavitev naloge, ki se je je lotil absolvent tehniške fakultete v Mariboru Franc Česnovar, sicer štipendist krške tovarne papirja. Predstavitev so se udeležili vodilni delavci v tovarni, delavci službe za izobraževanje pa tudi prof. dr. Janjvid Golob z mariborske univerze, Česnovarjev mentor na šoli, in inž. Rafko Jurečič, mentor iz tovarne.

»V razpisu je bila tudi naloga, katere cilj je bil ugotoviti, kako naj bi zmanjšali oddajanje žveplovega dioksida v ozračje. Vedel sem sicer, da je bila pred desetimi leti v tovarni opravljena rekonstrukcija, s katero so oddajanje žveplovega dioksida precej zmanjšali. Toda po svetu so šli še korak naprej. Zato je bila moja naloga, da na kraju samem ugotovim, koliko tega strupenega plina sploh oddajo v ozračje, in proučim možnosti, da bi se to zmanjšalo. Seveda sem moral ob pomoči strokovnjakov v tovarni opraviti vrsto meritev, hkrati pa se poglabiti v literaturo. Gre za že znan postopek, pri katerem z magnezijevim monosulfidom vsestavajo žveplovo dioksid iz dimnih plinov, tako da nastane suspenzija magnezijevega hidroksida, ki je kasneje spet uporabna v postopku predelave lesa v celulozo. Jasno pa je, da je tu precej odprtih vprašanj, ki jih bo potrebno še rešiti, gotovo pa je, da bi se dalo z doslednejšim izvajanjem tehnološkega postopka in s kakšno dodatno napravo oddajanje žveplovega dioksida v ozračje še precej zmanjšati.« je povedal Česnovar, ki bo v kratkem svojo nalogo zagovarjal tudi na fakulteti. J. S.

Tekme šolarjev

Ves april in maj šolska tekmovanja

RIBNICA — V teh dneh potekajo razna tekmovanja šolarjev, ki bodo trajala še ves maj. Nekateri rezultati pa so že znani.

V znanju materinščine je tekmovalo 25 učencev iz vseh šol v občini Ribnica. Najuspešneše so bile dekleta iz ribniške šole, in sicer Mateja Merhar, Anica Lovšin in Jana Benčina.

Kolesarski izpit je uspešno opravilo preko 70 učencev. Na občinskem tekmovanju »Kaj veš o prometu?« je bil najboljši Kristijan Benčina, ki je nato na republiškem tekmovanju zasedel odlično 8. mesto.

Veselo šole se je udeležilo 91 učencev ribniške osemletke od 3. do 8. razreda. Potem vrstnem redu so bili v posameznih razredih najuspešnejši Petra Ivančič, Katja Mihelič, Zoran Popovič, Toše Kiprijanov, Mateja Merhar in Matevž Arko. Občinsko tekmovanje bo v maju.

Srebrno Vegovo priznanje je osvojilo 18 učencev. Na republiškem tekmovanju bodo ribniško občino zastopali Iztok Mihelič, Matevž Arko in Jana Benčina. Na tekmovanju iz fizike je sodelovalo 36 učencev. Pri sedmih razredih je zmagala Erna Tomazin, pri osemih pa Roki Bolha.

Za cicibanovo, Levstikovo in Cankarjevo bralno značko je tekmovalo 450 učencev osnovne šole Ribnica, za Ribičičovo (ob stoletnici rojstva pisatelja Josipa Ribičiča) pa še nadaljnji 250. Na zaključni prireditvi so šolarji spoznali pesnika in pisatelja Rudolfa Moharja iz Kočevja, sicer pa domačina iz Loškega potoka, ki je izdal knjigo pesmi in knjigo pripovedk iz ribniške in kočevske občine.

Okoli 200 učencev ribniške šole je sodelovalo na tekmovanju »Mladi v SLO in družbeni samozagotiti«. Izmed 36 ekip se jih je na občinsko tekmovanje, ki bo sredi maja, uvrstilo osem. J. P.

SOŠOLKA ZA DOLOČEN ČAS

Teden dni je bila naša sošolka Irena Škrinar. Drugače obiskuje 4. razred v Nemčiji, v slovensko šolo hodi štiri ure na teden. Ko je Ireno tovarišica vprašala branje, je še kar dobro znala. Napisa-
la je tudi spise. Irena bo v Nemčiji dokončala 4. razred, drugo leto bo hodila vse leto v šolo pri nas.

BISERKA ŠKARJA, 4. r.
novin. krožek
OŠ dr. Pavla Lunačka
Šentrupert

OBRAMBNI DAN

Po krajših pripravah smo izvedli obrambni dan. Začeli smo ga z nudenjem prve pomoči sošolcu z »zlomljeno« ključnico. Ob tem smo morali tovarišici še odgovoriti na nekaj vprašanj, potem smo streljali. Sledile so orientacijski pohod, na katerem smo odgovarjali tudi na vprašanja o prometu, civilni zaščiti, zdravilnih rastlinah in spomin-
skih obeležjih v KS Šentrupert.

MATEJA BIZJAK, 6. b.
novin. krožek
OŠ dr. Pavla Lunačka
Šentrupert

KURIRČKOVA TORBJICA PRI NAS

V ponedeljek smo imeli le tri ure pouka. Po malici smo krenili v oblačni dopoldan proti Brodu na Kolpi. Naši kurirji so odšli na pot že zgodaj zjutraj. Na javki pri Zlebih so sprejeli kurirčkov pošto od pionirjev osnovne šole v Starem trgu. Ob pol dvanajstih smo se pred spomenikom na Brodu zbrali učenci in učitelji naše in sosednje hrvaške šole, borci, predstavniki DPO kočevske in delniške občine ter drugi krajanji z obeh bregov Kolpe. Predajale je bila na mostu, ki povezuje prebivalstvo obeh bratskih republik. Borec s sosednjega brega Kolpe je prebral pozdravno pismo, v katerem so nastopili recitatorji, pevci in ritmična skupina obeh šol. Predsednika obeh pionirskih organizacij sta prebrala pozdravni pismi RK SZDL. Kurirčkova torbjica je prenočila v osnovni šoli »Zdenko Petranovič-Jastrebnik«, od koder je naslednje jutri krenila v Delnice.

ANDREJKA BIZJAK, 8. razred
literarno-novinarski krožek
na OŠ VAS — FARA

RISBE IN RAČUNI

Učenci OŠ Koprivnica smo imeli ta mesec obilico dela: 15. aprila smo izpeljali čistilno akcijo, naslednji dan smo sodelovali v Krškem na kvizu Tito-revolucija-mir, 17. aprila smo se udeležili 2. ekstempora v Kostanjevici. Tu smo slikali pokrajino in Mojca Penič je prešla za svoje delo s tušem drugo nagrado. Naslednji dan smo šli še na tekmovanje mladih matematikov, to je Vegovo tekmovanje, v Podbočje.

TATJANA VERTOVEŠEK, 8. r.
OŠ Koprivnica

POGOVOR O HEROJU

Obiskala nas je sestra Francija Lokarja, po katerem se imenuje naš pionirski odred. Povedala je, da je hodil v osnovno šolo v Šentrupertu. Rad je prebral vojaške knjige, 17-leten je odšel v partizane. Poslali so ga v ofirsko šolo v Belo krajino. Padel je v Mirni peči, kjer je tudi pokopan v skupnem grobu. Njegova mama bo oktobra doživela 90 let.

MATEJA BIZJAK, 6. b.
novin. krožek
OŠ dr. Pavla Lunačka
Šentrupert

BRANKA JURCA NAS JE OBISKALA

V četrtek, 23. aprila, smo na naši šoli podelili mladim bralcem Župančičeve bralne značke in priznanja. Na slovesnost smo povabili tudi našo priljubljeno mladinsko pisateljico Branko Jurca, ki nam je v prisrčnem razgovoru povedala veliko o sebi, svoji mladosti, o Jagodi, Uhaču, Vohljajih in Špeli. Razgovor je bil sprožen, saj učenci dobro poznajo njene junake. Branka je ob koncu slovesnosti podelila bralne značke in čestitila učencem prvih razredov, posebno pa učencem, ki so bili zvesti lepi besedi vseh osem let.

TONČKA KASTELIC, 6. b.
OŠ Mirna peč

POLNA DVORANA

V prosvetnem domu v Šentrupertu so nastopili člani KUD Dole pri Litiji z igro Klobčič. Dvorana je bila kljub lepemu vremenu polna. Igra se dogaja v krmi Pri roži v letu 1930. Veselimo smo se ji nasmejali.

ANDREJA RUPERČIČ, 6. r.
OŠ dr. Pavla Lunačka
Šentrupert

SKLADATELJ PRI NAS

Ob podelitvi bralnih značk nas je z obiskom počastil skladatelj Janez Bitenc. Bil je presrečen, ko so zbori zapeli njegove pesmice. Povedal nam je glasbeno pravljico in pesmico o petelinčku. Skladatelj nam je tudi podelil Župančičeve bralne značke. Od 711 učencev jih je dobilo značko 490.

DUNJA KOSTELEČ, 3. c
Metlika

Bomo dobili patent za boljše stavke?

Samo stavke so večne, je zapisalo Delo, ko je v zelo brani rubriki Pa se to komentiralo dejstvo, da so v istrskih rudnikih kot stavkokazi nastopili komunisti, medtem ko so v stari Jugoslaviji komunisti ostro obsojali tiste delavce, ki niso hoteli stavkati. Štrajk smo v novi Jugoslaviji že od začetka imeli za sramoto, ki jo je treba čimprej pozabiti ali zamolčati. Ko so se pred 29 leti v Trbovljah dvignili rudarji (kdo bi drug?), smo mislili, da je svet socializma padel s tečajev. Po letu 1970 smo se na »prekinitve dela« in »izsiljene sestanke« nekako navedli, čeprav sindikat tako rekoč vse do danes te metode delavskih protestov ni blagoslovil.

● V svojem trmastem kljubovanju, češ da cesar ni nag, čeprav vsi vidimo, da je, množična jugoslovanska organizacija za zaščito interesov delavcev do nezvesti ponavlja, oziroma je do nedavnega ponavljala, že popolnoma gnil argument, da delavci pač ne morejo stavkati zoper sebe.

Ker pa se to vse pogostejše dogaja, se je moral (za vsemi drugimi) zganiti tudi sindikat. Tako nam zdaj predlaga — v mislih imamo seveda jugoslovanske sindikate, po republikah so odenki — da se delavsko nezadovoljstvo preusmeri na samoupravne poti. V novi zakon o združenem delu, v delavsko malo ustavo naj bi vnesli člen ali dva o tako imenovanih izrednih zboreh delavcev, kot bi se po novem imenovala stavke. Na prvi pogled se zdi, da se sindikat sreča z vsakdanjim življenjem in se zavzema za legalizacijo štrajkov. Videz pa vara. Sindikat namreč predlaga, da novi zakon opredeli okoliščine, v katerih naj bi potekal izredni zbor. Te zore bi imel pravico sklicevati le delavski svet, če bi slednji ostal gluhi (?), pa tovarniški sindikat. Stavke ali izredni zbori bodo morali potekati po posebnih pravilnikih. Kdor bi jo ubiral po bližnjicah in mimo členov v teh papirjih, bi bil lahko tudi kaznovan.

S takšno legalizacijo stavk delavci ne bi veliko pridobili, pravica do izražanja nezadovoljstva s predpisovanjem oblike pač ne pridobiva na demokratičnosti. Še posebej, vemo, da delavci danes ne razbijajo več strojev in ne povzročajo neredov. Še mar pravilniki in postopki v primeru izrednih zborov delavcev pisani samo zato, ker se vnaprej ve, da jih bo nekdo prekršil, potem pa bo na čisti, izven zakona? Zakaj mi, Jugoslovani, nikoli nismo zadovoljni z nečim, kar po svetu že zadovoljivo deluje, zakaj hočemo vse popraviti in izboljšati? Zdej celo stavke.

M. BAUER

Mladine ne bo več mogoče slepiti

Pred mladino, pred učenci osnovnih šol, ki so letos z dejanji potrdili svojo ekološko zavest, se ni mogoče več sprenevedati. Zahtevajo jasne odgovore na vprašanja, kakšno dediščino jim zapušča generacija, ki ima moč odločanja v svojih rokah, kaj je že in kaj bo še ukrenila, da bodo potomci lahko zdravo živeli.

Mladi so zaskrbljeni za svoj jutri in to so minuli teden odkrito povedali delegatom na seji občinske konference SZDL o varstvu okolja. Skrbni jih, kakšno vodo bodo pili, kakšen zrak bodo vdihavali in kakšno hrano bodo uživali za popotnico v 21. stoletje.

● Dolžnost starejših je, da jim ohranijo čimveč zemlje, da se postavijo po robu vsem, ki gledajo na to območje Posavja samo kot na energetski, prometni in od-

plakovalni koridor z jedrskim smetiščem in zbiralniki slovenske umazanije v umetnih jezerih.

Domačini se zavedajo, da se avtocesti, elektrovirom, plinovodom, hitri železniki progi in morda še čemu ne bodo mogli izogniti, ni jim pa vseeno, kako bodo načrtovalci teh objektov šarili z njihovim prostorom. Na javni tribuni o savskih elektrarnah so lani že dokazali, da se ne pustijo peljati žejni čez vodo, zato vztrajajo pri tedaj postavljenih zahtevah. Nekatere stvari se že razpletajo, odgovori prihajajo in tudi medrepubliško sodelovanje že daje rezultate. Sprejet je dogovor, da bo Savačistejša do takrat, ko bo začela obratovati vrhovska hidroelektrarna.

Ta hip je v občini največ govora o posegih za drugi pas avtoceste. O tem bodo na Čatežu v kratkem spregovorili na javni tribuni. Za letos napovedujejo še štiri take sklice. Sledila bo javna tribuna o hidroelektrarnah, o turizmu, kmetijstvu in prostorskem urejanju.

V globoški krajevni skupnosti bodo na javni tribuni zahtevali odgovore o prihodnosti bodočega rudnika in posegih v okolje.

Akcijski program za varstvo okolja in varčevanje z energijo so dopolnili z zahtevami občinske konference pionirjev, ki jih je udeležencem prebrala njihova delegatka Vilma Zupančič. »Na vas je, da jih izpeljete,« je dejala, »vi imate moč, da odločate.«

Ves čas je Jakljevič kot kmet tudi zavarovan, sprva je bilo to starostno zavarovanje, pred tremi leti, ko so za pokojninsko-invalidsko zavarovanje kmetov uvedli razrede, je bil zavarovan v 6. razredu. »Takrat nam, ki prej nismo bili zavarovani kot kooperanti, niso dovolili, da bise zavarovali v višjem razredu,« je povedal. Leto zatem se je odločil za 7. razred in lani pa za 8., da bi bila njegova osnova za pokojnino višja. »Za zavarovanje v 8. razredu sem lani plačal okoli 25 starih milijonov dinarjev. Med letom pa so se stvari spremenile in kasneje sem v Novem mestu slučajno izvedel, da zaradi višjega razreda ne bom imel nobenih večjih ugodnosti in da bi bilo isto, če bi plačeval za 4. razred. Sapo mi je vzelo, ko sem to slišal, saj bi za 4. razred lani plačal nekaj čez 8 milijonov starih dinarjev. Izračunal sem, da sem zaradi tega lani izgubil skoraj celo kravo.

Lani sem namreč prodal lepo kravo, težko 640 kg, in dobil zanjo nekaj čez 20 milijonov, razlika, ki sem jo po nepotrebnem in brez koristi plačal za 8. namesto za 4. razred, pa znaša skoraj 17 milijonov. Ta denar sem vrgel stran, skoraj celo kravo sem nekomu podaril. Komu in zakaj? Ne nas kmetov ne zadruga ne davkarje ni o teh spremembah nihče obvestil. Na Štajerskem so

Svet za varstvo okolja in svet za družbenoekonomske odnose sta vključila v program imena izvajalcev posameznih nalog in roke. Skupščina bo na primer obravnavala vse pisne odgovore projektantov, investitorjev in drugih institucij na vprašanja in zahteve v zvezi s hidroelektrarnami. Komite za družbeno planiranje pripravljata čas popis vseh največjih onesnaževalcev okolja v brežiški občini, do septembra pa naj bi delovne organizacije že imele pri roki sanacijske programe za trajno odpravo onesnaževanja.

Pri onesnaževalcih iz sosednjih občin bodo posredovali izvršni svet, skupščina in SZDL. Tu gre za Celulozo, za jedrsko elektrarno, za farmo prašičev v Krškem polju in v Dubravici na Hrvaškem. V tem mesecu pričakujejo že tudi oceno o učinkovitosti in delovanju čistilnih naprav v občini ter izdelavo študij oziroma načrtov za nove in boljše naprave. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda ni urejeno. Tam, kjer so čistilne naprave, so le mehanske, izjema so le Terme na Čatežu, kjer so te naprave mehansko-biološke. V občini je več hlevov. Goveji hlev v Trnju ima speljano kanalizacijo v mrtvi rokav Save, hlev za 2500 govejih pitancev v Globokem ima kanalizacijo izpeljano v greznico, posestvo Agrarie v Cerkljah v mrtvi rokav Krke, Klavnica v Brežicah pa naravnost v reko Savo. Občasno opažajo pomore rib v Gabernici in v Sotli. Kriva je malomarnost ljudi, ki so kritični do drugih, do sebe pa ne. Tudi vinogradniki, slovinovci niso izjema, izpirajo škropilnice v potoke in jih zadržujejo. J. TEPPEY

kmetje za te spremembe med letom gotovo vedeli, saj so se množično prezavarovali iz višjih v 4. zavarovalni razred,«

Kratkoročno posojilo je lek za likvidnost

Medtem ko so se v preteklosti v gospodarstvu zadolževali predvsem za investicije in jih ti krediti še danes bremenijo, je v zadnjih letih položaj povsem drugačen. Lani na primer je bilo pri več kot 12-milijardnih investicijah v novomeški občini le okrog 6 odst. kreditov, ostalo so bila lastna sredstva investitorjev.

Zadolževanje gospodarstva pa se povečuje pri najmanj kratkoročnih bančnih kreditov in tudi dolgoročnih za obratna sredstva. Kar 14 milijard dinarjev so lani banke dale novomeškemu gospodarstvu v ta namen in 7,3 milijarde dinarjev dolgoročnih kreditov za obratna sredstva. Zadolžitev na ta račun pa je dosti več, kajti v tem podatku niso zajeti devizni krediti, blagovni krediti niti ne posojila iz medsebojnih razmerij delovnih organizacij.

● Ker je bilo lani 77 odst. bančnih kreditov izdanih na trimesečni rok, gre bržkone za reševanje likvidnostnih težav zaradi pomanjkanja obratnih sredstev, to pa pomeni najdražjo obliko zagotavljanja likvidnosti. Predvsem se tovrstnega zadolževanja poslužujejo izvozniki, zato ni čudno, če se jim v finančnem pogledu izvozniki posli čedalje manj izplačajo.

Banke imajo tudi letos planirana sredstva za vzdrževanje lanske prakse, toda v vedno bolj zaostrenih pogojih je čedalje manj možnosti strankam ugoditi. Posebno se, ker je interesov vedno več. Vsi godrnjajo in dokazujejo, da tako ne gre več in se večinoma kot poslednjega upa oprijemajo obetanih sprememb v devizni zakonodaji. V večjih delovnih organizacijah imajo za kreditno-finančne posle ponekod že vrhunske strokovnjake in »mačke«, da jim zlepa ni para. Tako se uspešno balansirajo, vendar v tem ni dolgoročne rešitve. Je le izhod v sili glede na splošno zmedene razmere. Sicer pa bi vrhunske strokovnjake potrebovali veliko bolj pri organiziranju proizvodnje in uvajanju novih programov. Teh je v novomeški občini bore malo.

R. BAČER

Negotova usoda nekdanjih šol

V reševanju zidovja in streh nekdanjih pouku namenjenih zgradb po vaseh v občini pomeni odločen in hvalevreden napredek pregled, na katerem je komite za urbanizem in varstvo okolja pri novomeški občinski skupščini ugotavljal stanje nekdanjih šolskih zgradb. Akcija komiteja, za katero je dala pobudo pred slabima dvema letoma delegatka enenoveških osnovnih šol, bi se utegnila razvodeniti ne ob pomankanju zamisli, kaj storiti z nekdanjimi večinoma podružničnimi šolami, ampak zaradi denarja, ki ga seveda tudi za te namene ni.

● Med predlogi za reševanje pred prodajanjem ponujajo prodajo objektov. Prodaja »nekomu od zunaj«, pač najboljsemu ponudniku, nasprotujejo nekatere krajevne skupnosti, vendar same šole ne morejo vzdrževati, ker jim manjka sredstev še za kaj drugega. Jih pa pogosto uporabljajo za svoje dejavnosti, pri čemer prihaja do sporov med organizacijami in društvi tako glede uporabe kot glede vzdrževanja le-teh.

Predlogi matičnih šol, naj bi stare stavbe dali le v najem, da bi v njih lahko po potrebi še izvajali pouk, so pa nekaterih ocenah neustrezni: premalo je otrok, če pa bi jih že bilo dovolj, bi bilo neustrezno začeti pouk v zastarelih in dotrajanih šolah.

Med drugim zaradi tega ostaja bolj ali manj odprto vprašanje, kdo bo uporabljal te hiše učenosti. Pri tej izbiri bo najbrž vidno vlogo igrala lokacija. Prav v tej povezavi so nastale zamisli za šolo Laze, ki naj bi sčasoma postala učni center za potrebe SLO. Lokacija naj bi upoštevali tudi tedaj, če bi med kupci čakali zasebni obrtniki ali organizacije združenega dela, da ne bi sredi nasefla stekla hrupna in z vsakovrstnimi odpadki bogata protizvodnja. Denarna stiska, ki učiteljem preteče sega po denarnici že ta mesec, bi namreč utegnla take pomisleke potisniti v ozadje.

M. LUZAR

Borci po dve leti čakajo na zobe

Črnomaljši se od vseh bolečin najbolj bojijo tega, da jih bo zbolel zob. O tem, da bi si morali dati narediti zobno protezo, si skoraj ne upajo pomisliti. Čakalna doba je namreč pri črnomaljskih zobozdravnikih tako dolga, da to že močno razburja ljudi. Samo na popravilo zob morajo namreč čakati mesec do dva meseca, za protetiko več kot leto dni, borci pa v svoji ambulanti celo več kot dve leti.

Napačno pa bi bilo, da bi ob tem zmerjali zobozdravnike in zobotehnike z lenobami, ljudmi, ki so ravnodušni do dolgih vrst v čakalnicah in še daljših seznamov pacientov, ki morajo potrpežljivo čakati, da pridejo na popravilo. Samo podatek da so lani zobozdravniki presegli normo za 17 do 85 odst., zobotehniki pa za 15 do 45 odst., pove, da so v zobnih ambulantah več kot delali, garali. Res pa je, da so se v zadnjih letih zgrinile na zobozdravstveno službo vse težave iz preteklih letih z obresmi vred. Še pred 13 leti so bile v črnomaljskem zdravstvenem domu le tri ekipe za popravilo zob, torej prav toliko kot v Metliki, ki ima več kot 10.000 prebivalcev manj od sosednje belokranjske občine. Pa so kar zadostovale, saj so ljudje prihajali k zobozdravniku le, ko je bilo nujno potrebno, kmetov pa skoraj ni bilo, saj so morali storitve plačati.

● S težavami z zanemarjenimi zobmi pa je začela naraščati tudi prosvetljenost ljudi. Kar ni bilo moč več preprečiti, je bilo pač potrebno popraviti. Tako je v zadnjih letih naval ljudi k zobozdravnikom neznanjski. Čeprav dela 8 zobozdravnikov in 6 zobotehnikov, kar je skoraj po republiških normativih, niso sproti kos vsem naročilom. Ljudje pa so nestrpni.

V zdravstvenem domu bi jim sicer radi pomagali s tem, da bi zaposlili še 2 tima, kar bi za zdaj nekako zadostovalo, toda denarja za dodatne zaposlitveni, ko gani tudi za nadurno delo. Zato so zobozdravniki predlagali, naj bi tisti, ki so tako nečakani, da ne morejo počakati mesec ali dva ali celo dve leti, prišli na vrsto pač prej, vendar pa bi bili samoplačniki. A se na zdravstveni skupnosti s tem predlogom niso strinjali. Bojijo se privatnega dela zobozdravnikov, pa tudi še večjih socialnih razlik, saj bi takšno ravnanje razdelilo ljudi na tiste, ki pač imajo denar, in tiste, ki ga nimajo.

Javna tajnost v Črnomlju pa je, da se tisti, ki imajo denar in zobe, potrebne popravila, že sedaj najdejo po svoje. Nemalo jih je, ki poiščejo pomoč pri zobozdravnikih v njihovih zasebnih ambulantah v Zagrebu in Karlovcu. In to ne je tako majhen denar. Tega jim, razumljivo, ne more nihče preprečiti. Naj mar čakajo, da bodo prišli v Črnomlju na vrsto s popolnoma gnili zobmi? Če pa jim denarja, ki so ga namenili za njim tako ljubo zdravje, ne dovolijo pustiti v domačem kraju, ga pač odnesejo drugam.

M. BEZEK-JAKŠE

Komu je kmet Jože podaril kravo?

V Grabrovcu, vasi pri Metliki, je Jože Jakljevič edini čisti kmet. Ne on ne njegova žena nista bila nikoli v službi. Jakljevičevi živijo vseskozi samo od kmetije. Jože, trezen in umen gospodar, dela na kmetiji od malih nog, po očetovi smrti pred več kot tridesetimi leti pa je postal gospodar na 18 hektarjih, od tega ga je okoli 8 ha obdelovalne zemlje.

kmetijo, ker smo vseskozi krepko delali in pametno gospodarili. Če bi bilo naše kmetijstvo tako, kot bi moralo biti, bi sin lahko ostal doma. Pa mu nisem še nikoli rekel, naj pusti službo in se prime le kmetije, in mu, dokler bo pri nas tako, tudi ne bom. Lani smo imeli v hlevu 6 krav, letos jih imamo 4, čez leto ne smeta biti več kot dve. Sedaj oddamo na dan 35 do 40 litrov mleka in dobimo za to piškavih 10 starih milijonov na mesec, pa moram biti za to vsak dan najkasneje ob pol šestih jutraj v hlevu. Je meni treba tega?! Če bi se splačalo, bi se potrudil, tako pa... Pred leti smo od treh krav dobili za mleko na mesec več, kot je zaslužila hčerka, ki ima višjo šolo, v službi. Sin je mehanik v meštiki kmetijski zadrugi, kjer nimajo dobrih plač, in sedaj od štirih krav za mleko dobimo manj kot ima on plače. Ko bom imel dve kravi, jim bom postavil električnega pastirja in zvrha gledal, kako se pasejo, za nas bom že nadojil mleka in si pridelal, kar rabimo, telčka bom zaklal, Zakaj bi se trudil za druge? Lani je šest krav izleglo, letos štiri, jaz pa že več let nisem niti poskusil teletine. Od moje kmetije bi se moralo spodobno živeti, jaz se pa vseskozi sprašujem, če bo ali ne bo. Drugo leto grem v pokoj, zase bomo že pridelali.

A. BARTEJ

kolpa-san

mrežasti elementi

novoles
lesni kombinati in soli o novo mesto-šmiza

**Čestitamo
ob
prazniku
dela**

Čestitamo ob 27. aprilu dnevu OF in prazniku dela 1. maju

ribniška kovinska industrija

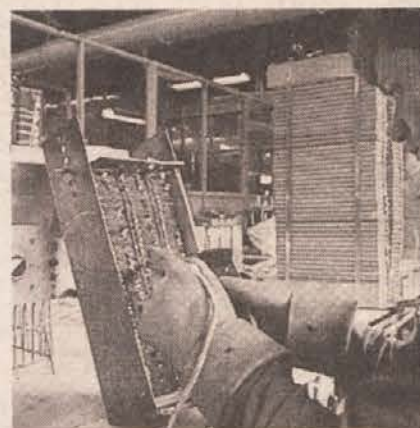

RIKO

Iskra

**Industrija
kondenzatorjev
Semič**

- TOZD TOVARNA ELEKTRONSKIH KONDENZATORJEV
- TOZD TOVARNA ENERGETSKIH KONDENZATORJEV
- TOZD TOVARNA MEHANSKIH DELOV IN NAPRAV
- TOZD TOVARNA ELEMENTOV ZA ODPRAVO RADIOFREKVENČNIH MOTENJ
- DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

ČESTITAMO ZA 1. MAJ — PRAZNIK DELA

Poznate prijeten vonj iglastih gozdov po dežju? Enak občutek vas prevzame, ko vdihavate zrak v naših lesenih objektih. Les — eden najstarejših gradbenih materialov — ima številne dobre lastnosti: pozimi daje občutek toplote, poleti prijetnega hladu, iz prostora vsrkava odvečno vlago in jo oddaja, ko je zrak presuh. Les diha s prostorom. Les je naš gradbeni material in mi ga poznamo.

delovna organizacija

SMREKA
63342 GORNJI GRAD

Hiša je grajena iz polokroglih brun 7,2 x 14,2 cm, izdelanih iz kvalitetnega smrekovega lesa. Les je zaščiten z globinsko impregnacijo, ki varuje objekti pred vremenskimi vplivi in škodljivci.

Pritlični del brunarice nudi vse pogoje za sodobno in urejeno življenje vaše družine. Podstrešni del objekta je namenjen počitku.

Brunarica zagotavlja zdravo bivanje za vas in vašo družino. Les je ob pravilnem vzdrževanju trajen gradbeni material in predstavlja dobro in kvalitetno naložbo, ki bo na voljo tudi vašim bodočim rodovom.

Naš sistem gradnje in 30-letne izkušnje ponujajo izredno kratek čas gradnje in možnost hitre vselitve v objekt, kar je v primerjavi s klasično gradnjo prihranek pri času in denarju.

Gradimo v smučarsko-rekreacijskem centru Dolenjske nad Črmošnjicami

Objekti se lahko izdelajo v več variantah kot dvojček, trojček in četvorček (ena enota 40 m² uporabne površine — prtiliže in podstrešje).

V dogovoru z urbanisti občine Novo mesto je sprejeta enotna oblika zunanega izgleda objekta, ki je aviohtona za kočevsko področje.

Osnova za postavitvev objekta je izdelana betonska plošča z vgrajeno kanalizacijo.

Kratek tehnični opis:

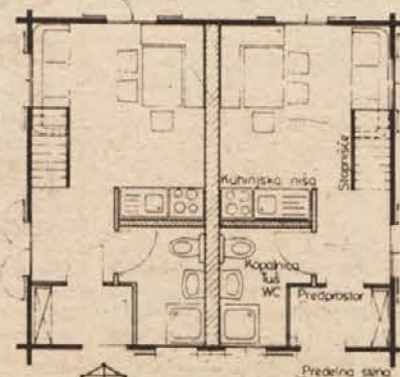
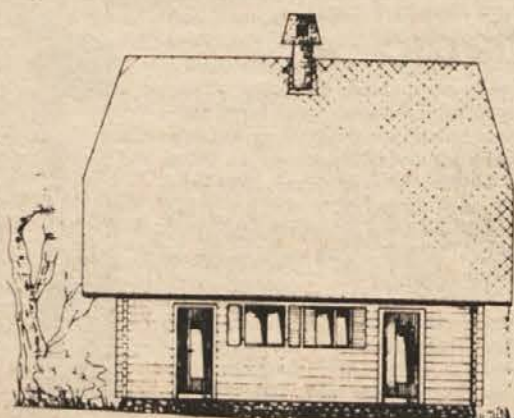
- zunanji zidovi objekta so izdelani iz masivnih brun 7 x 14 cm, izolacije in opaža 13 mm,
- stropna konstrukcija iz masivnih nosilnih tramov,
- strešna konstrukcija klasična v naklonu 50°,
- kritina sivi eternit,
- ladijski pod v prtiližu z izolacijo,
- strop podstrešja iz opaža in izolacije,
- mizarski izdelki zastekljeni z termopan steklom.

Informativna cena za 1 m² koristne površine znaša 140.000 din (prtiliže in podstrešje).

V informativni ceni niso vključena: zidarska dela, kleparska dela, vodovodne in električne instalacije, notranja oprema, prevoz objekta.

Po posebnem dogovoru lahko v ponudbo vključimo tudi izvedbo gradbenega dela z vodovodnimi in električnimi instalacijami, prevozom in notranjo opremo.

Ker pripravljamo izdelavo projektne dokumentacije za ponudbene objekte, bi želeli prejeti vašo informacijo o eventualni odločitvi v roku 14 dni (tel. 063-842-042).

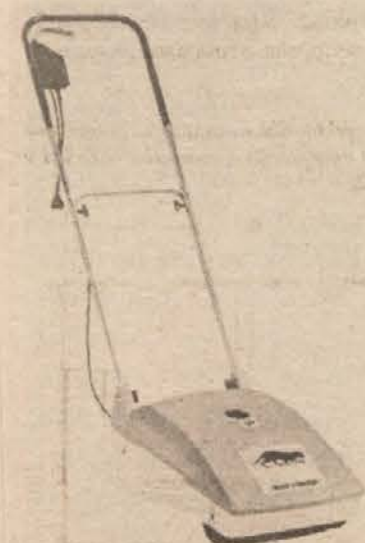

Ob 27. aprilu in 1. maju
čestitamo vsem delovnim ljudem

IMV RENAULT

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL, 68000 NOVO MESTO, Zagrebška 18
telefon: (068) 23-311, telex: 35728

**Čestitamo
ob
1. maju
prazniku
dela**

rotacijska kosilnica
moč 450W
delovna širina 330 mm
nastavitev višine košenja 31, 41, 51 mm

obličje 500W
moč 75 mm
širina rezila 0-1,5 mm
globina reza

veržna žaga
z mehansko zavoro verige
moč 1300W
dolžina meča 30 cm
teža 3,1 kg

Iskra

68360 Žužemberk
Telefon: 84-115 in 84-116
Telegram: Iskra Žužemberk
Žiro račun: 52100-601-10792
SDK Novo mesto
68000 Novo mesto

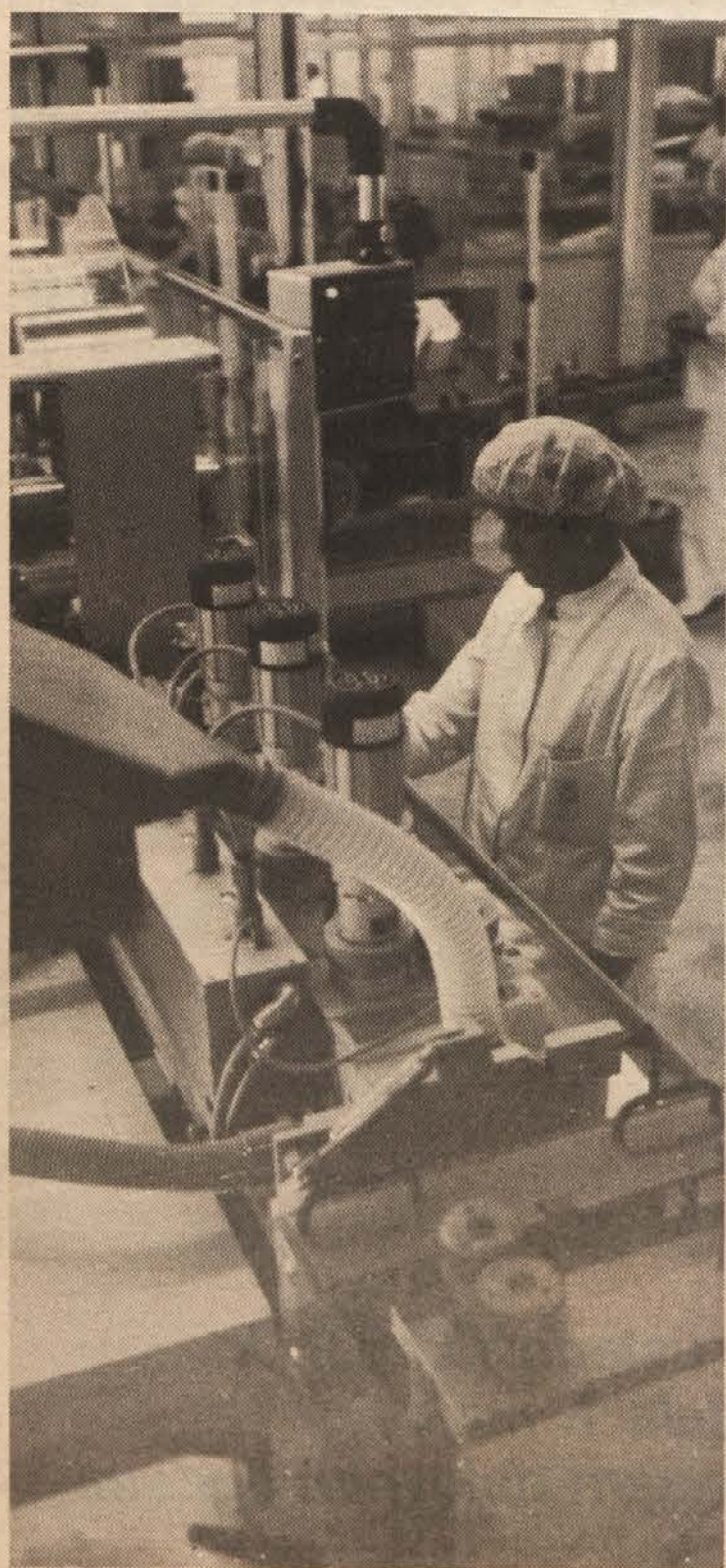
glavna dejavnost: izdelava vseh vrst keramičnih kondenzatorjev, varistroidov, večslojnih kondenzatorjev, projektiranje in izdelava sklopov in naprav za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev, izdelava sklopov za elektroniko.

**Ob dnevu ustanovitve OF in
prazniku dela 1. maju
čestitamo vsem delovnim ljudem**

**ČESTITAMO
OB PRAZNIKU DELA**

beti belokranjska
trikotažna
industrija
metlika

KRKA

Farmacevtska industrija uporablja pri svojem razvoju številne vrhunske dosežke sodobne znanosti in tehnologije. Strokovnjaki napovedujejo, da se bo zaradi eksplozivnega uveljavljanja novih ved in znanj v prihodnjih desetih ali petnajstih letih tretjina znanih pomembnih zdravil zamenjala z novimi. Večje farmacevtske tovarne v svetu letno sintetizirajo na desettisoče spojin in vlagajo v raziskave in razvoj velikanske vsote denarja. V Jugoslaviji želimo iti v korak z razvitim svetom, saj tudi mi potrebujemo nova, moderna zdravila. Krka, tovarna zdravil namerava v letošnjem letu vložiti v zmogljivosti za raziskave in razvoj precejšnja sredstva. Zgradila bo nove laboratorije za predklinične in mikrobiološke raziskave, ki so pri odkrivanju in razvoju novih zdravil izredno pomembne. Obenem pa ji bodo ti novozgrajeni laboratoriji s sodobno opremo omogočili opravljati zahtevne analize in raziskave po najnovejših predpisih, ki veljajo v svetu in jih zahtevajo kupci zdravil na tujih tržiščih. V letošnjem letu namerava Krka posodobiti tudi obrate za proizvodnjo zdravil v obliki kapsul in injekcij. Moderna, visokoavtomatizirana proizvodnja je pogoj za izdelavo kvalitetnih in neoporečnih zdravil, ki jih želi Krka še v večji meri izvažati na najzahtevnejša tuja tržišča.

**ZA PRAZNIK DELA ČESTITAMO VSEM DELOVNIM
LJUDEM IN OBČANOM.**

ČESTITAMO
OB
PRAZNIKU DELA

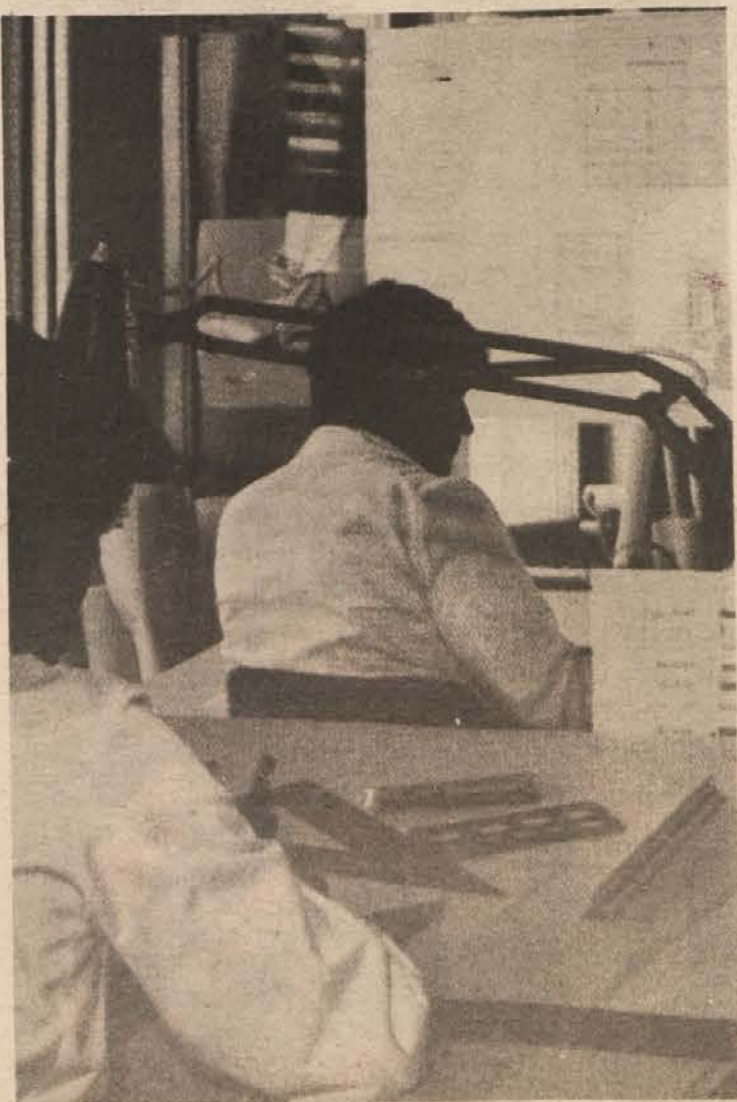
 labod

moda za čas, ki prihaja

Čestitamo ob prazniku dela

PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

NE NAPREDUJEMO SLUČAJNO — IZKORIŠČAMO ZNANJE

Tudi lastovka išče in zgradi
svoje udobno, varno gnezdo,
z ravno pravšnjo odprtino...

Ko gradite svoje gnezdo, ne pozabite:
okna in vrata
varujejo domačo intimnost,
okna in vrata
povezujejo z okolico,
okna in vrata
omogočajo prijetno počutje,
okna in vrata
lepšajo videz in zagotavljajo varnost.

Za vse hiše in hišice
v mestu ali na deželi,
v gorah in ob morju,
za vse njihove velike
in majhne odprtine so
okna in vrata
pripravljena.

uspelo vam bo

JELOVICA

lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58

Posebne ugodnosti:

- pri prevozu
- za nakup preko zadrug in gradbeno operativno

Poslovalnice:

Škofja Loka, Zagreb-Sesvete, Nova Gradiška, Osijek, Pula, Crikvenica, Zadar,
Sibenik, Split, Bar, Banja Luka, Sarajevo-Rajlovac, Stara Pazova, Valjevo,
Kragujevac, Zaječar, Niš, Priština, Peć, Dečani, Skopje-Madžari

TEENS

**ČESTITAMO
OB
PRAZNIKU DELA**

**ČESTITAMO
OB PRAZNIKU DELA**

**KVALITETNO
TESNILO -
BREZHIBNO
TESNENJE**

**TESNILA
TREBNIJE**

Tesnila Trebnje
68212 Velika Loka
Telefon: (068) 44 301, 44 223, 44 214,
44 211 (komerciala)
Teleks: 35749

TEENS

NAGRADA V NOVO MESTO

Žreb je ponovno izbral reševalca križank iz Novega mesta, in sicer TOMAŽ VRBINCA, ki bo za uspešno rešeno 15. nagradno križanko prejel knjigo novel in črtic še ne tako davno umrlega slovenskega pisatelja Bena Zupanciča, prepričljivega in realističnega pisca, čigar dela z veseljem prebira širok krog bralcev. Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 11. maja na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 17.

PRGJŠČE MISLI

Števila, teže in mere dol-
oči v letu lakote.

W. BLAKE

Pričakovanje radosti je le
malo manj kot sama radost.

W. SHAKESPEARE

Težko je govoriti resnico,
kadar imaš opravka s člove-
škimi bitji, saj z njo izzoveš le
bolečino, žalost in razdor.

E. SABATO

Ljubezen meša sam hudič.

A. S. PUŠKIN

Prav vse znanje ni od danes

Tehnološki genij se je v človeštvu prebudil že pred davnimi tisočletji — Stari Kitaj-
ci so stoletja prej kot Zahod odkrili vrsto izumov

Če bi stali na Mesecu in zrli na Zemljo, bi lahko z golim očesom ugledali le eno samo delo človeških rok — veliki kitajski zid, ki so ga zgradili že pred več kot dva tisoč leti. Ta veličastna zgradba nas hkrati opominja, da se le ni vse začelo pred kratkim in da so tudi naši davi- ni predniki zmogli veličastne po- dvige, katerim se lahko še danes z vsó iskrenostjo čudimo. Ni tako malo dokazov o njihovi veliki spretnosti in umetnosti.

Ljudje so že v davnih stoletjih poznali naprave, za katere mi- slimo, da jih pozna šele naš čas. Vzemimo za primer seizmograf, napravo za merjenje jakosti potresov. Stari Kitajci so takšno napravo poznali že pred davnimi stoletji. Najstarejša znana naprava je iz leta 132. Z njo so merili jakost in smer potresa.

Nobena presenetljiva novost niso tudi ceste. Stari Rimljani so bili veliki in zelo sposobni graditel- ji cest. Rim je zgradil okrog 90.000 kilometrov cest, ostanke pa je mogoče še danes videti. Nič manj znameniti graditelji cest niso bili južnoameriški Indijanci, pred- vsem Inki, ki so svojo državo prepredili s 16.000 kilometri cest, prehodnih v vsakem času in vse v natančno enaki širini. Ceste so gra- dili v zelo goratem svetu, kar je še dodatno oteževalo gradnjo. In- kovska Sončna cesta, ki se je raz- ezala 5.200 kilometrov daleč po gorskem masivu Andov, je bila najdaljša cesta starega sveta. In ko že omenjamo Inke, moramo pove- dati še to, da so bili tudi izvrstni graditelji mostov.

Ko zdaj strokovnjaki razmi- šljajo, kako bi zajeli energijo vetra, pa se nam zdi, da počno zelo zapletene stvari, se je treba spom- niti zgodovinskega dejstva, da so moč vetra znali izkoristiti že stari Perzijci, in sicer so starodavni inžen- irji odkrili mlin na veter že v 9. stoletju pred našim štetjem. Z njegovo pomočjo so mleti žito in črpali vodo. Stari Grki pa so per- zijski izum še izpopolnili.

Prav stari Grki in Rimljani imajo poleg Kitajcev najbolj do- kumentirane svoje številne izume.

Tako lahko se nam je up-
ijantiti od lastnih besed.

J. P. JACOBSEN

Saj je ni žive duše na sve-
tu, katera bi mogla mirno
reči o sebi, da se ji ni ničesar
kesati, ničesar sramovati.

J. KERSNIK

Lastno trpljenje je kakor
zrcalo, v katerem spozna
človek trpljenje drugih.

I. CANKAR

Iznajdba tiska je največji
zgodovinski dogodek. Mati
vseh revolucij je.

V. HUGO

Tisto, kar človek v resnici
ima, je v njem samem.

O. WILDE

17

NAGRADNA KRIŽANKA

DL	APARAT	SPROSTITEV JAJČECA V JAJČNIKU	STAROSLO VANSKI ORLANSKI	KEMLSIMBOL ZA AMERICJO	GROZDASTO SOCVETJE	SESTAVIL J. UDIR	ROPARSKA RIBA	GL. MESTO GANE	KIT. VELEMESTO (POKRAJINA SENSI)
DRAGOCEN VRČ/KEM. SIMBOL ZA FOSFOR						FR. TEROR. ORGANIZA- CIJA/ STOKANJE			
LAT. PRAVO				DEL KARPATOV/ SLOV. NARODNO- OSVOBOD. SVET					
RITMIČNO GIBANJE TELESA/ PRAVLJNOST					CRN. PTIČ/ IŠČOČKA ZENSKA				
								ZGODAJ ZRELO SABJE	ATENSKI POSTAVO- BAJALEC
DL	KOMPLEKS	NEUMINICA	VZDEVEK IGRALCA POLICA/ TEHN. POKLIC	STROJ. ELEMENT/ SLOV. KRAŠKA PLANOTA		OROD. NA VOZU SENA/ REKA NA PELOPONEZU			
RUS. SKLADATELJ (IGOR)							POVRŠ. MERA/ NRAVNOST		
PRITOK BOSNE					BORISČE/ NEM. SLIKAR (HANS)				
VRV Z ZANKO				VEŠČAK V ANALIZI/ KEMSIMBOL ZA TELUR					
SNEŽNI ZAMET				ST. RIM. KRALJEVSTVO MRTVIH		OS. ZAJMEK			
OSMRTNICA				BELG. TERME		PRITOK VISLE			

Dobro poznavanje matematike jim je omogočilo izvrstno izrabo mehaničnih pripomočkov, kot so zobata kolesa, vzvodi, klini ipd. Manj pa je znano, da so poznali že tudi prve parne kotle. Heron iz Aleksandrije je izumil parno ptico, ki je žvižgala, morskega boga Tritona, ki je pihal v rog, pa kip kače, ki je sikala paro. Vse testroje je poganjal s pomočjo parnega kotla.

Znano je, da so imeli stari Ri- mljani velika in razkošna javna ko- pališča. Vendar pa današnjim tehnologom ni šlo v glavo, kako so mogli uporabljati v tistih časih parovode pod visokim pritiskom. Šele natančnejša analiza starih ce- vi je pokazala, kako bistri so bili nekdanji graditelji. Cevi za parovode so oblikovali tako, da so bile na zunaj okrogle, znotraj pa v obliki križa. Takšna konstrukcija je omogočala večji notranji pritisk.

Kitajski tehnološki genij se je pojavil okrog poldruga tisočlet- ja pred našim štetjem, torej nek-oliko kasneje kot pri Sumerih, Babiloncih in Egipčanih. Od vseh kitajskih dosežkov je nedvomno najbolj občudovanja vreden veliki zid, ki še danes velja za največjo zg- radbo, kar jih je kdaj ustvaril človek. Veliki zid je dolg blizu 4000 kilometrov, če zraven prištejemo

Albansko zlato

Preko dve toni zlata brez
pravega lastnika

V velikih, a skrbno čuvanih trezorjih velikih bank se skrivajo velika bogas- tva, ki so nekako našla pot v podzemne hranilnice, ven pa ne več.

Poleg bajeslovnih zakladov ruske carske družine in drugih bolj ali manj fantastičnih bogastev že dolgo buri do- mišljijo albansko zlato, le da gre v tem primeru za resničen zaklad in ne za bolj ali manj romantično obarvane fan- tazije; gre za otipljivih 2341 kilo- gramov žlahtne kovine. Natanko toliko zlata je ostalo v londonskih trezorjih po končani zadnji vojni. Albanci pa vse doslej niso dobili nazaj niti grama.

V Italiji je pred kratkim izšla pose- na publikacija, v kateri je funkcionar Italijanske banke poskušal obnoviti zapleteno pot albanskega zlata. Naj- prej se ga je polastil Viktor Emanuel, ko je italijanski kroni na svoji glavi do- dal še albansko. Zlato je dal prenesti v Rim, kjer naj bi bilo bolj varno, v Tirani pa je pustil le 65 kilogramov. Albansko zlato je bilo italijansko vse do kapitu- lacije 1943. leta, ko sega je polastila nem- ška Reichbanka in ga »shranila« za kvizlinsko vladno v Tirani.

Po vojni je od premagane Nemčije albansko zlato najprej zahtevala Itali- ja, čes da je to njeno zlato. Dobila pa je Velika Britanija kot odškodnino za škodo, ki naj bi jo Albanci naredili bri- tanskim ladjam.

Zlato se je tako preselilo v angleške trezorje in tam obležalo vse do danes. Albanija je sicer skušala dobiti svoje zlato nazaj, mednarodna arbitraž je po razsodbi iz leta 1951 celo določila, da ji zlato zares pripada, vendar ga ni dobila. Kdaj bo po dolgi odsenjdi zlato prišlo nazaj v Tirano, ne ve nihče.

vse odcepe zidu. Visok je od 7 do 70 metrov, povsod pa je na vrhu toliko širok, da je po njem lahko peljal voz. Če bi veliki zid spravili v ravno črto, bi z njim lahko poveza- li Veliko Britanijo in ZDA, torej premostili Atlantik.

Kitajci se lahko pohvalijo z naj- starejšim cestnim omrežjem na svetu. Mrežo cest so zgradili že 300 let pred našim štetjem. Papir, smodnik, rakete, papirnati denar, tisk, svila, vse to so stvari, ki jih je svetu dal kitajski tehnološki genij. A tudi sloviti italijanski špageti so doma na Kitajskem, od koder jih je v Italijo prenesel Marco Polo. Na- sploh so bili Kitajci v mnogočem daleč pred drugimi, Zahod je od njih z veliko zamudo pobiral izume, vendar pa jih je znal bolj učinkovito uporabiti.

Kitajci imajo 17 stoletij predno- sti pri gradnji zaporniških siste- mov na rekah in kanalih, zgradili so prvi viseči most na železnih žicah že v 9. stoletju, medtem ko je v Evropi takšen most stal šele 1741. leta. Kar 9 stoletij imajo prednosti pri postavljanju vodnih mlinov, 13 stoletij prednosti v izdelovanju porcelana, 14 stoletij prej so po- znali sistem mehov za taljenje rude v topilnicah, 12 stoletij prej so znali liti železo itd.

Korenine tehnološkega razvoja segajo torej globoko v preteklost. Vsa modrost ni od danes. MiM

Ignac Jereb:

Umirajoča domačija

»Kaj vi veste, če se mi ne mudi!« se je Peter jezavo obregnil in nadaljeval z delom, ne da bi pogledal očeta.

»Pa menda ja ne pojdeš kam v takem vremenu?« zaskrbi Osojnika.

»Namenil sem se, da pojdem, naj topo- rišče dodelam ali ne!« zatrmoglavi Peter. Matevž začne tlačiti pipico s tobakom, med tem pa mu uhajajo vprašujoči pogledi na sina in končno vpraša: »Kam pojdeš?«

»Eh, kam. V Zadolje, med ljudi.« odgovori Peter navidezno brezbržno.

»V krčmo moraš? Le kaj ti je treba motoviliti v dolino? Pa še v takem vreme- nu. Lačen nisi, če si ježen in če že hočeš piti, stopim ponj. Saj veš, da sod ni prazen. Vino ravno ni, je pa dober hruškov most. Le zakaj boš rinil h krčma- rju v Zadolje?«

Peter se je nekoliko presedel in začel dopovedovati: »Ee, kaj. Po cele dneve in tedne, od zore do mraka je samo delo in garanje na tej samotni kmetiji, da...«

»Oo, Bog se nas usmili, kakšen je pos- tal ta dandanašnji mladi svet!« zastoka Osojnik in upre zaskrbljeni pogled v sina.

Peter ostro pogleda očeta: »Če se na glavo postavite, nocoj pojdem v Zadolje pa konec besedi!«

Oče Osojnik se začudeno zastrmi v Petra, držeč v eni roki neprižgano pipo, v drugi pa goreči vžigalnik. Ko končno prižge pipico, prisède k Petru na klop in reče nekoliko mehkeje: »Ali te ni sram, da tako govoriš? Toliko naših rodov je živelo na tem gruntu.« Globoko vzdihne

in čez čas nadaljuje: »Res nismo živeli razkošno, živeli pa smo in še medno do- kupili kakšno krpo zemlje ali gozda.« Se vzdigne s klopi in se ponosno zravna: »Danes je naš grunt še trden in se da živeti na njem.« Nekoliko pomolči ter nadaljuje s spremenjenim glasom. »Se- veda pa je treba delati in imeti veliko lju- bezni do zemlje.«

Peter se mu posmehne: »Delati? Samo za koga? Saj vam sproti poberejo, kar pridelate. In zahtevajo še več kot taka hribovska kmetija zmore. Ker niste dovolj mesa doma pridelali, ste morali tele kupiti, da ste obvezno oddajo odrja- tali. Krompir so vam pobrali, da ste mo- rali dati pujske iz svinjakov, ker jih niste imeli s čim krmiti. Saj to je še huje kot v fevdalni dobi. Takrat si vedel, da moraš oddati deset: del pridelka, danes ti vzamejo vse. Nak! Jaz že ne bom garal v teh hribihi!«

Ceravno je imel Matevž na hrbtu že šest križev, je poskočil pri teh besedah, kot bi ga pičil gad, in stopil bliže k Petru: »Kaj praviš, ti nesrečnik? Skozi toliko rodov je naš grunt rasel, da je še vedno najmočnejši tod okoli, a ti ga misliš uničiti!«

»Ne jaz, tam doli v dolini vam ga bodo uničili, ker tako izžemajo kmeta, še posebno hribovskega! Ne razumejo, da hribovita kmetija ne more dati toliko kot dolinska!«

Potem se mu je okoli ust razpotegnil zaničljiv posmeh. »No, le povejte mi, kaj imate danes od te kmetije? Kaj? Garanje pa prav nič drugega. Boljše gozdove so

Elektronska bajalica

Starodavne bajaličarje učinkovito zamenja elektron-
ska naprava za iskanje podzemnih vodnih tokov

Iskanje podzemnih vodnih virov je bilo vedno nezanesljivo početje. Vse od davnin ljudje v ta namen up- orabljajo bajalice, razklane palice ali lesene rogovile, s pomočjo katerih izurjeni bajaličarji lahko najdejo pod površinsko vodo. Ni pa baja- ličarstvo povsem zanesljivo, še posebno ne, kadar je treba poiskati večje in globlje vodne zaloge. Dan- danes seveda podzemno vodo iščejo geologi, ki s precejšnjim uspehom lahko odkrijejo podzemne vodne vire, vendar so geofizične in geološke raziskave drage in zahtevajo drago opremo. Zaradi tega so bajaličarji še vedno dejavni. Dogaja pa se celo, da jih pokličejo na pomoč pri resnih znanstvenih raziskavah.

Moderna tehnologija pa je prine- sla tudi na to področje novosti, in sicer so v podružnici švedskega podjetja Abem izdelali elektronsko napravo za iskanje podzemne vode. Imenovali so jo Wadi (v arabščini pomeni suho strugo). Z njeno pomočjo je mogoče zelo uspešno odkriti podzemne vodne tokove. Iz- kazala se je za zanesljivejšo od običajnih metod iskanja vode.

Naprava zazna razpoke in jame v podzemnih kamnitih ali glinenih plasteh, v njih pa se pogosto nahaja voda. Njena odločilna prednost je, da jo lahko uporablja tudi nestro- kovnjak. Med pomankljivostmi moramo omeniti dejstvo, da jo lahko

premotijo kovinske cevi in nasičene rudnine. In še to: naprava je dokaj draga, stala bo okrog 4.000 dolarjev, ko bo na trgu. Res je to ceneje kot mnoge druge geofizične naprave, vendar pa je navadna lesena bajalica le zastoj.

Invazija morilskih čebel

Vsako leto za 500 km više
proti severu — Karantena

Pred 30 leti je iz brazilskih labo- ratorijev ušlo nekaj čebel, ki so jih tamkajšnji strokovnjaki križali med evropskimi in afriškimi čebe- lami. Kot kaže, je pobeglim čebe- lam okolje prišlo in so se močno namnožile. Pokazale pa so že tudi prav kmalu svojo naravo: izjemno so napadalne, zato se jih je prijel vzdevek čebele ubijalke oziroma morilske čebele.

Od tedaj naprej zbujaajo grozo v ljudeh, ki so imeli priložnost priti z njimi v stik. Precej ljudi je svojo radovednost plačalo z življenjem. Nazadnje so umorile raziskovalca žuželk, ki jih je proučeval. Zdrav- niki so našli v njegovem telesu po 50 žel na vsakem decimetru kože.

Nič manj pa se jih ne boje v severnejših predelih Srednje Ame- rike in v Severni Ameriki, kjer jih sicer zaenkrat še ni, kaže pa, da se bodo že čez nekaj let namnožile tu- di na severnoameriški celini. Po dosedanjih podatkih se selijo na sever zelo hitro. Na leto se po- maknejo za okrog 500 kilometrov severneje. Mnenje, da jim prija le zelo topla podnebje, ne drži več. Videti je, da se uspešno razmno- žujejo in žive tudi v hladnejših krajih.

Vendar ni samo strah pred ne- varnimi roji tisti, ki sili strokov- njake k poskusu, kako preprečiti nadaljnjo selitev morilskih čebel proti severu. Pokazalo se je, da pri- nesajo tudi gospodarsko škodo. Ne nabirajo medu na številnih ras- tlinah, uničujejo in izrivajo pa do- mače čebele. Zaradi tega ostanejo mnoge kulturne in druge rastline neoplojene. Gospodarska škoda bi bila na kmetijsko razvitem ame- riškem severu zares velika.

Zaenkrat bodo poskušali mo- rilske čebele zaustaviti s karantene na jugu Mehike. Vsak tovor, vsak vlak, tovornjak in druga prevozna sredstva bodo nadzorovali in tovor pregledali, če ni morda v njem skrito gnezdo morilskih čebel.

Odgovornost je barome-
ter pravic in morale vsake
družbene skupnosti.

P. RADULOVIC

Zvestoba je najtežja last-
nost v življenju.

P. ZIDAR

Beseda je valjar, ki razteza
čustva.

G. FLAUBERT

dežurni poročajo

»VZEMIRJEN«, KERNIDOBIL PHACE — Miličniko 16, aprila pridržali do izteznitve 37-letnega Alojza Peskarja iz Trebnja. Možakar je tega dne v gostilni Grmada od natakariče zahteval pijačo, ker pa je ni dobil, je pričel vznemirjati goste v lokalu. Čaka ga pot k sodniku za prekrške.

HODIL PO ULICI IN OVIRAL PROMET — 17. aprila je v prostoru za pridržanje končal vinjeni 55-letni Antor "randstater iz Ljubljane. Precej ga je imel pod kapo, ko se je sprehajal po ulici v Trebnju, prednosti pa ni dajal niti avtomobilom. Ovdaba sodniku za prekrške je že pripravljena.

ODPELJAL KOLO Z MOTORJEM — Neznani storilec je 12. aprila izpred novomeškega doma kulture odpeljal kolo z motorjem, last 19-letnega Jožeta Smrketa iz Ivanje vasi. Lastnik je s tatvino oškodovan za okroglih 360 tisočakov. Ime storilca še ni znano.

ZARADI PREVELIKE HITROSTI V HIŠO

PODHOSTA — V soboto, 18. aprila, ob 8.10 se je 26-letni Marjan Sopčič iz Novega mesta peljal z osebnim avtomobilom iz Podturna proti Soteski. Med vožnjo skozi Podhosto ga je v dvojnem levem nepreglednem ovinku zaradi prevelike hitrosti pričelo zanašati, tako da je najprej zapeljal na desno travnato bankino, tam pa je sunkovito zavil v levo in se s prednjim delom avtomobila zaletel v stanovanjsko hišo, ki stoji ob cesti. V nezgodi sta se hujše poškodovala voznik Sopčič in njegov 37-letni sopotnik Drago Spidler iz Gornje Lokvice. Prepeljali so ju v novomeško bolnišnico, materialne škode pa je za 300 tisočakov.

VELIKA ŠKODA ZARADI POŽARA

KOČEVJE — V četrtek, 23. aprila, okoli 2. ure ponoči je izbruhnil požar na stavbi v Rožni ulici 6 v Kočevju (kjer je bil pred leti zdravstveni dom, zdaj pa so tu stanovanjske in zdravstvene objekte). Požar je na nočnem obhodu po mestu opazil miličnik Branko Trstenjak in takoj obvestil gasilce in postajo milice. Gasilci so požar hitro omejili. Po prvih ocenah je škoda za okoli 10 milijonov dinarjev. Umičnega je okoli 50 kvadratnih metrov ostrešja in delno stanovanjski prostori ter oprema. Stanovalci niso bili poškodovani. Vzrok požara še raziskujejo.

Bo zakon rešil okolje?

Zakon o nevarnih snoveh naj bi prinesel več reda tudi med prevozi po cestah

Že zaradi dejstva, da proizvodnja in poraba nevarnih snovi v Sloveniji naraščata iz dneva v dan, mnogi z veliko nestrpnostjo pričakujejo 20. maj, ko bosta zborna slovenske skupščine razpravljala o predlogu zakona o varstvu pred nevarnimi snovmi. Kajti nobena skrivnost ni več, da je prav neustrežno ravnanje s temi snovmi v še kako tesni zvezi z vse večjim onesnaževanjem našega okolja, ki ponekod — tudi Dolenjska pri tem ni izjema — meji že kar na ekološko katastrofo. In še en vzrok je, zaradi katerega Dolenjci z velikim pričakovanjem čakamo na sprejem novega zakona.

Po podatkih republiškega sekretariata za notranje zadeve je bilo leta 1984 v Sloveniji 46 nesreč z nevarnimi snovmi, leto kasneje se je ta številka povzpela že na 112, lanski podatki kažejo približno enako podobo. Prav tako je bolj ali manj znano, da se velik del tovrstnih nezdogod pripiše na cestah. Le nekaj števil. Po nekaterih ocenah se dnevno po na-

ših cestah prepelje 160 tisoč ton nevarnih snovi, večina teh po tako imenovani dolenjski magistrali, ki je ena od dveh najpomembnejših povezav med Evropo in deželami Bližnjega vzhoda. Med leti 1982 in 1986 je bilo v Sloveniji 243 nesreč med prevozi nevarnih snovi, ni pa potrebno posebej poudarjati, da je »dolenjska« zadnje časa njihova najpogostejša »gostiteljica«. Spomnimo se le lanih primerov v Karteljevem, Dobruški vasi, da ne naštevamo naprej.

In kaj lahko pričakujemo od novega zakona? V uvodnem poglavju naj bi opredelil nevarne snovi, povsem konkretno pa tudi dorekel pogoje, varnostne in preventivne ukrepe med prevozi, posebna pozornost pa je posvečena informacijskemu sistemu ter nadzorstvu nad izvajanjem določb zakona in s tem tudi kazenskih sankcij, ki, to lahko že povemo, ne bodo majhne.

B. B.

Delegati odprli vrata preiskavi

Zbora združenega dela in krajevnih skupnosti novomeške skupščine odvzela imuniteti Boštjanu Kovačiču in Jožetu Preskarju — Kaj pravi zakonik?

NOVO MESTO — Težko je vsemu, kar je bilo zadnje dni o novomeški gradbeni aferi, kot so nekateri poimenovali odkrite nepravilnosti pri zidavi stanovanjskih hiš Boštjana Kovačiča, predsednika skupščine občine Novo mesto, in Božidarja Zajca, direktorja Iskre Tenela, zapisano v domača vseh slovenskih sredstvih javnega obveščanja, dodati kaj novega. Dolžni smo le še del poročila z zasedanja zborov novomeške občinske skupščine.

Predloga mandatno-imunitetnih komisij tako zbora združenega dela, kot tudi zbora krajevnih skupnosti delegatom sta bila, da Boštjanu Kovačiču, predsedniku občinske skupščine in Jožetu Preskarju, predsedniku zbora združenega dela, odvzamejo delegatsko imuniteto, kar so udeleženci skupščine soglasno potrdili. Obrazložitev je bila jasna: na ta način so odprta vrata preiskavi, ki naj potrdi ali ovrne izrečene sume. Ti so, kot smo že pisali, dovolj hudi in tudi podkrepjeni, saj temeljni javni tožilec sicer ne bi bil vložil zahtevka za preiskavo. Ponovimo le, da sta Kovačič in Zajc osumljena napeljevanja h grabežu, ki naj bi ga bila storila Miha Jalovec in Jože Preskar, oba zaposlena v Pionirju, tozdom Gradbeni sektor ter Boštjanom Kovačičem in Božidarjem Zajcem za zidavo njihovih stanovanjskih hiš. V pogodbi navedeni znesek za opravljena

in Robert Zupančič, ki naj bi bil sklenil škodljivo pogodbo. Preiskava je ta čas v polnem razmahu, zaslišani so bili tudi že vsi osumljenci, kot zadnja pa v petek Boštjan Kovačič in v torek Jože Preskar. Težko je že sedaj napovedati, kdaj bo o vsej zadevi znanega kaj več, po nekaterih ocenah pa naj bi bil postopek končan v enem, največ dveh mesecih. Možnosti za njegov izid sta le dve: nadaljevanje postopka z vložitvijo obtožnice zoper osumljene ali izdan sklep o ustavitvi pregona.

Ta čas pa bo ulica dogodke premevala in komentirala po svoje. Ponovimo ob tem, da naj bi bil grabež storjen s sklenitvijo pogodbe med Pionirjevimi tozdom Gradbeni sektor ter Boštjanom Kovačičem in Božidarjem Zajcem za zidavo njihovih stanovanjskih hiš. V pogodbi navedeni znesek za opravljena

dela od izkopa do končane gradnje brez pokritja je 5 milijonov din, realna vrednost teh del pa naj bi tisti čas v Pionirju znašala prek 20 milijonov din, medtem ko bi pri zasebnem obratniku po nekaterih izračunih takšna dela dosegla vrednost vsaj 15 milijonov din. Taka naj bi bila osnovna dejstva, vse ostalo pa je ta čas v rokah preiskovalnih organov.

In kaj pravi o očitnem kaznivem dejanju grabeža kazenski zakonik SRS?

»Kdor stori eno ali več kaznivih dejanj zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe, posebnega primera goljufije, poneverbe, zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic, vrednost pridobljene premoženjske koristi pa presega 500 tisoč dinarjev, se kaznuje z zapornim najmanj treh let. V posebno hudem primeru tega dejanja se storilec kaznuje z zapornim najmanj petih let.«

Vloženi zahtevki za preiskavo bremenijo osumljene posebno hudega primera grabeža.

B. BUDJA

Le vsak peti voznik član AMD

Ena osnovnih nalog novomeškega društva je povečanje članstva — Lani prek avto šole 1.023 kandidatov — Nov predsednik Jože Prosinečki

NOVO MESTO — Zagotovo je novomeško AMD, ki je prav lani slavilo štiri desetletja svojega obstoja, eno najstarejših društev v občini, v svojih vrstah pa danes združuje že okoli 2.600 članov. Številka je sicer visoka, a če vemo, da je danes v občini blizu 15 tisoč lastnikov registriranih motornih vozil in da jih je torej le okoli 19 odstotkov včlanjenih v AMD, potem je še kako razumljiv sklep zadnjega občnega zbora društva, ki je bil minuli teden, da je potrebno to število v prihodnosti krepko povečati. Samo če bi vsak tretji član AMD pridobil še po enega novega, bi se število članstva povzpelo na 3.300.

Resda gre v prvi vrsti za ljubiteljsko pripadnostno društvo, ne gre pa prezreti številnih uslug, ki so jih deležni člani AMD. Ne bi naštevali vseh, omenimo le brezplačno vleko vozil na relaciji do 500 kilometrov, ki je bila uvedena že v letu 1984 in ki jo je samo lani koristilo 4.474 slovenskih voznikov. Še kako pomembna pridobitev za članice AMD pa je seveda tudi 10-odstotni popust pri kasko zavarovanju osebnih vozil, saj predstavlja pri srednji vrednosti avtomobila vozniku kar 13 tisočakov prihranka, ob tem pa zapišimo, da je lanska članarina znašala tisoč din. Po podatkih zavarovalnice je v minulem letu to ugodnost izkoristilo okoli 1100 članov novomeškega AMD.

Ena najbolj razvejenih dejavnosti novomeškega AMD pa je prav gotovo priprava kandidatov za vožnjo z motornimi vozili. Samo lani je prek novomeškega društva, ki ima v te namene na voljo posebno učilnico s 40 sedeži in vso potrebno opremo, 21 vozil ter 5 rednih in 21 pogodbenih inštruktorjev, znanje nabiralo 1.023 kandidatov, ki so opravili 27.015 učnih ur. To pomeni, da je en kandidat do izpitne vožnje potreboval 26,4 učne ure. Dodajmo še, da je bilo za kandidate lani organiziranih tudi 10 tečajev, ki se jih je udeležilo 306 občanov.

Seveda pa inventure lanskega dela novomeškega društva ne moremo delati brez športnih dosežkov. Zapisali bi lahko celo, da v AMD za to dejavnost ni pravega razumevanja, čeprav bi, po rezultatih sodeč, mnogi trdili obratno. Spomnimo se

STEKEL NA CESTO

LOKVE — 69-letni Alojz Bele iz Ljubljane se je 25. aprila ob 10.50 peljal z osebnim avtom iz Semiča proti Črnomlju. Ko je pripeljal v naselje Lokve, je pred seboj na desni strani ceste opazil skupino treh otrok, nenadoma pa mu je eden od njih pritekel pred avto. 4-letno Nino Belec iz Lokve je Beletov avto zadel in zbil po tleh. Pri tem se je deklica hudo poškodovala in so jo odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

VOZIL PO LEVI STRANI

KVASICA — 24. aprila ob 22.45 se je 21-letni Tomaž Weiss iz Svibnika peljal z osebnim avtom iz Črnomlja proti Dragatušu, med vožnjo skozi Kvasico po klancu navzgor pa mu je po levi strani ceste nasproti pripeljal 36-letni Milan Penca iz Črnomlja. Čeprav se je Weiss umikal, mu trčenja ni uspelo preprečiti. V nezgodi se je hujše poškodovala Weissova sopotnica, 18-letna Tatjana Adlešič iz Črnomlja, ki je bila odpeljana na zd-

Bencin prosijo po hišah

Krajani želijo, da bi bila bencinska črpalka v Starem trgu odprta vsak dan — Premalo prometa

STARI TRG — Kako potrebna je bila Poljanski dolini ob Kolpi, ki je oddaljena od večjih centrov, bencinska črpalka, pove že to, da so se pred letom natakali v Starem trgu navadni bencin kar iz cisterne, nato iz sodov, superbencina pa sploh niso imeli. Takšne potrebe je bilo konec maja lani, ko je Petrolov tozid Brežice v Starem trgu odprl bencinski servis.

Ker so v Brežicah vedeli, da v tem kraju ne bo velikega prometa, so nameravali imeti črpalko odprto le enkrat na teden, vendar so se po nekeje odločili za torek, četrtek in soboto. Toda v krajevni skupnosti so prepričani, da je tudi to premalo. »Domačini že vemo, kdaj lahko natočimo bencin, prišleci pa, ki jim je znano le to, da imamo bencinsko črpalko, ne pa tudi, kdaj je odprta.

Ivan Butala

marsikaj ostanejo brez goriva za svoje jeklene konjičke in zgodilo se je že, da so prosili bencin po hišah, pravijo Starotržani. Zato je krajevna skupnost že dala prošnjo, naj bi bila črpalka odprta vsak dan.

In kaj pravijo obratovalnem času bencinskega servisa prodajalec Ivan Butala? »Morda bo prošnja krajevne skupnosti čez kakšno leto tudi uslišana. Res pa je, da je prometa na bencinski črpalki zelo malo, zato je odprta le trikrat na teden, ostale dni pa se moram jaz voziti na delo na črpalko v Črnomelj. Na dan imam približno po 30 do 40 strank, včasih celo znatno manj, tako da s prometom ne krijem niti stroškov. V Brežicah so se sicer že v začetku zavedali, da s tem bencinskim servisom ne bodo imeli dobička, hoteli so le pomagati krajanom. Zato bi tudi slednji najbrž morali razumeti, zakaj takšen delovni čas,« je pojasnil Butala.

M. B. J.

Kritične o delu inšpekcij

Izvršni svet SO Trebnje razpravljal o poročilu UIS Novo mesto — Veliko pripomb

TREBNJE — Trebanjski izvršni svet je sicer sprejel poročilo o delu uprave inšpekcijskih služb občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje za leto 1986, vendar je imel na delo precej pripomb.

Glede tržne inšpekcije je bilo rečeno, da je premalo spremljala minimalne tehnične pogoje v manjših trgovinah, zato naj v bodoče temu posvetila večjo pozornost. Pri gozdarski inšpekciji Trebanjci pogojeja podrobneje poročilo o delu inšpekcije v občini Trebnje.

Zaradi velikih nihanj v električni napetosti imajo nekatere organizacije združenega dela v občini velike težave. Zato je trebanjski izvršni svet zahteval, naj elektroenergetska inšpekcija poroča o spremljanju kakovosti električne napetosti in kako je ukrepala. Sanitarna inšpekcija bi morala poostri nadzor pri drobnem gospodarstvu, posebej pri galvaniki, ker je nevarnost, da pride do zelo velikega in nevarnega onesnaženja okolja, zlasti vodotokov. Po mnenju izvršnega sveta pa bi komunalna inšpekcija morala poostri nadzor nad divjimi odlagališči in neprimerno uporabo družbenih zemljišč. Pozorna inšpekcija naj bi večjo pozornost posvetila izvajanju dimnikarske službe, veterinarska inšpekcija naj poroča o črnem zakolu in poostri nadzor nad tem, inšpekcija za javne ceste pa bi morala po sodbi izvršnega sveta poostri

nadzor nad javno signalizacijo in pozimi nad čiščenjem lokalnih cest.

IS SO Trebnje je sicer sprejel program dela uprave inšpekcijskih služb dolenjskih občin za leto, a z ugotovitvijo, da je program presplošen, zlasti pa bi moralo biti v njem bolj podrobno določeno, kje bodo izvajani inšpekcijski pregledi v trebanjski občini.

P. P.

ZBIL MATER Z OTROŠKIM VOZIČKOM

SMOLENJA VAS — 25. aprila okoli 14. ure se je petletni J. R. iz Smolenje vasi peljal na kolesu z motorjem po cesti iz Smolenje vasi proti Velikemu Slatniku. Še v Smolenji vasi je ob cesti pešala 24-letna Zdenka Novak, ki je pred seboj peljala voziček, v katerem je imela enoletnega sina Davida. Zaradi neprimerne hitrosti je J. R. zadel Novakovo v hrbet in jo zbil po cesti, medtem ko je voziček odbil naprej, pri čemer je otroka vrglo na tla. Novakova se je v nezgodi hudo poškodovala, njen enoletni sin David pa laže. Oba so odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Pred dnevi je neznanec vlomil v osebni avto 41-letnega Staneta Trudna iz Dolenje vasi. Vozilo je bilo parkirano pred zdraviliščem v Dolenjskih Toplicah, storilec pa je iz avtomobila odvil bencinsko črpalko. V olajševalno okoliščino mu je šteti, da so ponoči trgovine z rezervnim avtomobilskim materialom zaprte.

● Jože Dežman iz Družinske vasi je 24. aprila parkirali svoj osebni avtomobil pred tovarno zdravi Krka v Novem mestu in nato odšel na delo. Nekoliko več zapletov pa je bilo z njegovim odhodom domov. Zaman se je trudil, da bi vozilo premaknil z mesta, nekdo mu je namreč odvil in odnesel obe prednji kolesi.

● Semiški miličniki so prejšnji teden pridržali do izteznitve domačina Dušana Žbogarja. Majavih nog je v gostilni Smuk zahteval pijačo, ko pa je ni dobil, je krivdo zvalil na steklenino in goste. Prijaznejšega obraza bo verjetno pred sodnikom za prekrške.

DVA DNI JE LEŽAL V KRKI — Tako počasi je tonil, da bi lahko še cigareto pokadil, je brez posebne žalosti, potem ko so njegov 20 let stari opel reševalci potegnili iz Krke, povedal njegov lastnik Novomečan Jule Travižan (na sliki sedi na avtomobilu). V torek zvečer je pred gostiščem na Loki skušal ustaviti svoj avto. Zavore menda niso prijele in potovanje se je končalo v Krki. Jule je srečno spaval na breg, avto pa je počasi izginil s površine in se bočno ulegel na dnu. Dva dni je potem čakal reševalce, ki so prišli šele v četrtek dopoldan. Trije potapljači KPA so se sredi Krke kar pošteno namočili, saj so morali pod vodo z zrakom napolniti plastične sode, da se je avto dvignil z dna. S pomočjo jeklene vrvi in kamiona so ga potem privlekli na suho, zadnje dejanje pa bo po vsej verjetnosti pri Dinosu. (Foto: J. Pavlin)

KRONIKA NESREČ

PREK MILIJON DIN ŠKODE — 59-letni Jure Katič iz Jaroga se je 21. aprila ob 11.10 uri peljal z osebnim avtom po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Čatežu je med vožnjo po klancu navzdol opazil stoječo kolono vozil, saj je bil promet na tem delu ceste zaradi obnovitvenih del enosmeren. Katič vozila zaradi neprimerne hitrosti ni uspel pravočasno ustaviti, zato je zavil na levo, takrat pa mu je nasproti pripeljal voznik tovarnjaka s priklopnikom, 25-letni Dean Biljin iz Labina. Katič je zategadelj ponovno zavil na desno in trčil v avtomobil Acima Goloča iz Novega Pazarija, nato pa se v vozilo Josipa Ferencaka iz Začetja. Vozilo slednje-

ga je zatem odbilo še v tovarnjak in res prava sreča v nesreči je bila, da je bil v tem verziernem trčenju poškodovan le voznik Ferencak. Nastalo materialno škodo so ocenili na prek milijon din.

NI UPOŠTEVAL PREDNOSTI — 23. aprila ob 9.30 uri se je 31-letni Milan Jerič iz Smolenje vasi peljal z osebnim avtom iz Bele cerkve proti Otočcu. Ko je v Dolenjem Kronovem pripeljal v križišče s prednostno cesto, svojega vozila ni ustavil, tako da je trčil v avto 47-letne Ljubljankarke Marije Brodnik, ki se je pripeljala po prednostni cesti. Telesnih poškodb na srečo ni bilo, materialna škoda pa je ocenjena na kar 5 milijonov din.

Kdo naroča »univerziade«?

V enem mesecu gostitelji dveh velikih prireditev: zleta in srečanja Partizana Jugoslavije

V pičlem mesecu bo Novo mesto gostitelj dveh množičnih telesnokulturnih prireditev, poleg zleta bratstva in enotnosti, ki bo 6. in 7. junija, še srečanja društev Partizana Jugoslavije v začetku julija. Dve prireditvi torej ne le republiškega, pač pa jugoslovanskega pomena, prireditvi, ki prav zaradi svojih razsežnosti postavljata nekaj vprašanj.

Predvsem zletu je namenjena temeljita obnova stadiona Bratislava in enotnosti v Portovaldu. Ne bi se sedaj spuščali v oceno tega, kdaj in kako bodo opravljena obnovitvena dela, kajti pogleda na gradbišče in kolektor dajeta veliko misliti, nič manj aktualno ni vprašanje zagotavljanja potrebnih sredstev. S posebnim sporazumom naj bi jih prispevale tudi novomeške delovne organizacije, ob tem pa bi bila zelo zanimivo izvedeti, kdo sploh je o podpisu teh sporazumov odločil. Tudi utemeljitev, da gre v tem primeru za ne le športno, pač pa predvsem politično prireditev, ki v Novem mestu mora biti in mora uspeti, odgovornosti za morebitne nepravilnosti ne bi smela zmanjšati. Zapišimo v popolnejšo informacijo še, da je predračunska vrednost obnovitvenih del stadiona 600 milijonov dinarjev, precej večje krvi pa povzroča še podatek, naj bi za ta dela iz naslova zbranih sredstev po samoupravnem sporazumu o združevanju denarja za investicije v silih družbenih dejavnosti šlo kar 220 milijonov, 6 milijonov pa za prenovu študijske knjižnice Mirana Jarca, po 70 pa za gradnjo lekarnarne in gradnjo igralnic s pripadajočimi prostori v osnovni šoli Vavta vas.

In kako je s »smotro Partizana«, kot piše na plakatu? Vprašani ni nič manj. Predvsem tistih, ki se dotikajo financiranja te prireditve, čeprav je nekatere članke predsedstva OK SZDL Novo

mesto na zadnji seji zanimalo tudi to, po kakšni poti je ta prireditev sploh prispela na Dolenjsko. V finančnem načrtu za izvedbo srečanja Partizana Jugoslavije je zapisanih 3 milijone dinarjev, za katere pa — tako vsaj se je dalo sklepati po začudenih obrazih na seji predsedstva OK SZDL — nihče ne ve, kako in kje jih dobiti. Jasno je bilo na taistem sestanku pojasnilo, da telesnokulturna skupnost tega denarja nima (organizatorji prav nanjo krepko računajo), povedano pa tudi to, da vsaj do seje zanj nihče še ni zaprosil (5).

Številke sicer niso preverjene, a vendar dovolj uradni viri, ki jim je verjeti, govore, da bo predračunska vrednost obnovitvenih del na novomeškem stadionu ob zaključnem poročilu vsaj podvojena. Razlog več, da se začne še kdo drug temeljiteje zanimati, odkod denar.

nizatorji prav nanjo krepko računajo, povedano pa tudi to, da vsaj do seje zanj nihče še ni zaprosil (5). Komentar ob vsem tem je verjetno docela odveč. Edino, kar je predsedstvo OK SZDL po vsem tem ostalo, je bil sprejet sklep, naj novomeški Partizan, ki je organizator srečanja, čimprej sproži akcijo za pridobivanje potrebnega denarja. Sama od sebe zagotovo ne bodo prišla, pa četudi gre za prireditev zveznega razreda.

Za konec po vsem tem morebiti le ne bi bilo odveč zastaviti še tole vprašanje: Kdo in v čigavem interesu postavlja Novo mesto za organizatorja takšnih in podobnih prireditev, ne da bi o tem odločali delegati, delavci, ki so v končnem dejanju praviloma vselej postavljeni pred dejstvo, da so prireditve tu in jih je potrebno izvesti? Pa tudi plačati!

BOJAN BUDJA

Krkaši tokrat v modrih dresih

V torek start izredno močne mednarodne dirke Alpe-Jadran — Reprezentanco Jugoslavije sestavljajo novomeški kolesarji — Pester minuli vikend

NOVO MESTO — S prvo 135 kilometrov dolgo etapo po ulicah Ljubljane se pričenja v torek letošnja mednarodna kolesarska dirka Alpe-Jadran, ki jo Novomeščani pričakujejo z veliko nestrpnostjo. Ne le zato, ker bo končni cilj dirke 10. maja na novomeškem Glavnem trgu, marveč predvsem zaradi tega, ker bo reprezentanco Jugoslavije na tej dirki predstavljala vrsta KD Krka.

Po besedah iz strokovnega štaba novomeških kolesarjev so fantje na dirko dobro pripravljene, ne nazadnje to potrjuje njihova forma na zadnjih tekmah v tujini. Tako so kolesarji KD Krke na zadnji etapni preizkušnji v Franciji, kjer je nastopilo kar 17 najboljših evropskih reprezentant, v skupnem seštevku prikolesarili ekipno peto mesto in s tem Jugoslaviji tudi prve točke svetovnega pokala, v posamični uvrstitvi pa je Sandi Papež dosegel odlično deveto mesto. Nedvomno je to v takšni konkurenci izreden dosežek. Zato pa je imel veliko smole Srečo Glivar, ki je bil z ekipo Roga na dirki Giro d'Regioni v Italiji, saj je že v prvi etapi, ko je bil skupaj s Pavličem v vodilni skupini, padel in si nabral precejšen zaostanek.

Letošnja dirka Alpe-Jadran bo zagotovo daleč najmočnejša doslej, na njej bo nastopilo 17 tujih reprezentant, tudi ekipe Kube, Koreje, Kolumbije, Sovjetske zveze pa najboljše reprezentance Avstrije, ČSSR, Zahodne Nemčije, Nizozemske, Italije, da ne naštevamo vseh. Težko je reči, kdo bo branil barve naše najboljšie selekcije, tu so Sandi in Darko Papež, Glivar, Smole, Bojanc, Kruljac in Robič, eden od njih pa bo moral izpasti. Cilj ekipe je, da bi reprezentanci Jugoslavije prikolesarili čimveč točk v svetovnem pokalu, to pa je seveda za klub, ki prvič nastopa na takšni dirki kot najboljša državna selekcija, velik izziv. Zato ni nič prepuščenega naključju, z ekipo bo na dirki psihologinja Irena Hrovat, ogromno zaslug, da bodo krkaši na tekmi dobro preskrbljeni, pa ima kolektiv tovarne zdravlil Krka. Kot zanimivost omenimo, da bodo Novomeščani vozili v reprezentančnih majicah, ki jih je izdelal Novoteks iz tkanin metliške Beti, da je pijačo zanje priskrbel mirenka Dana, svoje proizvode pa je prispevala še Kolinska z Mirne.

»Proga je izredno zahtevna, ima veliko gorskih ciljev, odločale pa naj bi

3., 4. in 6., zadnja etapa. Pričakujem boj do zadnjega cilja v Novem mestu. Dirke v nobenem primeru ne bomo zapirali, kaj več pa je sedaj težko povedati,« ves na trnih razlaga vodja strokovnega štaba KD Krka Jože Majes. Svoje je k nervozni prispevalo tudi dejstvo, da ekipa še teden dni pred dirko nima zagotovljenega vozila za spremljanje tekme.

DVA V REPREZENTANCI — V odsotnosti najboljših jugoslovanskih kolesarjev je minulo soboto in nedeljo potekala letošnja dirka po jadranski magistrali, ki je bila za Novomeščane zanimiva predvsem zato, ker je odločala o sestavi mladinske državne reprezentance. Z odlično vožnjo sta si dres z državnim grbom zagotovila kar dva, Šmajdek in Ravbar sta tako v torek skupaj z Ječnikom in Velkavrhom odpotovala na najtežjo mladinsko etapno dirko Dushika Jugend Tour. Dirka bo trajala pet dni, pred kolesarji pa je 650 kilometrov. Omenimo, da je rumeno majico na tej dirki že nosil Sandi Papež.

Tri dni tekem na divjih vodah

Mednarodno tekmovanje na Kolpi pri Osilnici

KOČEVJE, OSILNICA — »Udeležba na mednarodnem tekmovanju s kajaki in kanuji na divjih vodah Kolpe pri Osilnici, ki bo od 1. do 3. maja, bo delno okrnjena, kljub temu pa bo tekmovanje na zelo visoki ravni. Nam sno valili ekipe Zahodne Nemčije, Francije, Italije, ČSSR, Švice in Nizozemske ter posamezniki iz Avstrije in Velike Britanije. Seveda bodo na tekmovanju sodelovale tudi ekipe in posamezniki iz vse Jugoslavije,« je na tiskovni konferenci pred dnevi v Kočevju povedal selektor jugoslovanske kajakaške in kanu reprezentance Rade Kovačević.

Organizatorji pričakujejo udeležbo 80 do 170 tekmovalcev. Zaradi treninga in zaradi izbirnih tekmovanj za reprezentance v nekaterih državah (Vzhodna Nemčija, Nizozemska) bo mednarodna udeležba nekoliko okrnjena. Kljub temu bodo tridnevna tekmovanja, ki bodo vsa izbirna za državno reprezentanco, zanimiva. 1. maja bo spust za prvenstvo Hrvaške, 2. maja slalom za memorial Toneta Ožbolta (oba dneva bo začetek ob 10. uri), 3. maja pa slalom za prvenstvo Hrvaške (začetek ob 11. uri). Pokrovitelj tekmovanj je Zidar Kočevje.

J. PRIMC

Preostali novomeški kolesarji pa so konec minulega tedna sodelovali še na dveh dirkah. V italijanskem Monfalconeju je Zaletey v tekmi starejših mladincev zasedel 12. mesto in bil najboljši tujec, dan kasneje, 26. aprila, pa je bila tekma v Varaždinu. Med mlajšimi mladinci je zmagal Eržen, 3. je bil Šturm in 4. Fink, pri starejših pa je Romanu Judežu redar tik pred ciljem pokazal napačno pot, tako da je precej izgubil in bil na koncu tretji, medtem ko je bil Okleščen četrti.

Za konec omenimo še, da so se mladi novomeški in metliški kolesarji v nedeljo udeležili še tradicionalne prireditve pod Urhom, velik uspeh pa je dosegel Metličan Puš z zmago med mlajšimi mladinci.

B. B.

OBCNI ZBOR

SEVNICA — Na nedavnem občnem zboru sevnškega AMD so delo in uspehe v minulem obdobju ugodno ocenili, prav tako delo sekcije na Studencu, ob tem pa so ugotovili, da članstvo iz mirenke doline v AMD ni zadovoljivo. Da bi v svoje vrste privabili čimveč mladih, so sprejeli sklep o nakupu dveh go-cart vozil, imenovali pa so tudi komisijo za šport in rekreacijo. Slednja je že pričela z delom, to najbolj zgovorno priča povabilo na izlet v neznanost s kolesi 2. maja izpred društvenih prostorov. Izlet bo združen s srečanjem članov sekcije s Studenca, udeleženci pa se bodo pomerili v družabnih in zabavnih igrah. Vabljeni!

T. M.

Zmaga in nov rekord Kastelčeve

V soboto je bil na stadionu ŽSD Ljubljane otvoritveni atletski miting, ki se ga je udeležilo okrog 300 slovenskih atletov in atletkin. Na novem objektu, ki je lani na BAI stopil v atletsko zgodovino s svetovnim rekordom Bolgarke Donkove, so tudi Novomeščani dosegli nekaj odličnih uvrstitev in rezultatov. Najboljša je bila Laura Kastelic, ki je v teku na 800 m s časom 2:18,12 dosegla absolutni dolenjski rekord. Laura je mlajša mladinka, a je v Ljubljani premagala tudi vse starejše juniorke in članice. Iskrini mladi atleti in atletkinje so v Ljubljani zmagali sedemkrat, petkrat pa so se uvrstili še na drugo ali tretje mesto.

Rezultati: moški: 100 m — Božič 12,05 s, Grahek 12,37 s, Keržan 12,85; 300 m — Božič 37,82 s, Hrvat 40,60 s; 1000 m — Dragan 2:44,40, Stopar 2:46,31, Berginc 2:48,93, Retelj 2:50,62; višina — Delić 185 cm, Zupin 185 cm; pionirji — 1. Zatežič 175 cm; kopje — 3. Lenart 50,28 m; krogla — Žižek 9,82 m; 5000 m — 3. Karpljuk 15:43,27, Škedelj V. 17:09,81, Škedelj — Močivnik 17:09,82; dekleta: 100 m — Štampohar 14,09 s, Tičar 14,29 s, Ašič 14,47 s, Jenič 14,58 s, Jenič T. 15,00 s, Janković 15,03 s; 300 m — 5. Štampohar 46,99 s, 7. Jenič 49,07 s; st. mlad. — 1. Vidmar 44,60 s; daljina — 3. Tičar 514 cm (os. rek.), Ašič 493 cm, Hudoklin 460 cm; kopje: 1. Derganc 35,78 m; ml. mlad. — 1. Čuček 26,88 m; krogla — st. ml.: 1. Derganc 9,69 m; ml. mlad. — 1. Čuček 8,08 m.

J. P.

Podvig kočevske odbojke

Dekleta republiške prvakinja, fantje pa vnovič v I. slovenski ligi — Oboji skupaj izgubili le eno tekmo

KOČEVJE — Najbrž ni potrebno posebej poudarjati, da je tačas v Kočevju največ govora o odbojki. Za to sta dva razloga: uspeh deklet, ki so s 17 zmagami in enim samim porazom postale republiške prvakinja ter si tako priigrale možnost, da na bližnjih kvalifikacijah s prvakinjami iz Hrvaške in BiH vstopijo celo v II. zvezno ligo. Nič manjši pa ni uspeh fantov, ki so brez izgubljenega srečanja postali novi člani prve republiške odbojarske lige.

Vrnitev moške ekipe v prvo skupino republiških odbojarskih ligas je bila pričakovana, ne pa seveda tako prepričljivi uspeh. Še veliko prijetnejše presenečenje pa je zmagovalje deklet. Igralke trenerja Konrada Lampeta so na uvodnih srečanjih na težkih gostovanjih s Črnučami in Paloma-Branič dobile potrebno samozavest, forma je bila nato iz kola v kolo boljša, igra učinkovita. Kočevke so svoja srečanja praviloma končale v 45 minutah, kar je dovolj zgovoren dokaz njihove premoči. Za natečaj je to še izredno mlada ekipa, poprečje »kvartile« kapetanka Brigita Klun, izkušena igralca, ta čas zagotovo najboljša organizatorica igre v polju v republiških ligah. Največja želja vseh je seveda, da zmagovalni pohod v letošnjem prvenstvu uspešno končajo na bližnjih kvalifikacijah in se uvrste v II. zvezno ligo, o čemer si Klunova, Drobničeva, Levstikova, Gornikova, Uranova, Hočvarjeva, Ahačeva, Kočvarjeva in Turkova, ki so nosile glavno breme ligaskih bojev, pred pričetkom prvenstva niso upale niti sanjati.

Kot že rečeno, je veliko bolj pričakovan uspeh fantov, ki so se tako po enem letu znova vrnili v I. republiško ligo. Kočevska odbojka je lahko zatorej več kot ponosna na minulo sezono, rezultati pa so plod uspešnega in timskega dela v klubu, ki ima poleg članskih še tri pionirske vrste, za njihov napredek pa skrbijo trenerji Igor Levstik, Konrad Lamp, Brigita Klun, Tone Krkovič in Duša Čebin.

M. GLAVONJI

DRESURNO JAHANJE V LIPICI

LIPICA — Od 30. aprila do 3. maja letos bo tu mednarodno tekmovanje v dresurnem jahanju. Ob tej konjeniški prireditvi so izdali sežanski filatelisti poseben poštni žig in spominsko pisemsko ovojnico, ki bosta na voljo zbiralcem v Lipici v tekmovalnih dneh. Naročijo ju lahko tudi na naslov: Kobilaria Lipica — Pokal za dresurno jahanje, naročilo ovitkov z žigom. Sežana.

R. L.

Kegljanje ali navtični turizem?

Pestra seja sevnške skupščine TKS — Največ besed o razvoju kegljanja — Podeljene zlate, srebrne in bronaste Bloudkove značke

SEVNICA — Minulo zasedanje zborov skupščine TKS v Sevnici je med drugim prineslo precej govora o nadaljnjem razvoju kegljaškega športa v občini. Dejstvo je pač, da društvo »Rudi Kepa« ta čas v občini nima primerne kegljišča.

Prav tako ni nobena skrivnost, da bo moralo to kegljišče zaradi neuporabnosti prej ko slej spremeniti svojo namembnost in nič čudnega ni, da so delegati zahtevali jasnega pogled v prihodnost kegljaškega športa. Ne čudimo se njihovi zahtevi, da mora TKS za razvoj kegljanja (beri: izgradnjo novega kegljišča — op. p.) dati tudi tistih 1.200.000 din, ki so bili namenjeni za razvoj navtičnega turizma na Savi. Pogoj za kaj takega bi bila seveda hidroelektrarna Boštanj, le da o tem, kdaj naj bi pričela oddajati prve kilovate električne energije, ta čas ne ve nihče. Prav zato je bil dan tudi predlog, da bi novo kegljišče s pomočjo tega denarja gradili vzporedno s predvidenim novim hotelom, za katerega naj bi 50 odstotkov sredstev prispevala ABC Pomurka, preostanek pa združeno delo in še kdo v sevnški občini.

Ob koncu skupščine, ki je prinesla še precej zanimivega — govor je bil tudi o delu sevnškega kopališča —, so po desetih letih premora (!) podelili

ZMAGA NOVOMEŠKIH KEGLJAČEV

IVANČNA GORICA — Pred dnevi se je končalo prvenstvo Dolenjske za moške. Zmaga je pripadla Novomeščanom, ki so podrl 14.812 kegljev. Sledijo: Metlika (14.632), Rudar — Črnomelj (14.532) in Mercator Trebnje (14.391). V posamičnem števku je bil najboljši Novomeščan Židovšek, ki je podrl 2.602 keglja, sledijo: Ž. Goleš (Metlika) 2.583, Blažič (Novo mesto) 2.540, N. Goleš (Mercator), 2.516, itd. Zapišimo še, da se je ekipa VSK Metlike uvrstila v kvalifikacije za vstop v II. republiško ligo.

ŽE 10. PRVOMAJSKI TURNIR

SEVNICA — KSD Log organizira v nedeljo, 3. maja, na igrišču TVD Partizan v Sevnici že 10. tradicionalni prvomajski turnir v malem nogometu. Prijavnina znaša 3 tisočake, prijave pa organizator zbira na igrišču na dan turnirja med 7.30 in 8. uro. Najboljše čakajo lepi pokali. Zapišimo še, da seje v Sevnici ponovno pričela trimska liga v malem nogometu, v prvi ligi nastopa 10, v drugi pa 8 ekip. Po treh odigranih kolicah vodi lanski zmagovalac Partizan iz Boštanj pred Veterani, Obrtniki in Logom.

T. M.

Pogodba telesa in volje

Tako pravi za maratonski tek Janez Penca, avtor nove knjige z naslovom »Od teka za zdravje do nastopov v maratonu«, ki bo izšla letos poleti

NOVO MESTO — Množično tekaško gibanje nezadržno prihaja tudi k nam, o čemer zgovorno priča tudi velika udeležba tako aktivnih tekmovalcev kot tudi rekreativnih tekačev na številnih cestnih tekih pri nas. Tako se je nedavnih tekov v Radencih, kjer so si tekmovalci izbirali proge od 10 km do maratona, udeležilo kar 2.300 tekačev. Čeprav to množično tekaško gibanje prihaja k nam skoraj z 20-letno zamudo, ni zato nič manj obremenjeno z zmotami, ki so naravni del prvih korakov. Vzdržljivostni tek šteti pred boleznimi srca in ožilja, toda če se ga loti nepoučen ali celo bolan človek, lahko povzroči vrsto nevarnosti. Marsikoga je že prva grenka izkušnja pregnala nazaj v sedeč življenjski slog.

Janez Penca, novomeški profesor angleščine, sicer pa eden najboljših slovenskih atletskih strokovnjakov in trenerjev, nekdanji vrhunski jugoslovanski atlet in večkratni državni prvak v teku na 400 m z ovirami, pripravlja knjigo, nekakšen vsestranski priročnik z naslovom »Od teka za zdravje do nastopov v maratonu«.

»Knjiga je namenjena trem vrstam ljudem: rekreativcem, ki se hočejo varno in brez napak ukvarjati z vzdržljivostnim tekom, trenerjem, ki morajo prepričljivo odgovorjati na številna vprašanja svojih varovancev, in atletom, ki se trenirajo sami, teh pa je zlasti v teku na dolge proge in v maratonu vedno več,« pravi Penca.

Atletika je res kraljica športov, vsebuje pa malo disciplin, ki so primerne za vsa življenjska obdobja. Vsekakor pa so to vzdržljivostni teki na dolge proge in maratoni, ki je pravzaprav ena najmlajših atletskih disciplin, saj je bila prvič na sporedu na prvih olimpijskih igrah moderne dobe v Atenah leta 1896, čeprav je povezana z daljnim zgodovinskim dogodom. »42 km in 195 m dolgo cestno teki je lahko cilj le za dobro pripravljene tekmovalce, večini pripravljenega tekmovalca, večini pripravljenega tekaškega gibanja pa več

kot nastop pomeni maratonski trening, to je zmerno hiter, neprekinjen vsakodnevni tek. A tudi tega se ne smemo lotiti brez znanja o delovanju lastnega organizma in o načinih vplivanja nanj s treningom. To znanje pomeni osveščanje za zdrav način življenja in vzgajanje poslušnosti za lastni organizem. Maratonski tek je veliko več kot trmasto postavljanje ene noge pred drugo. To je dobro pretehtana pogodba med telesom in voljo, ki jo lahko sklene le dobro poučen tekač.«

In knjiga, ki jo pripravlja Janez Penca, bo gotovo pripomogla, da bodo ti tekači veliko bolj poučeni. Za knjigo, ki naj bi izšla letos poleti in ki bo obsegala okoli 180 strani, je Penca upošteval ogromno virov in strokovne literature, najnovejših svetovnih spoznanj medicinske znanosti, zlasti medicine športa, fiziologije napora in biokemije. Pred tem je izdelal knjigo o treningu tekov na dolge in srednje proge, je redno sodelavec Trenerja in pomočnik urednika Strokovnih informacij Atletske zveze Slovenije, širšemu krogu bralcev pa je znan zlasti po številnih člankih za popularizacijo teka v slovenskih časopisih in revijah.

»Knjiga bo govorila najprej o zgodovini maratonskega teka, o razvoju rezultatov, osnovah fiziologije tega teka, poseben razdelek bo posvečen začetnikom, pomemben del pa seveda vrhunskim tekmovalcem. Opozarjam na bolezenske znake, ki ne dovoljujejo napornih obremenitev, in ne stanja, ko je ena posebna previdnost, ko je tek lahko terapija, predpisan kot zdravilo. O tem, kako bo tekač pretekel maraton, se odloča z vrsto ukrepov pred tekom, tu gre za strategijo, ki je v bistvu celoten način življenja, ki se mu podrejamo, in o taktiki, se pravi ukrepih med tekom, v neposrednem boju s tekmeči. K strategiji spada skrb, da tekač nakopiči energijski

Janez Penca: »Vzdržljivostnega treninga in maratonskega teka se lahko loti le dobro poučen in pripravljen tekač.«

potencial, kar doseže s posebnim prehranjenim režimom, da je na štartu dobro »prepojen« z vodo, kajti to lahko odločilno vpliva na to, ali bo zmagal ali pa ga bodo pred ciljem odpeljali z rešilec. Voda je namreč glavno sredstvo hlajenja, maratonec pa tri četrtine energije spreminja v toploto, samo eno četrtino pa porabi za mehansko delo, se pravi za tek. Če tekač med tekom ne bi oddajal toplote, bi se tako nakopičila v telesu, da bi je bilo dovolj za štiri smrti.

Knjiga bo govorila tudi o pretriranosti, o značilnih poškodbah in njihovih najpogostejših mestih, kaj lahko poškodovani delajo kot nadomestni trening, o neposredni predtekmovalni pripravljenosti vrhunskih tekmovalcev, o vplivih okolja na vzdržljivostni trening in maratonski tek, bioloških ritimih, velik del je posvečen prehrani in napitkom, prehrani in pijači pred, med in po teku. Zadnji del pa je namenjen pravilni obutvi, ki je za tekače zelo pomembna. Velja namreč, da so tudi za najpogostejšega rekreativca edino primerne copate najboljše copate.«

Skratka, knjiga Janeza Penca bo vsestranski priročnik o tem, kaj je treba upoštevati in narediti, da boš zdrav in dober rekreativni ali vrhunski tekač v vzdržljivostnem oziroma maratonskem teku.

A. BARTEJ

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 1. V.

8.20 — 00.00 TELETEKST
8.35 POROČILA
8.40 F. Rudolf: SMEŠNO ZA ZJO-KAT, lutkovna predstava
9.30 PIHALNI ORKESTRI: PAPIRNIŠKI ORKESTER VEVČE
11.00 PRVOMAJSKA PRAZNOVA-NJA V JUGOSLAVIJI
10.25 Jesenice: PRVOMAJSKA PRO-SLAVA, prenos
11.30 PRVOMAJSKA PRAZNOVA-NJA V JUGOSLAVIJI
15.00 GLASBENA PARADA 3 SR-CA, RADENCI 87: BIG BAND RTV LJUBLJANA
15.35 PRVOMAJSKO PRAZNO-VANJE NA POLJANAH NAD JESENICAMI
16.05 GLASBENA ODDAJA
17.00 POROČILA
17.05 F. Majnik: MOJI KONJI
17.20 FRAČJI DOL, 12. del ameriške nanizanke
17.45 VOLK SAMOTAR, jugoslovan-ski film
19.05 RISANKA
19.26 VREME

SOBOTA, 2. V.

7.45 — 12.15 in 13.45 — 01.05
TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 S. Makarovič: ŠKRAT KUZMA
8.25 RADOVEDNI TAČEK
8.40 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
8.45 KO BO POMLAD — Lučka
9.15 JAPONSKA PRAVLJICE: Lo-vec na race
9.30 TEDENSKI ZABAVNIK
10.40 PLESALEC, ponovitev 2. dela baletnega niza
11.30 JUGOSLOVANSKA TEVE-TEKA, ponovitev 3. oddaje
14.00 V POMLADI ŽIVLJENJA, ameriški mladinski film
16.10 Jarun: VESLAŠKA REGATA
17.15 ZDRAVILNE VODE: Dolenj-

NEDELJA, 3. V.

8.35 — 23.20 TELETEKST
8.50 POROČILA
8.55 LIPICA 87
9.25 ŽIV ŽAV: Indijanske legende, risanka
10.25 LUTKE IN LUTKI
10.30 LIPICA 87
10.45 FRAČJI DOL, ponovitev 12. dela
11.10 LIPICA 87
11.20 ŠOPEK DOMAČIH
11.50 LIPICA 87
12.35 POROČILA
13.15 KAKO SO DRUGI MOLČALI, nemški film
15.00 LIPICA 87
15.25 V PRIČAKOVANJU JUT-RISNJE DNE, ponovitev 4. dela
16.10 Jarun: VESLAŠKA REGATA
17.15 LIPICA 87

PONEDELJEK, 4. V.

10.00 ZRCALO TEDNA
10.20 STEZE SLAVE, ameriški film (ČB)
16.40 — 23.00 TELETEKST
16.55 TV MOZAIK, ponovitev
17.15 POROČILA
17.20 RADOVEDNI TAČEK, 10. oddaja
17.40 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
17.45 ZADNJE POLETJE OTROŠT-VA
18.15 DRŽAVNI ANSAMBEL GRU-ZINSKE FOLKLORE, 1. oddaja
18.45 RISANKA
19.00 DANES

TOREK, 5. V.

TV MOZAIK
10.00 ŠOLSKA TV: Prometna vzgoja, Zemljepis, Obrambna vzgoja
11.00 JEZIKOVNI UTRINKI
11.06 ANGLEŠČINA IX
11.35 FRANCOŠČINA VIII
16.00 — 22.10 TELETEKST
16.15 TV MOZAIK, ponovitev
17.20 POROČILA
17.25 KUŽA LUŽA, portret ilustrato-

SREDA, 6. V.

TV MOZAIK: Kaj je film
10.00 ŠOLSKA TV
10.30 VMESNIČAS, ponovitev drame
16.40 — 22.30 TELETEKST
16.55 TV MOZAIK, ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 KO JE POMLAD — Pazi na otroka
18.00 JAPONSKA PRAVLJICE, GR-DI RAČEK

ČETRTEK, 7. V.

TV MOZAIK: Kaj je film
10.00 ŠOLSKA TV
11.00 VINCENT, FRANCOIS, PAUL
IN DRUGI, francoski film
16.15 — 23.10 TELETEKST
16.30 TV MOZAIK, ponovitev
17.35 POROČILA
17.40 PISMA IZ TV KLOBUKA
18.25 ŽELI NA STRAŽA
18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNIK
19.26 VREME

19.30 DNEVNIK
20.05 SRČE GORATE DEŽELE, 5. del nadaljevanke
21.00 PO SLEDOVIH SLOVENCEV V SVETU IX — Delavci vseh dežel, 2. del
21.45 POROČILA
21.50 TRUPLO V KNJIŽNICI, 1. del angleške nadaljevanke

Kratka nadaljevanke je nastala po romanu Agathe Christie, dogajanje je postavljeno v leto 1940 v angleško vas, v stanovanje zakoncev Bantry. Nekega jutra služkinja najde v knjižnici truplo mlade plavalase ženske, ki je bila očitno zadavljena. Primer naj bi raziskala sosed, pride pa tudi policija. Sum pade na polkovnika Bantryja. Osumljeni so še bližnji sorodniki bogataša, ki je hotel umorjeno dekle posvojiti, ven-dar imajo zanesljiv alibi. Kmalu naj-de še drugo truplo.
22.40 PODEŽELANA, ameriški film

DRUGI PROGRAM

12.05 Poročila — 12.10 Mali kaznjene-c (avstralski risani film) — 13.30 Pojo zbori Dalmacije — 14.00 Hotel Poland

ske-Šmarješke Toplice
17.45 BREAKDANCE, ameriški film
19.05 RISANKA
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 VRANJE — MESTO DOBRIH GOSPODARJEV
21.15 PRVI MAJ PO SVETU
21.40 KALEJDOSKOP, angleški film
22.20 POROČILA
22.25 TRUPLO V KNJIŽNICI, 2. del angleške nadaljevanke
00.15 V PRIČAKOVANJU JUT-RISNJE DNE, 4. del ameriške nadaljevanke

DRUGI PROGRAM

12.50 Test — 13.05 Kako biti skupaj — 13.35 Hotel Poland in njegovi gosti (2.

NEDELJA, 3. V.

18.15 SLOVENC V ZAMEJSTVU
18.45 RISANKA
19.00 DANES
KINO
TURISTIČNI NAGELJ-NEŽA
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 POTOVANJE V VUČJAK, 14. del nadaljevanke
21.05 ZDRAVO, 3. oddaja
22.25 TRUPLO V KNJIŽNICI, 3. del angleške nadaljevanke
23.15 POROČILA

DRUGI PROGRAM

8.55 Poročila — 9.00 Danes za jutri (oddaja za JLA in igrani film) — 12.10 Hotel Poland in njegovi gosti (3. del nemške nadaljevanke) — 14.00 Glasbena oddaja — 14.20 Avtomobil-ska dirka formule 1 za VN San Marina

OBZORNIK

19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 M. Lawrence: NA ROBU DI-VJINE, 1. del ameriške nadaljevanke
20.55 OMIZJE: KAKŠNA JE PODO-BA SKUPNEGA JUGOSLOVAN-SKEGA KULTURNEGA PROSTO-RA

DRUGI PROGRAM

16.55 Test — 17.10 Dnevnik — 17.30 Grimmove pravljice — 17.45 Igrarije — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Svet danes — 20.30 Mali koncert — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05

OBZORNIK

17.40 TEDENSKI ZABAVNIK
18.45 RISANKA
19.00 DANES:
OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 VMESNIČAS, TV drama
21.15 INTEGRALI
21.55 DNEVNIK

OBZORNIK

18.20 OGROŽENI PANDE, poljudn-oznanstveni film
18.45 RISANKA
19.00 DANES:
OBZORNIK
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.05 FILM TEDNA: KONTROLA NA POTEH, sovjetski film (ČB)
21.45 DNEVNIK
22.00 REZERVIRAN ČAS

DRUGI PROGRAM

16.55 Test — 17.10 Dnevnik — 17.30 Smogovci — 18.00 In tudi letos — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.20 Dnevnik — 20.00 Narodna

in njegovi gostje (1. del nemške na-daljevanke) — 15.55 SP v hokeju na ledu — 18.30 Srečanje z Ljudmilo Saveljevo (dokumentarna oddaja) — 19.00 Kornelije Kovač: Najboljša plošča 86 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Košarka Jugoslavija: Winston — 21.30 SP v hokeju na ledu — 22.00 Poročila — 22.10 Diamantni rez (ameriški film)

TV ZAGREB

8.55 Poročila — 9.00 Stara vas Kumrovec (dokumentarna reportaža) — 9.30 O delu je beseda — 10.00 Prvo-majske proslave — 15.00 Poročila — 15.05 Ustvarjalci — 15.35 »Ljeto ti je druga Tita kolo« — 16.20 Močno zdravi-lo (serijski film) — 17.05 Šarabam — 17.35 Zastava, zastava, njegova ladja plove pod Titovo zastavo — 18.05 Zabare — 19.00 Videospoti za pesem Evrovizije — 19.30 Dnevnik — 20.00 Prigodni program — 20.55 Ikarov let (kviz) — 22.05 Dnevnik — 22.20 V petek ob 22. uri (kulturni ma-gazin) — 23.50 Bis (nočni program)

del nemške nadaljevanke) — 15.25 Boks — 16.10 Rezerviran čas — 17.15 Glasbena oddaja — 17.40 Dallas — 18.30 Naše malo misto — 19.30 Dnev-nik — 20.00 Glasbeni večer — 21.30 Poročila — 21.40 Športna sobota — 22.00 Knjižni sejem v Parizu

TV ZAGREB

10.35 Poročila — 10.40 Revija vojaških orkestror — 11.35 Črni torek (ameri-ški film) — 13.35 Deček s Sotle — 14.30 Sedem TV dni — 15.15 Poročila — 15.20 Človek in čas — 16.05 Igrani film — 17.30 Folk parada v Valandovu — 18.30 Priručno vaši — 19.30 Dnevnik — 20.00 Boljše življenje (humoristična serija) — 20.50 Beg (film) — 22.35 Dnevnik — 22.55 Nočni spored: Od našega dopisnika iz Singapura

— 16.40 Test — 16.55 SP v hokeju — 19.30 Dnevnik — 20.00 Raziskovalci — 20.25 Reportaža z nogometne tekme Velež : Hajduk — 20.55 Reportaža z nogometne tekme Budućnost : CZ — 21.45 Kariera Nikodema Dizme (seri-ški film) — 22.45 Mejaši (dok. oddaja) — 23.20 Mali koncert

TV ZAGREB

10.20 Poročila — 10.30 Srečno pot v 21. stoletje — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Kar znaš, to veljaš — 14.00 Avto-man (serijski film) — 15.00 Nedeljsko popoldne — 17.15 Dastine (ameriški film) — 18.55 Fračji dol — 19.30 Dnev-nik — 20.00 A. Marodič: Pisma (na-nizanka) — 21.00 Domača zabavno-glasbena oddaja — 21.45 Dnevnik — 22.05 Športni pregled — 22.50 Lju-bezen na potovanju (potpisna repo-rtaža) — 23.20 Poročila

Ulica črnih kolib (film z Martiniqua) — 22.34 Znanost

TV ZAGREB

8.25 Poročila — 8.30 Grimmove pra-vljice — 8.45 Igrarije — 9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.35 Poročila — 17.10 Kronika Bjelo-vara in Varaždina — 17.30 Grimmove pravljice — 17.45 Igrarije — 18.00 Na-rava in človek — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV kole-dar — 19.30 Dnevnik 20.00 Krizante-ma (drama) — 21.10 Svetovni izziv (dok. serija) — 22.00 Dnevnik — 22.25 Ritem 87 — 23.25 Poročila

TV ZAGREB

8.25 Poročila — 8.30 Mali svet — 9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 16.10 TV v šoli — 17.10 Kronika Osijek — 17.30 Mali svet — 18.00 Domača beležnica — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Ri-sanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zre-banje lota — 20.05 Sijaj Saške in slava Pruske (serijski film) — 21.05 Kontaktni magazin — 22.05 Dnevnik — 22.25 Via satelit — 23.25 Poročila

DRUGI PROGRAM

16.55 Test — 17.10 Dnevnik — 17.30 Oliver Twist — 18.00 Družina — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanstveni fo-rum — 21.30 Včeraj, danes, jutri — 21.45 Umetniški večer

TV ZAGREB

8.25 Poročila — 8.30 Smogovci — 9.00 TV v šoli — 17.10 Kronika Splita — 17.30 Smogovci 18.00 In tudi letos — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Ri-sanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 ZIP (politi-čni magazin) — 20.55 Izbrani trenutek — 21.05 Igrani film — 22.45 Dnevnik — 23.05 Via satelit — 23.35 Poročila

Tudi največji nimajo dovolj

Za šentjernejski praznik ne bo otvoritev, bodo pa malo kasneje

ŠENTJERNEJ — »V krajevni skupnosti imamo letos planiranih 240 mi-lionov dinarjev prihodkov, kar je veliko slišati, a premalo, da bi krili vse potrebe. Vprašanje je tudi, če bomo ves denar dobili, ko se razmere tako zaostrejojo,« pravi Jože Colarič, predsednik skupščine krajevnih skupnosti Šentjernej, ki je največja in najmočnejša v novomeški občini.

Te dni, ko v Šentjerneju praznujejo krajevni praznik, delajo tudi bilanco enoletnih uspehov, ki ni ravno pičla. Kot pravi predsednik Colarič je dolgoletno slabo vremespolnadi pre-prečilo, da bi za praznik svečano odprli vsaj eno od posodobljenih in asfaltira-nih cest, ki so v gradnji. Asfalta pač ni bilo možno položiti, a so ostala dela opravljena že od jeseni.

Tak primer je cesta Šentjernej—Gor. Stara vas v dolžini 2,5 kilometra, dela pa so izvajali skupno z orehovsko krajevno skupnostjo. Ker pa je cesta »občinska«, pričakujejo vsaj pri asfaltir-ranju finančno pomoč občinske cestne skupnosti. Tudi cesta Zameško-Hrvaški Brod bo v kratkem asfaltira-na, saj je za dela že podpisana pogodba.

telefon podpisali in se zavezali za prispevke. Potrebno bo sofinancirati tudi medkrajne veze, kar pa zagota-vljajo s pomočjo delovnih organizacij.

Letos bodo po izjavi predsednika Colariča največ denarja spet namenili izgradnji telefonije, potem cestam in javni razsvetljavi ter nabavi kontejner-jev in namestitvi hidrantov po vaseh, kjer ni vodnih virov. Tako bodo zagotovili večjo požarno varnost. Krajevna skupnost si na vse načine prizadeva priti do denarja, zato bodo skupno s Konjskim klubom organi-zirali tudi tombolo, ki bo 24. maja. Potrebno je zagotoviti denar za vzdrže-vanje stavbe na hipodromu in zagoto-viti načrt in pridobiti zemljišča za gradno mrlišče veže. O tem več let govorijo, razširitev pokopališča je tudi v občinskem družbenem planu, tako da bo letos ta naloga vendarle izpeljana.

R. BAČER

ZAHVALA

Težko je spoznanje, da smo ostali sami. Sledovi tvojih pridnih rok, tvoja dobrota in iskrena ljubezen do nas vseh bodo večno med nami. Komaj je dopolnil 56 let, že nas je mirno in tiho, kot je bilo njegovo življenje, zapu-stil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE STAREŠINIČ

iz Hrasta 26 pri Vinici

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem dru-gim, ki so nam izrekli sožalje, podarili cvetje, delili z nami bolečino in pokojnega pospremili k mnogo preranemu zadnjemu počitku. Hvala GD Hrast-Perudina, govorniku tov. Alojzu Gašpe-riču za poslovlilne besede pred domačo hišo, župnikom za lepo opravljeni obred ter cerkvenemu pevskeemu zboru Vinica. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Katica, hčerke Kristina, Rina in Pavlica z družinami, sin Lojze ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas po hudi in dolgotrajni bolezni je zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

PETER RADOVAN

iz Gor. Brezovice 10, Šentjernej

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Splošni bolnišnici Novo mesto, zdravstveni ekipi kirurškega in žilnega oddel-ka. Hvala tudi dr. Baburiču, dr. Šoštaricu-Hribarjevi in sestri Znidaršičevi iz Zdravstvenega doma Šentjernej za dolgoletno zdravljenje in nego. Prav lepa hvala vsem vaščanom, posebno Dolarjevim, Grgovičevim, Korbarjevim in Vrhovnikovim za nesebično pomoč, in Jožetu Grgoviču za poslo-vilne besede pri odprtem grobu. Hvala gospodu kaplanu za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Tončka, hči Mimi z družino, sestra Rezka in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je po hudi in teški bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in praded

FRANC NOVAK

iz Brestanice

Zapustil si nas z globoko bolečino v srcih, ki je čas ne bo nikoli ozdravil. Kruta smrt te je iztrgala iz naše sredine, vendar pa ne iz naših src, kjer boš vedno živel. Žalostni smo, ker te ni več med nami, a ponosni smo, ker smo te imeli.

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in krajanom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in nam kakorkoli pomagali. Hvala vsem, ki ste pokojni-ku darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala sindikatu Elektran Brestanica, oktetu za zapete žalostinke, senovski godbi, obema govor-nikom za poslovlilne besede ob odprtem grobu ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred in govor. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Lojzka, hčerka Judita, sinova Franci in Peter z družinami ter ostali sorodniki

Življenje je eno, ljubezen je ena, domovina je ena, družina je ena, vse drugo je...

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega ljubega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata in strica

ANTONA BOLTESA

iz Gabrja pod Gorjanci

se najlepše zahvaljujemo sosedom, družini Drenikovi, sorodnikom in vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, z nami sočustvovali, nam ustno ali pisмено izrazili sožalje, darovali pokojnemu vence in cvetje, tako ginekološkemu-porodniškemu oddelku bolnice Novo mesto. Industriji obutve Novo mesto, tovarni Novoteks Novo mesto-konfekcija I, LD Brusnice, GD Gabrje, OOŽB Novo mesto in ZB Gabrje. Posebno zahvalo smo dolžni vsemu osebju intenzivne nege na kirurškem oddelku v Novem mestu za humano prizadevanje ohraniti življenje našega najdražjega. Iz vsega srca se zahvaljujemo godbenikom iz Novega mesta, pevce DU iz Gabrja, govornikom Martinu Luzarju, Vinku Rukšetu in Matevžu Franku za poslovlilne besede doma in pri odprtem grobu. Iskrena hvala vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi prerani zadnji poti.

Žalujoci: žena Ivanka, hčerka Zvonka in Milena z družinama, sin Toni z Mojco, sestra Marija z družino, vsi sorodniki, posebno pa vnuček Damjan

BELOKRANJSKA ŽELEZOLIVARNA
IN STROJNA TOVARNA

BELT

ČRNOMELJ

**ČESTITAMO
OB PRAZNIKU DELA**

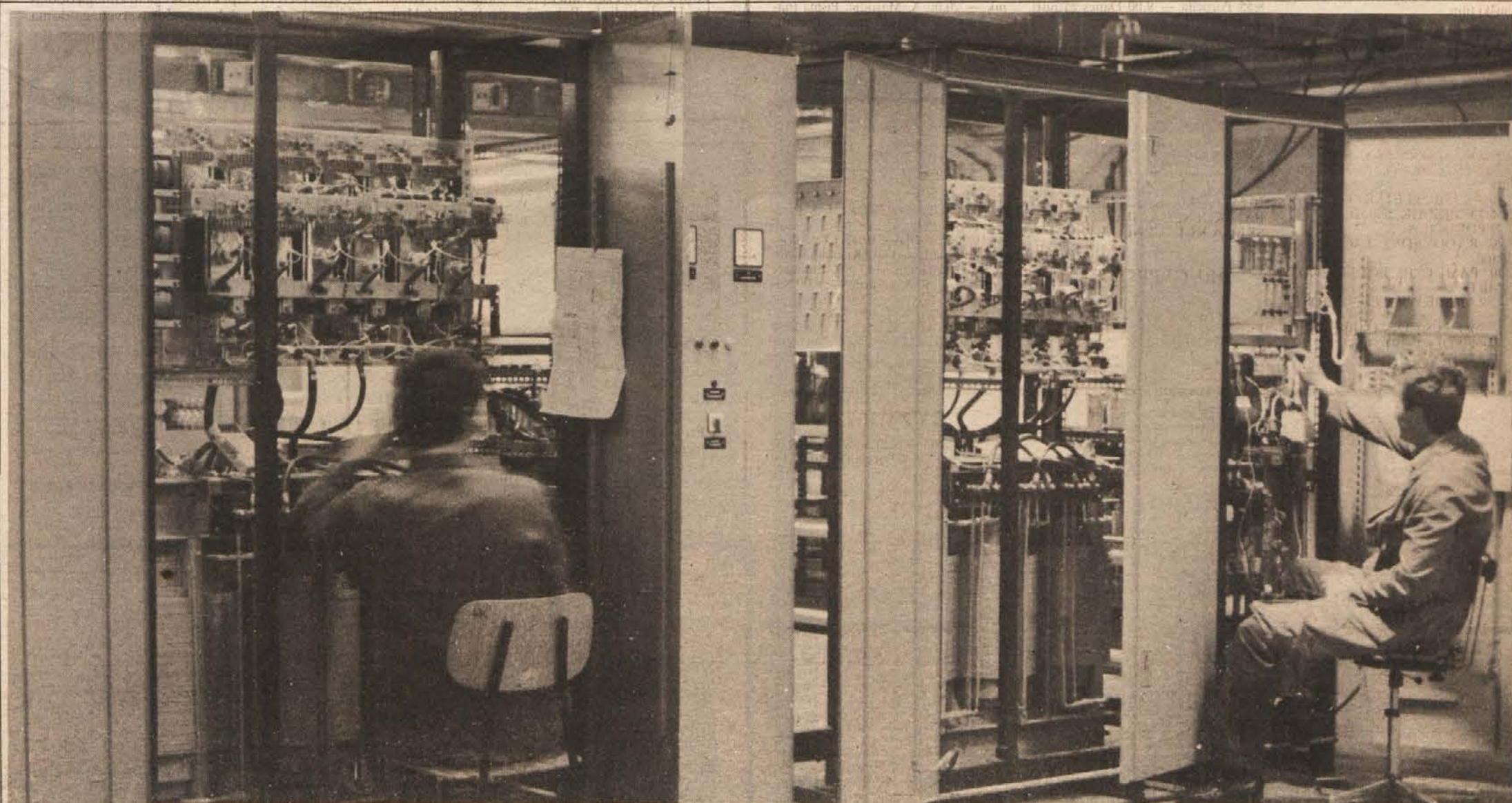
Gorjanci

**Avtopromet, gostinstvo in turizem
Novo mesto — Straža**

**Pristop k sodobnemu
poslovanju**

**ČESTITAMO
OB
PRAZNIKU
DELA**

Iskra

ENERGETSKA ELEKTRONIKA
Novo mesto

ČESTITAMO OB DNEVU OF IN PRAZNIKU DELA

Proizvajamo:

- napajalne sisteme za energetiko, teleinformatiko in po posebnih naročilih
- napajalne naprave za telekomunikacije, posebne namene, galvanske usmernike in za večnamensko uporabo
- modulne napajalnike za telefonijo, standardne modulne napajalnike na enojnem in dvojnem evropa formatu in za namenske kupce
- elemente energetske elektronike: konektorje, spojne elemente, vtične enote, elektrokonfekcijo in releje

TERAČERSTVO IN CEMENTARSTVO
JOŽE KIC, ŠKOCJAN
DELAVNICA V DOBRAVI / (068) 85-217

UGODNO

- na zaoglj imamo prane plošče kuil z vzorcem (velikost 40 x 60 cm) za vrtove, terase, plečnike, poti ...
- plošč izdelujemo tudi po želji stranke — izbira po debelini in barvi granulata
- izdelujemo tudi samonosne modno oblikovane stopnice, ki jih lahko brez težav montirate sami

OBISITE NAS IN SE PREPRICAJTE!

KRKA

KRKA, tovarna zdravil
n. sol. o., Novo mesto

objavlja
prosta dela in naloge

VODJE KUHINJE

v obratu družbene prehrane

Pogoj za opravljanje teh del je končana V. stopnja izobrazbe gostinsko-turistične smeri in 2 leti delovnih izkušenj na ustreznih delih,

in išče

KUHARJE, NATAKARJE in SOBARICE

za delo v našem počitniškem domu v VRSARJU.

Dela so sezonskega značaja, zato bomo z izbranimi kandidati sklenili delovno razmerje za določen čas, od 25. 5. do 25. 9. 1987.

Vse, ki so zainteresirani za opravljanje navedenih del, vabimo, da oddajo svoje pisne ponudbe v 8 dneh po dnevu objave v kadrovski službi KRKE v Novem mestu, Cesta herojev 45.

357/17

idc

Iskra Delta IDC
Območna enota Novo mesto

Novi trg 1
P. P. 125
68000 Novo mesto

objavlja prosta dela in naloge:

direktor območne enote Novo mesto — 1 delavec

Pogoji:

- visoka šolska izobrazba ekonomske, tehniške ali družboslovne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj
- aktivno znanje angleškega jezika
- poskusno delo 3 mesece

in razpisuje štipendije:

elektrotehnik elektroniki, V. stopnja — 3 štipendije
naravoslovno-matematična smer, V. stopnja — 1 štipendija
diplomirani inženir računalništva, VII. stopnja — 3 štipendije
diplomirani ekonomist, VII. stopnja — 1 štipendija
diplomirani inženir matematike, VII. stopnja — 1 štipendija
256/17

SOP KRŠKO

SOP Krško, specializirano podjetje za industrijsko opremo,

Komisija za delovna razmerja DSSS

objavlja prosta dela oz. naloge:

KORESPONDENTSKA IN ADMINISTRATIVNA DELA ZA TAJNIŠTVO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

z naslednjimi pogoji:

- končana 4-letna administrativna ali druga ustrežna srednja šola z znanjem strojepisja in smislom za sestavljanje zapisnikov,
- najmanj 1 leto delovnih izkušenj,
- poskusno delo 2 meseca.

Delo je za določen čas, do vrnitve delavke s porodniškega dopusta na delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba SOP Krško 8 dni po objavi oglasa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

350/17

M

sozd
Mercator -
Kmetijstvo Industrija
Trgovina n. sub. o. Ljubljana

MERCATOR—KZ KRKA n. sub. o.
NOVO MESTO

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
Cesta komandanta Staneta 10
Novo mesto
Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

1. vodja likvidature 2. likvidator faktur

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1: da imajo končano šolsko izobrazbo VI. zahtevnostne stopnje ekonomske ali komercialne smeri in 3 leta delovnih izkušenj,

pod 2: da imajo končano šolsko izobrazbo V. zahtevnostne stopnje ekonomske smeri ali IV. zahtevnostne stopnje trgovske smeri.

Delovno razmerje pod 1. točko bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Delovno razmerje pod 2. točko bo sklenjeno za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniški), s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o šolski izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 15 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

258/17

Komisija za medsebojna razmerja delavcev

objavlja prosta dela in naloge:

PRODAJALEC V.

v poslovalnici Brežice za dol. č. (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji: srednja šola trgovske smeri (IV. stopnja)
Dela in naloge razpisujemo za določen čas. Poskusno delo je določeno s pravilnikom o delovnih razmerjih DO.

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, kadrovski oddelek, Ljubljana, Mestni trg 26.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

351/17

hrast

OBRTNA ZADRUGA 82000 NOVO MESTO/TRDINOVA 4/tel. št. centrale 065—21927, 22802/direktor 23693/teh. kom. sektor 21920/teles 35822 yu Hrast

Ob prazniku dela
čestitamo
vsem poslovnim
partnerjem
in
sodelavcem!

N

trgovsko podjetje

NOVOTEHNA

68001 novo mesto, glavni trg 11

Poslovalnica z gradbenim materialom Bučna vas
vam v sodelovanju z Lesno Industrijo BOHOR
Mestnje nudi v času od 25. aprila do 15. maja na-
kup lesenih stenskih in stropnih oblog po reklam-
nih cenah.

Informacije po telefonu 068/21-434

Se priporočamo!

Ljubezen, zvestoba, trud in
trpljenje, skrb za nas, ata
— bilo je tvoje življenje

ZAHVALA

Po kratki, a hudi bolezni se je v 72. letu starosti ustavilo utrujeno srce našemu dobremu možu, atu, staremu atu, tastu in stricu

LEOPOLDU JAMNIKU

iz Dola 12.
pri Šmarjeti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam ustno ali pisмено izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnega spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo družinama Zore in Kirn za vsestransko pomoč, DO IMV Novo mesto, osebju Zdravstvenega doma Škocjan, osebju Onkološkega inštituta Ljubljana. Hvala gospodu župniku iz Šmarjete za lepo opravljeni obred ob zadnjem slovesu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Tončka, sinova Polde in Jože, hčerki Danica in Pepca z družinami v imenu vsega sorodstva

NOVA GORICA

HOTELI · IGRALNICA · TURIZEM p.o.
Ul. IX. korpusa 35
65000 NOVA GORICA

VELJA PREBRATI in PREMISLITI!

Se želite v svojem strokovnem znanju izpopolniti in specializirati, si razširiti strokovno obzorje, si želite spoznati nove kraje, nove sodelavce in ljudi ter v svojem strokovnem delu uspeti? V vsem tem in še mnogih drugih stvareh so vam pripravljeni pomagati in sodelovati delavci kolektiva DO HIT — hoteli, igralništvo, turizem iz Nove Gorice, kolektiva, ki šteje danes preko 500 zaposlenih predvsem v hotelsko-gostinski in turistični dejavnosti ter dejavnosti igralništva. K sodelovanju vabimo strokovne sodelavce za naslednja dela in naloge:

1. VODENJE RESTAVRACIJE S PRENOČIŠČI — 1 delavec
2. VODENJE PEŠ PROGRAMA STREŽBE PIJAČ IN HRANE — 1 DELAVEC
3. VODENJE STREŽBE — 1 delavec
4. VODENJE HOTELSKE KUHINJE — 1 delavec
5. VODENJE IZMENE KUHINJE — 2 delavca
6. DELO V STREŽBI — več delavcev
7. DELO V KUHINJAH (priprava hrane) — več delavcev
8. PEKA PIZZ — več delavcev

z naslednjimi pogoji:

1. — končana V. st. UIZ oz. druga ustrežna gostinstvo-turistična srednja šola
— 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
— pogovorno znanje italijanskega jezika
— poskusno delo 3 mesece
2. — končana V. oz. IV. st. UIZ-smer strežbe oz. druga ustrežna šola
— 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
— poskusno delo 3 mesece
3. — končana V. oz. IV. st. UIZ-smer strežba oz. druga ustrežna šola
— 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
— zaželeno pogovorno znanje vsaj enega tujega jezika (ital., nem., angl.)
— poskusno delo 3 mesece
— možnost rešitve stanovanjskega vprašanja z dodelitvijo kadrovskega stanovanja ob nastopu dela
4. — končana V. oz. IV. st. UIZ-smer kuharstvo oz. druga ustrežna šola
— 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
— poskusno delo 3 mesece
— možnost rešitve stanovanjskega vprašanja z dodelitvijo kadrovskega stanovanja ob nastopu dela
5. — končana IV. st. UIZ-smer kuharstvo oz. druga ustrežna šola
— 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
— poskusno delo 3 mesece
6. — končana IV. st. UIZ-smer strežba oz. druga ustrežna šola
— 1 leto ustreznih delovnih izkušenj
— poskusno delo 3 mesece
— nudimo možnost zaposlitve tudi delavcem — pripravnikom
7. — končana IV. st. UIZ-smer kuharstvo oz. druga ustrežna šola
— 1 leto ustreznih delovnih izkušenj
— poskusno delo 3 mesece
— nudimo možnost zaposlitve tudi delavcem — pripravnikom
8. — končana IV. st. UIZ-smer kuharstvo oz. druga ustrežna šola
— 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, nudimo pa tudi možnost priučitve
— poskusno delo 3 mesece

Za vsa objavljena dela in naloge želimo skleniti delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Za dela in naloge, navedene pod št. 3. in 4., nudimo možnost rešitve stanovanjskega vprašanja s kadrovskimi stanovanji, saj DO v ta namen razpolaga z določenim številom stanovanjskih enot, ki bi bila dodeljene ob nastopu dela. Za vsa ostala objavljena dela pa nudimo možnost nastanitve v posolanih sobah in vključevanje v reševanje stanovanjskega vprašanja skladno z določili samoupravnih splošnih aktov naše DO. Prijave sprejema kadrovska služba 8 dni po dnevu objave.

Če vas je naša objava pritegnila, vendar pa za odločitev potrebujete še dodatne in podrobnejše informacije, nas lahko obiščete na sedežu DO HIT, Nova Gorica, Ul. IX. korpusa 35, Nova Gorica, oz. nas pokličete v kadrovske službo na tel. 065 21-324!

Zdravstveni dom Krško

Cesta krških žrtev 56

razpisuje javno prodajo

poškodovanega sanitetnega vozila OPEL, letnik 1980, nevozen.
Izključna cena vozila je 1.000.000.— din.

Javna dražba bo v torek, 5. 5. 1987, ob 7. uri v Zdravstvenem domu Krško.

Interesenti morajo pred pričetkom javne prodaje plačati pri blagajni ZD varščino v višini 10% od začetne izključne cene. Prometni davek in druge stroške v zvezi s prodajo plača kupec.

Če kupec odstopi od nakupa, nima pravice do vračila varščine.

355/17

GIVO

DO GRADNJA IN VZDRŽEVANJE
OBJEKTOV p. o.
LJUBLJANA, Zaloška 69

Komisija za delovna razmerja in družbeni standard

objavlja prosta dela in naloge za naslednje delovne programe:

1. vodje delavnice za centralno ogrevanje

Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe, poklic delovodja centralne kurjave, 3 leta delovnih izkušenj, trimesečno poskusno delo

2. vodje ključavničarske delovne enote

Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe, poklic delovodja ključavničar, ali IV. stopnja strokovne izobrazbe, poklic ključavničar, 3 leta delovnih izkušenj, trimesečno poskusno delo

3. vodje pleskarske delovne enote

Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe, poklic slikopleskarski delovodja, 3 leta delovnih izkušenj, trimesečno poskusno delo

4. vodje elektro delovne enote

Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe, poklic delovodja elektroinstalacij, ali IV. stopnja strokovne izobrazbe, poklic elektroinstalater, 3 leta delovnih izkušenj, trimesečno poskusno delo

5. samostojnega instalaterja centralnega ogrevanja,

6. samostojnega vodnega instalaterja,

7. samostojnega elektroinstalaterja,

8. samostojnega kleparja,

9. samostojnega ključavničarja,

10. samostojnega mizarja,

11. samostojnega zidarja,

12. samostojnega tesarja,

13. samostojnega keramičarja,

14. samostojnega pleskarja,

15. samostojnega tlakarja.

Pogoji: — IV. stopnja strokovne izobrazbe ustrežne smeri, 2 leti delovnih izkušenj pri delih iz stroke, enomesečno poskusno delo.

— varilski atest I. razreda za samostojne instalaterje centralnega ogrevanja

16. K sodelovanju vabimo tudi delavce, ki se želijo priučiti za dela in naloge navedene pod točko od 5 do 15.

Pogoji: II. stopnja strokovne izobrazbe, končana osnovna šola.

Vsa objavljena dela in naloge se opravljajo v Ljubljani in bližnji okolici, v dopoldanskem času.

Delavcem povrnemo stroške za prevoz na delo v celoti. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi oglasa na naslov:

DO GIVO, p.o., Ljubljana, Zaloška 69, p.p. 23 — Splošno kadrovskega sektorja.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

253/17

Gasilsko društvo Škocjan

razpisuje javno licitacijo

kombija IMV 1600 super B

Avto je v odličnem stanju.

Izključna cena 1.050.000 din.

Javna dražba bo v soboto, 9. 5. 1987, v gasilskem domu v Škocjanu ob 10. uri. Ogled vozila je možen eno uro pred licitacijo. Interesenti morajo pred pričetkom javne prodaje plačati varščino v znesku 10% od začetne izključne cene.

249/16

MERCATOR-KZ KRKA NOVO MESTO, TOZD BRAZDA-agroservis in kmetijstvo,

Pot na Gorjance 8, Novo mesto

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

1. avtomehanik
2. kovinostrugar
3. materialni knjigovodja

Kandidati morajo izpolnjevati te pogoje: pod 1. in 2. točko: da imajo šolsko izobrazbo IV. zahtevnostne stopnje poklic avtomehanik oziroma kovinostrugar,

pod 3. točko: da imajo šolsko izobrazbo V. zahtevnostne stopnje poklic ekonomski ali kmetijski tehnik.

Delovno razmerje pod 1. in 2. točko bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom.

Delovno razmerje pod 3. točko pa bo sklenjeno za določen čas s polnim delovnim časom in enomesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o šolski izobrazbi pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

264/17

PLANINSKO DRUŠTVO ČRNOMELJ

OBJAVA

Na podlagi sklepa upravnega odbora dajemo v najem

POSLOVNE PROSTORE NA MIRNI GORI.

Objekt je na nadmorski višini 1040 m, je gostinski lokal in ima 40 ležišč. Po dogovoru bo objekt oddan za daljše obdobje, in sicer za 5 do 10 let.

Vse zainteresirane prosimo, da se oglasijo na naslov: Planinsko društvo Črnomelj, Kolodvorska c. 34.

Interesenti dobijo informacije vsak dan po telefonu 068 51-224. O izbiri bomo kandidate obvestili v 10 dneh po preteku roka za sprejem prijav.

260/17

DO »TPA« ČRNOMELJ

— v ustanavljanju

Viniška 19

RAZPISUJE JAVNO PRODAJO

vseh osnovnih sredstev (pisarniškega inventarja, kopirni stroj, pisalna stroja itd.). Javna dražba bo v sredo, 6. maja 1987, ob 10. uri v poslovnih prostorih na Viniški 19, Črnomelj.

Interesenti morajo pred pričetkom javne prodaje plačati varščino, t.j. 10% od začetne izključne cene. Prometni davek in druge stroške v zvezi s prodajo plača kupec.

Ogled osnovnih sredstev je možen na dan prodaje dve uri pred pričetkom.

261/17

Na podlagi 18. člena zakona o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov (Uradni list SRS, št. 6/84 in 4/85) objavlja Uprava za družbene prihodke Novo mesto

POZIV

za vložitev davčnih napovedi o pridelanih količinah žganja od 1. 5. 1986 do 30. 4. 1987

Napoved so dolžni vložiti občani — zasebni pridelovalci žganja, katerih letna proizvodnja presega 8 litrov na člana gospodinjstva, starega nad 18 let.

Napoved je treba vložiti do 15. 5. 1987 na predpisanem obrazcu, ki se dobi na Upravi za družbene prihodke občine Novo mesto.

Zavezanci-občani, ki v predpisanem roku ne bodo vložili napovedi o pridelanih količinah žganja, bodo kaznovani za prekršek z denarno kaznijo od 1.000.— do 50.000.— din.

UPRAVA ZA DRUŽBENE PRIHODKE
NOVO MESTO
262/17

GKP TREBNJE TOZD GRADBENIŠTVO:

razpisuje javno licitacijo

Zap. št.	Naziv	Izključna cena	Uporabnost
1.	Rabljen tovorni avto TAM 110 T 10, 1978	1.600.000	vozen
2.	Rabljen tovorni avto TAM 125 T 12, 1976	1.200.000	vozen
3.	Rabljen nakladač SST — N801, 1978	3.000.000	nevozen
4.	Mešalec za malto, 2001, 1971	200.000	ne dela
5.	Mešalec za beton, 5001, 1975	100.000	ne dela
6.	Mešalec za beton LIV, 100 I, 1980	10.000	ne dela
7.	Mešalec za beton LIV, 100 I, 1980	8.000	ne dela
8.	Udarni vrtni stroj 16 HG SP/2, 1982	5.000	ne dela
9.	Kotni brusilni stroj PAG 6230, 1972	5.000	ne dela
10.	Kotni brusilni stroj Black-Deker, 1976	5.000	ne dela
11.	Elektromotor SEVER 1,5 KW	150.000	dela
12.	Elektromotor SEVER 60 KW	180.000	dela
13.	Elektromotor SEVER 60 KW	180.000	dela
14.	Elektromotor ELIN 50 KW	180.000	dela

TOZD KOMUNALA:

1.	Rabljen tovorni avto zastava 616 D, 1978	400.000	nevozen
2.	Rabljen gredar STT G 31, 1979	1.900.000	nevozen
3.	Rabljen motor IMV 2200 D	1.000.000	dela
4.	Bide školkje — 4 kom.	1.000	uporabne
5.	Stroj za rezanje navojev	270.000	dela

Licitacija bo v soboto, 9. maja 1987, ob 9. uri v Trebnjem, Kolodvorska ulica št. 1.

Ogled je možen od 4. maja dalje, vsak dan od 7. do 12. ure. Pred začetkom licitacije plačajo potencialni kupci 10% varščino od izključne cene.

Družbeno pravne osebe, ki se izkažejo z veljavnim pooblastilom, so oproščene plačila varščine.

Po prevzemu kupljenega blaga ne sprejemamo reklamacij. Prometni davek plača kupec. Kupljeno blago mora kupec plačati takoj in takoj prevzeti.

263/17

MANJKA 50 STANOVANJ

RIBNICA — Še pred letom, dvema smo poročali, da v ribniški občini ni povpraševanja po družbenih stanovanjih in da je to edina občina v Sloveniji, ki ima stanovanjsko vprašanje rešeno. Zdaj pa so se stvari zasukale tako, da je že 50 prošenj za družbena stanovanja. Lani namreč ni bilo dodeljeno nobeno družbeno stanovanje in vsakega, datu iz letos ne bo, saj ni v gradnji noben družbeni stanovanjski objekt. V načrtu za letošnji gradnja 6-stanovanjskega bloka v Sodražici, 30-stanovanjskega bloka v Ribnici, nekaj stanovanj pa bo pridobljenih z urejanjem kareja Šeškova ulica-Urbanova ulica-Gallusovo nabrežje-Cesta na Ugar. Vendar bodo ta stanovanja dograjena predvidoma šele v prihodnjem letu. Jože Mihelič, vodja delovne skupnosti SIS materialne proizvodnje, pravi, da bi bilo možno najhitreje zgraditi 25-stanovanjski blok na Trgu Veljka Vlahoviča proti Hrovači, kjer je že odkupljeno in tudi komunalno opremljeno zemljišče. Vendar gradnji nasprotujejo stanovalci tega trga, češ da bo potem to območje preveč natrpano.

tedenski koledar

Četrtek, 30. aprila — Samo Petek, 1. maja — Praznik dela
Sobota, 2. maja — Boris Nedelja, 3. maja — Filip Ponedeljek, 4. maja — Florjan Torek, 5. maja — Angel Sreda, 6. maja — Judita Četrtek, 7. maja — Gizela

lunine mene
6. maja ob 3.27 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 2. 5. italijanska erotična drama Redovnica iz Monce. 3. in 4. 5. ameriški znanstveni fantastični film Noč meteorja. 5. in 6. 5. italijanska drama Ključ.
ČRNOMELJ: 1. in 3. 5. ameriški film Ostermanov vikend. 3. 5. ameriški film Teksaski rendžer. 5. 5. ameriški

službo dobi

POTREBUJEM DEKLE za delo v kafebaru M. Tel. (068)33-044, Krško. (2717-SL-17)

stanovanja

Mlada mamica išče v Novem mestu garsonjero ali enosobno stanovanje. Tel. 58-286. (2735-ST-17)

motorna vozila

R 4, letnik 1979, prodam. Mikec, Mirna peč 131. (P17-12MO)
MOTOR KTM 250 motocros prodam. Dušan Jen, Zavinec 2, Škocjan. (2711-MV-17)
MOTOR TOMOS M 14 prodam. Jože Berkopce, Podgora 40, Straža. (2707-MV-17)
NSU, dobro ohranjen, registriran do aprila 1988, prodam. Zagorec, Šmarjeta 63/a. (P17-13MO)
AVTOBUS AS 3500, primeren za čebelarje, prodam. Tel. 84-905. (2698-MV-17)
CITROEN GS, letnik 1980, prodam. Jože Mesarko, Slavka Gruma 5, Novo mesto. (2699-MV-17)
VW 1300, letnik 1970, neregistriran, v voznem stanju, prodam. Vinko Sitar, Zgornje Vodelje 7, Tržišče. (2716-NV-17)
GOLF, letnik 1977, brezhiben, prodam. Gašperič, Hrastje 5, Mirna peč. (2708-MV-17)
Z 101 GTL 55/5, letnik 1986, prodam. Tel. 79-328 int. 56 dopoldan, popoldan na telefon 79-519, Simončič, Senovo. (2719-MV-17)
R 18, odlično ohranjen, letnik 1982, prodam. Tel. (068) 71-544. (2726-MV-17)
MZ 250 ETZ, letnik 1984, prodam. Hrib 8 pri Orehku, Novo mesto. (2727-MV-17)
126 P, letnik 1979, ugodno prodam. Zlatko, Šmarje 3, Šentjernej. (2728-MV-17)
OPEL KADET, starejši tip, registriran do marca 1988, prodam. Julija Vidmar, Grm 5 Trebnje. (2731-MV-17)
ZASTAVO 750 LE, letnik 1984, garancirano odlično ohranjen, prevoženih 15.700 km, prodam. Tel. dopoldne in popoldne 52-415. (2738-MV-17)
VISO SUPER E/82 prodam. Tel. (068) 79-374 dopoldne. (pol. MV-17)
VW 1302 ugodno prodam. Stanko Jevnik, Kočarija 6, 68311 Kostanjevica na Krki. (2741-MV-17)
P 126, letnik 1981, prodam. Jožica Kovačič, Draga 3, Šentrupert, tel. 40-170 popoldne. (2742-MV-17)
AVTOMATICA 3 ML, zelo dobro ohranjen, kovinski rjave barve, prodam za 24 SM. Božič, tel. 26-973. (2486-MV-17)
TOMOS avtomatik, star leto in pol, ugodno prodam. Lado Hočevar, Stara

Turizem smo ljudje

Slovenija
Moja dežela.

ski film Deset zapovedi — I. del. 7. 5. ameriško-italijanski film Osamljeni obupane.

KRŠKO: 30. 4. film Kje so fantje. 1. 5. ameriški glasbeni film Najstnice. 3. 5. ameriško-italijanski film Piza. 6. 5. (ob 16. uri) risanke in (ob 18.) domača komedija Žikina dinastija — I. del 7. 5. Žikina dinastija — II. del. 7. 5. NOVO MESTO — DOM KULTURE: Od 30. 4. do 3. 5. (ob 16. 18. in 20.) ameriški akc. film Top guh. 4. 5. ameriški glasbeni film Ostati živ.

vas 5, Škocjan. Informacije od 15. ure dalje. (2484-MV-17)

R-4 ugodno prodam. Registriran do 12. 4. 1988. Tel. 51-638. (P16-19MO)

R 4, letnik 1981, prodam. Tel. 25-576, zvečer. (2499-MV-17)

KOMBI ZASTAVO in Z 101 poceni prodam. Gostilna Kos, Kostanjevica, tel. 60-031. (2504-MV-17)

DYANO, letnik 1978, registrirana do marca 1988, prodam. Tel. 84-303. (ček-MV-17)

LADO 1600, letnik 1979, prodam po ugodni ceni. Tel. 25-228 (gostilna pri Maricki). (2508-MV-17)

R 4, letnik 1982, december, prodam. »Avtoelektrika« Karel Oblak, Potok 5 a, tel. 84-646. (2509-MV-17)

126 P, letnik 1979 in 1981, prodam. Ragovska 16/22. (2510-MV-17)

Z 750, letnik 1982, registrirano do 1988, prevoženih 35.000 km, prodam. Jože Medja, Gorenja vas 4, Šmarješke Toplice. (2511-MV-17)

TOMOS 14 M prodam. Tel. 47-514. (2512-MV-17)

OM LOPETO KOMBI diesel, karavobiliran, z B kategorijo, registriran do avgusta, ugodno prodam. Alojz Črne, Dobravica 16, Šentjernej, tel. (068) 42-331. (2519-MV-17)

Z 101 GT, letnik 1984, prodam. Zupančič, Velika Loka 35, Trebnje. (2517-MV-17)

MZ 250 TS prodam. Tel. 25-862. (2516-MV-17)

JUGO 45, letnik 1985, februar, ugodno prodam. Jože Lojč, Pangrč grm 4. (2515-MV-17)

Z 101, letnik 1978, ter motor za Z 101 z menjalnikom prodam. Belokranjska cesta 54 (Gotna vas). (2514-MV-17)

P 126, letnik 1979, prodam. Zvone Gorjanc, Orešje 32, Šmarješke Toplice. (2513-MV-17)

LADO 1600, letnik 1980, prodam za 1,8 M. Tel. 22-608 popoldne. (2526-MV-17)

NSU 1000, registriran do 23. 3. 1987, prodam. Manca Grm, Rdeči kal 6, Dobernič. (2525-MV-17)

ZASTAVO 101 comfort, letnik 1980, registrirana do aprila 1988, prodam. Tel. 24-031. Mačkovec 2a, Novo mesto. (P17-17-MO)

R 4 TL, letnik 1983, prevoženih 25.000 km, dobro ohranjen, prodam. Tel. 23-018 ali 20-570. (2527-MV-17)

Z 101, letnik 1984, prodam. Brezina 6 a, Brežice — Javornik, tel. 61-931. (2527-MV-17)

Prodam **Z-101**, letnik 77, registrirano do aprila 88, ter TOMOS trobrzinec. Dol. Kamence 10. (P17-18-MO)

prodam

500 litrov domačega črnega vina in 500 litrov belega prodam. Cena po dogovoru. Prodaj tudi Z 750 LE, prevoženih 16.500 km, ali nov JUGO

45 E. Tel. 56-137 od 18. do 20. ure. (2712-PR-17)

PRODAJ prašiča. Martin Šiško, Mirna peč 94. (2706-PR-17)

FRANCOSKO POSTELJO ugodno prodam. Tel. 26-762. (2720-PR-17)

RABLJENO PEČ za centralno ogrevanje Zrenjanin-tip RFB-8 prodam. Tel. 58-663. (2721-PR-17)

SEDEŽNO GARNITURO prodam. Joža Košak, Na tratah 3, Novo mesto. (2740-PR-17)

BARYNI TV ISKRA in pralni stroj Obodin prodam. Tel. (068) 72-414. (ček-PR-17)

PRODAJ 30 gajb pese, motor APN 4 in termoakumulacijsko peč. Retelj, Gor. Medvedje selo, Trebnje. (2743-PR-17)

KRAVO po izbiri, lahko tudi mlado s teletom, prodam. Dol. Podboršt 5, Mirna peč. (2746-PR-17)

DOBRO KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. Perme, Šmarjeta 40. (2748-PR-17)

RABLJENO STREŠNO OPEKO, domač jabolčnik in jawo 350, letnik 1983, prodam. Žefran, Gotna vas 29, Novo mesto. (2479-PR-17)

ELEKTRIČNO VRTO KOSILNICO prodam. Jože Strojnik, Mihovica 17, Šentjernej. (2485-PR-17)

SEDEŽNO GARNITURO in omaro ter garderobno sobo prodam. Tel. 21-263 po 19. uri. (2482-PR-17)

PRODAJ prednje branike in spojlerje za jugo ter prednje blatnike za golf in katreo. Saje, Velika Loka pri Trebnjem. (2506-PR-17)

RABLJENO betonsko strešno opeko in nova blatnika za zastavo 101 GTL prodam. Belokranjska cesta 54 (Gotna vas). (2514-PR-17)

AVTOMATSKI STROJ za izdelavo strešne opeke prodam. Anton Mavsar, Dobindol 34, Uršna sela. (2521-PR-17)

KRAVO S TELIČKOM in več ton sena prodam. Tel. (068) 27-307. (2533-PR-17)

kmetijski stroji

TRAKTOR URSUS C 335, 26 KW, 2400 ur, prodam. Bebar, Podgolino, 68297 Šentjanž. (2736-KS-17)

KULTIVATOR z ježem (širina 160 cm), skoraj nov, prodam. Hvastija, Čilpah 21, 68231 Trebelno. (P 17-16 MO)

TRAKTOR ZETOR 3511, 49 KM, letnik 1973, prodam. Jože Bevc, Mihovica 23, Šentjernej. (2481-KS-17)

MOLZNI VRČ Alfa Laval, komplet, prodam. Tel. (068) 72-453. (2730-KS-17)

ZA KOSILNICO Gorenje Muta prodam koso (130 cm) in pogon za koso. Vse zelo malo rabljeno. Golob, Drejetova pot 26, Novo mesto. (2700-KS-17)

MOTORNKO KOSILNICO IMT, staro eno leto, prodam. Avsec, Štrit 7, Bučja. (2725-KS-17)

TRAKTOR PASQUALI, dobro ohranjen, 30 KM s prikolicco, škroplilnico in dvobrazdni plug prodam. Jože Pinar, Dol. Prekopa 50, Kostanjevica. (2724-KS-17)

TRAKTOR URSUS 355, letnik 1980, dobro ohranjen, prodam. Karolina Žvegljč, Dobrava 5, Senovo. (P16-SMO)

OBIRALNIK za koruzo Zmaj 2-K, dvoredni, vrtakasti obračalnik Pajk VO-4, ličkalnik in klinasto brano (širidelnjo) prodam. Judež, Prapreče 2, 68310 Šentjernej. (2715-KS-17)

NOVO BOČNO traktorsko kosilnico ursus C 355 prodam. Tel. 82-909 zvečer. (pol-KS-17)

PRODAJ silokombajn. Blažič, Žihovo selo, Otočec. (2524-KS-17)

ZETOR 5211, letnik 1986, 40 delovnih ur, prodam. Vrtin, Dobliče 35, Črnomelj, tel. 52-647. (2522-KS-17)

KOSILNICO gorenje muta, 8 KM, skoraj novo, prodam. Golob, Veliki Slatnik 15. (2518-KS-17)

ŽELEZNI PLUG (za živinsko vprego), dvoje rabljenih vhodnih vrat (zelo dobro ohranjenih) in 80-litrski električni bojler prodam. Naslov v upravi lista (2500-KS-17)

PRODAJ veliko nemško samonakladalno znamke landberg luksur. V račun vzamem mlado kravo. Vinko Štih, Šutna 18, 68312 Podbočje. (2503-KS-17)

TRAKTOR univerzal, letnik 1974, prodam. Jože Kuplenik, Šmarješke Toplice 25. (2520-KS-17)

TRAKTORSKE GRABLJE TV in starejšo hišo prodam. Košiček, Žužemberk 203. (2505-KS-17)

KOSILNICO BCS prodam. Maline 18, Semič. (2507-KS-17)

kupim

MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta 8 KS kupim. Franc Radej, Krško, tel. (068)71-065. (2714-KU-17)

GARSONJERO v Trebnjem kupim. Ponudbe pod šifro »TAKOJ«. (2729-KU-17)

KOSILNICO BCS Olimpijo, Bertolini ali podobno kupim. Tolar, Spodnje gorje 204, 64247 Zgornje Gorje. (P16-KU-17)

posest

DOMAČIJO v Brezovici pri Osilnici, občina Kočevje, prodam. Tel. (061)852-043. (pol-Po-17)

V BLIŽINI ČRNOMELJA, na Tančji gori, prodam najboljšemu ponudniku gradbeno parcelo na sončni legi (19 a) z obstoječim objektom, njivo (49 a) in 1.92 ha gozda. Marija Kodrič, C.4. julija 60, Krško. (2718-PO-17)

VINOGRAD s hramom in kolosekom v Hrvaški gori pri Šentjerneju prodam. Jože Pinar, Dol. Prekopa

globtour

ново mesto

☎ 25-125, 25-789

Izšel je katalog poletje '87

50, Kostanjevica. (2724-PO-17)
NJIVE, TRAVNIKE IN GOZDOVE v bližini Birčje vasi prodam. Tel. (061)263-993. Štefan Knafelc, Tržaška 75, Ljubljana. (2283-PO-15)

MANJŠO HIŠO prodam ali zamenjam za vikend z doplačilom in Z 101, obnovljeno, prodam. Šiler, Golobinjak, Mirna peč. (2502-PO-17)

STANOVANJSKO HIŠO z nekaj zemlje v bližini Novega mesta (pod Regrškim košenicami) prodam ali zamenjam za stanovanje. Šifra »UGODNO«. (2480-PO-17)

razno

UPOKOJENEC išče upokojenko, da bi mu gospodinja. Ponudbe pod šifro »DOLENJSKA«. (P15-11MO)

V NAJEM ODDAM njivo v Jurki vasi (17 a). Barbič, Straža 41. (2501-RA-17)

Sem 70-letni vdovec, upokojenec, neodvisen, ne pijem, ne kadim, sem zelo mirnega značaja, z dvosobnim stanovanjem in prihrankom. Želim spoznati žensko enakih lastnosti. Samo resne ponudbe pod šifro »SLOGA«. (P17-4MO)

preklci

FRANC TURK iz Dolenjskih Toplic 124 prepuvedujo obračanje in parkiranje vozil na moji parceli v Straški gori. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. (2705-PK-17)

čestitke

Dragi mami in stari mami ANGELI SIMONČIČ iz Gradenja želijo za 80. rojstni dan vse najboljše ter obilo zdravja vsi, ki jo imajo radi. (2744-ČS-17)

obvestila

Vse stranke, ki so naročile piščance pri Novaku, Beli grič, Mokronog, obveščamo, da jih bodo dajali 9. maja (bele), rjave nesnice pa zaradi nastalih težav 29. maja. Beli, pet tednov stari, pa se bojo lahko še dobili 16. maja. (2745-OB-17)

SPREJEMAMO NAROČILA za kilogramne piščance (bele) in grahaste, rjave nesnice, stare 8 tednov. Se pripravljamo! Gerzetič, Šmarjeta 30. (2739-OB-17)

JARKICE HISEX, stare 6 tednov, bomo prodajali vsak dan ob 1. maja dalje. Stane Prevolshek, Catež, 68212 Velika Loka. (2523-OB-17)

ANSAMBEL JERKO IGRA na veselici v Zburah 2. maja 1987 ob 20. uri. Tropicne vabijo. (2642-OB-17)

ČE VAM IZ ZAMRZOVALNE SKRINJE teče ali vam ta zunaj rosi oz. ledeni, pokličite na tel. (062)34-3671 (2301-OB-15)

TV ANTENE — meritve, montaža, vzdrževanje vseh vrst antenskih naprav. Tel. (061)321-637 do 10. ure. (1261-OB-9)

GOSPODINJE!

Za specializirano popravilo in generalno menjavo stare izolacije na vseh vrstah zamrzovalnih skrinj in omar (ki točijo, ledenijo, rosijo) se vam priporoča VIKTOR PAJEK, servis za izolacije, Ptujška c. 89, Maribor, tel. 062/413-606. Dve leti garancije!

BRIGADA ZA KUTINO

KOČEVJE — Mladinska delovna brigada iz kočevske občine, ki jo bo sestavljalo 40 mladincev in mladink, bo letos sodelovala na zvezni delovni akciji »Kutina 87«. Za brigado, ki bo nosila ime »Kočevski zbor«, že zbirajo brigadirje. V okviru zbiranja prijav za brigado je bilo več razgovorov, predavanj in razprav o mladinskem prostovoljnem delu.

ZAHVALA

18. aprila nas je v 83. letu starosti za vedno zapustil naš oče, brat, stric, dedek

JOŽE NOVAK

iz Gor. Laknica pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste v teh dneh sočustvovali z nami, nam ustno ali pisno izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence, cvetje, sveče in za maše. Posebno zahvalo smo dolžni vsem tistim, ki so nam v teh dneh nesebično pomagali. Zahvaljujemo se dr. Stanislavu Zajcu, višji medicinski sestro Zdenki Kučičevi za obiske na domu in lajšanje bolečin. Hvala Emona-Dolenjki iz Novega mesta in zaposlenim Dolenjke v Trebnjem, Litostroju TOZD IVET Ljubljana, DU Mokronog za vence in spremstvo na zadnji poti. Lepa hvala tudi vsem cerkvenim pevcem za občuteno petje in g. župniku za tako lepo opravljeni obred. Hvala tudi vsem, ki ste našega ata v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: vsi njegovi

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, toz Dolenjski list, Novo mesto.

USTANOVITELJ: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje.
SKUPŠČINA Dolenjskega lista je organ upravljanja tozda. Predsednik: Nace Štamcar.

ČASOPISNI SVET je organ družbenega vpliva na programsko zasnovno in uredniško politiko. Predsednik: Anton Štefanič.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Rla Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše (novinarski servis in EP), Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppey in Ivan Zoran.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 200 din, polletna naročnina 4.000 din, za delovne in družbene organizacije 8.000 din. Za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (oziroma druga valuta v tej vrednosti) na leto.

TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-970-257300-128-4405/9 (LB-Temeljna dolenjska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za ekonomske oglase 3.400 din, na prvi ali zadnji strani 6.800 din, za razpise, licitacije ipd. 4.300 din. Mal oglas do deset besed 1.700 din, vsaka nadaljnja beseda 170 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606 in 24-200, novinarski servis 23-610, ekonomska propaganda, mali oglasi in naročniški oddelkec 24-006. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, toz Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

*Ljubil si zemljo,
ljubil si nas,
a brez slovesa odšel si od nas!*

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

FRANC CIMERMANČIČ

iz Šentjošta 5

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se DO Krka, pevcem iz Stopič za zapete žalostinke in gospodu župniku iz Stopič za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat naša iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 69. letu starosti se je po kratki in nenadni bolezni za vedno poslovil od nas naš dragi in skrbni mož, oče, dedek, brat in stric

VIKTOR RABZELJ

iz Krmelja 107

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, darovali vence in cvetje ter spremili pokojnega na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivom Metalne Krmelj, Jutranjke-tozd Motiv, Trima Trebnje, Osnovne šole Krmelj, govnornikoma za poslovilne besede, nosilcem praporov, godbi iz Sevnice, GD Krmelj in ostalim gasilskim društvom za častno stražo, spremstvo pri sprevedu in vsestransko pomoč ter župniku za opravljeni obred in tolažilne besede.

Vsi njegovi

Vsi njegovi

ZAHVALA

Tiho nas je v 86. letu starosti za vedno zapustila naša ljuba mama, stara mama, pra stara mama, teta in svakinja

ANGELA DOLENŠEK

rojena Lindič,

Žagarjeva mama iz Lakenca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za podarjene vence, šopke, izrečeno sožalje in vso pomoč, ki ste nam jo nudili v teh težkih trenutkih. Zahvaljujemo se vsem zdravnikom, ki so ji pomagali in ji lajšali bolečine, mokronoškim pevcem za ganljive žalostinke, domačemu g. župniku ter g. proštu in g. diakonu iz Novega mesta za lepo opravljeni obred in izrečene globoke poslovilne misli. Najlepša hvala vsem, ki ste našo ljubo mamo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: hčerke Marta, Eli, Mici, sinova Marjan, Stanko z družinami in drugo sorodstvo

Sp. Laknice, Novo mesto, Šmarjeta, Ljubljana, Telče, Celje

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, dedek in pradedek

KAREL ZUPANČIČ

Verdun 6 pri Uršnih selih

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo za hitro pomoč sosedu Jožetu Kralju, in zdravniškemu osebju internega oddelka bolnice, sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam stali ob strani, kakorkoli pomagali, darovali cvetje ter pokojnika tako številno spremili na zadnji poti. Prisrčna hvala OOS in sodelavcem GG Crmošnjice, OOS in sodelavcem Bora iz Dolenjskih Toplic, Zvezi borcev Uršna sela, Gasilskemu društvu Dobindol, sovaščanom Francu Murnu, Janezu Šeleniku in Francu Grilu za poslovilne besede ter gospodu župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sin France in Jože z družino, vnuk Franci z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, stara mama, babica, sestra in teta

MARIJA MIKETIČ

Ločka cesta 28, Črnomelj

Najlepše se zahvaljujemo sosedom Poljšakovim, Macerletovim, Lamutovim in Baričevim za vsestransko pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem za darovane cvetje, vence in izrečeno sožalje. Še posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju ZD Črnomelj, DO Planina Črnomelj in tov. Pečariču, godbi na piha-la, pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku ter kaplanu za lepo opravljeni obred. Vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, iskrena hvala.

Žalujoci: sin Vinko, Janez in hčerka Tončka z družinami, brat in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 68. letu nas je zapustila naša dobra in skrbna žena, mama, stara mama, sestra in teta

AMALIJA KOCJAN

Jelševnik 14, Črnomelj

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje, sosedom za pomoč in osebju Zdravstvenega doma Črnomelj za zdravljenje. Posebna zahvala vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje, sosedu Mariji Brula za poslovilne besede, pevkam za žalostinke in duhovniku za obisk v času bolezni ter lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 59. letu starosti in po hudi bolezni nas je zapustil dragi brat

LOJZE RATKOVIČ

iz Kostanjevice na Krki

Najlepše se zahvaljujemo osebju Doma upokojencev Krško, ki mu je lajšalo zadnje trenutke življenja, župniku za lepo opravljeni obred, vsem znancem in prijateljem za podarjeno cvetje ter izrečeno sožalje.

Žalujoci: sestra Mici, brat Peter in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 50. letu starosti nas je nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

MARTIN PLANTAN

iz Hrušice 32

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, darovali pokojnemu vence in cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo DO Novoteks, DO IMV, Društvu invalidov Novoteks, Moškemu pevskemu zboru Ruperč vrh, govnorniku za ganljive besede slovesa, 2. b razredu SSGT in gospodu župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoci: žena Angelca, hči Angelca, hči Marija z družino, sin Martin z družino in ostalo sorodstvo

*V tvojem domu je praznina,
v mojem srcu bolečina.
Le tiha, hladna je gomila,
kjer že leto dni počivaš ti.*

V SPOMIN

26. aprila mineva žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

FRANC MOVERN

iz Vavpče vasi 25, Semič

Vsem, ki ga imate v lepem spominu in s cvetjem krasite njegov grob, iskrena hvala.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, starega očeta in strica

ALOJZA ŠTUKLJA

iz Kota pri Semiču 9

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, Beltu, Pekarni Črnomelj, Zdravstvenemu informativnemu centru Ljubljana, sosedom Darinki Vidmar, Jožici Bukovec, Olgi Plut in gospodu kaplanu za opravljeni obred in poslovilne besede. Hvala vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, stali ob strani in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Lojzka, sinovi Tone, Lojze, Ivan, hčerki Marija in Milka z družinami
Kot pri Semiču, 14. 4. 1987

ZAHVALA

20. aprila nas je v 81. letu nenadoma zapustila naša ljuba mama, stara mama in prababica

FRANČIŠKA JAKOBČIČ

Juranova mama iz Fučkovcev 6 pri Adlešičih

Prisrčna hvala dobrim sosedom za vsestransko pomoč, sorodnikom, prijateljem in poznanim za darovano cvetje, vence in izrečeno sožalje. Hvala tudi vsem, ki ste pokojno med boleznijo obiskovali, še posebej osebju ZD Črnomelj, DO GOK Črnomelj, DO TAM Maribor, govnorniku Jožetu Črničju za poslovilne besede in vsem, ki ste pokojno v takem številu spremili k večnemu počitku. Hvala duhovniku za lepo opravljeni obred ter pevkam iz Adlešič za ganljivo zapete pesmi. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, a v zahvali niste imenovani, še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 78. letu starosti je doživel naša dobra mama, stara mama in prababica

TEREZIJA LJUBEŠEK

iz Skrovnika 13

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sosedom, vaščanom, znancem in vsem ostalim, ki ste nam pomagali. Posebno zahvalo dolgujemo Lojzki Janežič, gospodu župniku za lepo opravljeni obred, DO Treles Trebnje, DO Žaga Boštanj, Društvu upokojencev Tržišče za spremstvo s praporom in vsem, ki ste našo mamo spremili na njeni zadnji poti.

Vsi domači

ZAHVALA

V 78. letu nas je nepričakovano zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA GORENC

iz Mirne vasi 7 pri Trebelnem

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence ter spremili pokojno mamo v tako velikem številu v njen zadnji dom. Posebno zahvalo smo dolžni družini Blažič in Marku Kocijanu za vsestransko pomoč, internemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, pevcem in gospodu župniku za lepo opravljeni obred, OŠ Hoče, Avtu Kočevje, Krki-tozd Zdravilišča in sodelavcem iz Trške gore za darovane vence. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Jože, Mici, Pepca, Ani, Jože, Milka, Tončka z družinami, sin Tone ter ostalo sorodstvo

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite.
Spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, tete

FRANČIŠKE JERELE

iz Hrstja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom za vso pomoč, darovane vence, šopke, izrečeno sožalje ter za številno spremstvo pokojne na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju iz Brežic za dolgoletno zdravljenje, duhovniku in patroama za lepo opravljeni pogrebni obred ter vsem tistim, ki ste karkoli dobrega storili v času njene bolezni. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sin Poldi in hčerka Nada z družinami

TONE ZUPANČIČ

»Če hočeš imeti red v hiši in okoli nje, moraš stalno pospravljati in čistiti. Če to zanemarjaš, ne boš malunadoknadil.« pravi Tone Zupančič. »In mi kot družba smo tako v hiši kot tudi zunaj nje precej zanemarili.« Zupančič, eden od letošnjih nagradencev OF v metliški občini, vsekakor ni med tistimi, ki v naši družbi vidijo vse rožnato in lepo, poleg tega pa ima, kot pravi, še to »napako«, da vse, kar ima na srcu, tudi pove, neolepšano, včasih še ostreje in bolj naravnost, kot misli. Ampak ne za vogali in po gostilnah, ampak tam, kjer naj bi ta kritika, opozorjanje na napake, stranpoti, izmikanje odgovornosti, njegovi predlogi in pobude kaj zaleglo. V zadnjih letih, ko se je kot upokojeni direktor kooperacije v KGP Kočevje vrnil v rodno Dragomljo vas, je član raznih občinskih družbenopolitičnih organov in delegat svoje krajevalne skupnosti. Ne samo, da se ne zgodi, da ne bi prišel na kakšen sestanek, marveč je tudi eden najbolj zagretil in prizadelel razpravljalcev, gotovo pa se vedno oglašuje in pove, kaj misli, ko beseda teče o kmetijski politiki, težavah v kmetijstvu, o splošni nedejavnosti, nedelu, izmikavanju odgovornosti in iskanju privilegijev.

»Jasno mi je, da danes ne moremo živeti in delati tako kot med vojno, ko je bila potrebna železna disciplina, ko smo šli z bombo ali puško nad bunker. Trdno pa sem prepričan, da se lahko s poštenim in zavzetim delom, z znanjem in dosledno odgovornostjo vseh izkopljejo iz sedanjega težkega stanja. Če bi bile razmere med vojno med nami partizani take, kot so sedaj

v naši družbi, še danes ne bi bili svobodni. Pa danes ni treba nikomur tvegati življenja, žal pa se niti partijem ni treba izkazovati z delom, marsikdo dobro živi prav zato, ker je član Zveze komunistov. Če ne bomo najprej tukaj naredili reda, ga ne bomo nikjer!«

Pa ne z besedami, ampak z delom in osebnim zgledom vseh odgovornih. Po delu, zgledu, ne pa po besedah ljudi Zupančiča tudi poznajo. In samo delo je njegova prava izkaznica. »Pred vsakega, s katerim sem bil bodisi v partizanih ali s katerim sem po vojni delal najprej na Stajerskem, kamor je šla naša družina takoj po vojni kot kolonisti in kjer sem bil zadržan in traktorist, ali v Kočevju, kjer sem delal 18 let, se upam postaviti z mirno vestjo in s čistim obrazom, saj mi nihče ne more očitati nedela ali nepoštenosti. Mislim, da me kot takega poznajo tudi v Dragomlji vasi, krajevni skupnosti Suhor in v metliški občini.«

V partizane je šel kot kmečki fant s sedemnajstimi leti, pri devetnajstih so ga sprejeli v partijo v nekem grmovju pri Dobličah. »Nikoli ne bom pozabil 26. junija 1944, ta datum je zame kot rojstni dan. Takrat članov partije niso navedli, sprejela je bila samo četrtna kandidatov, samo tisti, ki so se najbolj izkazali v borbi in sicer. Zame je bila to največja čast v življenju.« Kot partizan je bil v Beli krajini dvakrat ranjen, v borbi z belimi in Nemci, ima dva reda za hrabrost. Bil je mitraljezec, v Ljubljano je vkorakal 9. maja 1945. Po vojni in zdravljenju so ga na njegovo željo demobilizirali, za staršev je šel kot kolonist na Stajersko, bil zadržan traktorist, če je bilo treba, je oral tudi pri lunini svečavi. In je bilo treba. Ko se je po upokojitvi preselil iz Kočevja v Dragomljo vas, je tudi tam takoj »zagrabil«. Gasilec je več kot 40 let, gasilci pa so v Dragomlji vasi povsod zraven in povsod prvi. Ko je bil Zupančič predsednik gasilskega društva, so zgradili nov dom. »Govorimo ne veliko, raje delamo. Kjer je veliko besed, je malo dejanj.«

Tisti dan je že od jutra z motoriko žagal drva. »Včeraj so mi jih pripeljali iz Kočevja. Enajst let sem že v pokoju, pa mi jih vsako leto pripeljejo za tako ceno kot za ostale delavce KGP.« Ko je slišal, da bo dobil občinsko priznanje OF, je vžgal motoriko in rekel nekaj takega kot: »Tudi brez tega bi šlo.«

A. BARTELI

Kmetje sami vabijo medvede

Izzivajo hudo nesrečo

SODRAŽICA — »Medved je lepa in redka zver v Evropi, zato smo srečni, da ga imamo v naših revirjih. Manj razveseljivo pa je, da se medvedje zadržuje v neposredni okolici vasi in da zahajajo celo v nekatera naselja. Lani smo plačali v naši lovski družini 400.000 din za škodo po medvedih. Znano je, da je medved davil ovce na Travnici gori, ubil kozo v Zamostcu in še druge domače živali na našem območju, drugod pa tudi prašiče. Vendar to ni najhujše. Obstaja upravičena domneva, da se bo medved slej ko prej lotil človeka.« pravi gospodar lovške družine Sodražica Ivan Gradič.

Najbolj žalostno je, da medvede vabijo k vsem ljudje, predvsem kmetje. Člani lovške družine Sodražica ocenjujejo, da na območju Krajevne skupnosti Sodražica zakoljejo kmetje doma najmanj 100 glav goveje živine. Drobovino in kosti zakoljejo v neposredni bližini hiš ali v okolici vasi. Tako privabijo medveda, ki je mesojeda žival. In ko se medved navadi na meso pa še na bližino vasi, so ogroženi tudi ljudje. V nedeljo, 15. marca, so dopoldne, ko so šle od maše, na glavni cesti med Sodražico in Žimercami ženske naletele na medvedko z dvema mladičema. Na srečo so medvedjo družino opazile že na daleč in so se ustavile, medvedka pa je z mladičema odšla preko smetišča (in se tam tudi porezala na steklu, kot so ugotovili lovci, ki so šli za sledjo medvedov).

»Ko bo prišlo do nesreče, bomo raziskali, kdo je odmetaval drobovino in je kriv nesreče.« pravi Gradič in dodaja, da bo takrat sklad za škodo pri Zvezi lovskih druženj premajhen, da bo pokrili škodni zahtevek. O tem je lovška družina že obvestila občinsko skupščino Ribnica in tudi predlagala, naj ona naprej obvesti krajanje, a še ni dobila odgovora.

J. PRIMC

VELIKO ZANIMANJE ZA GLAS MLADIH

ČRNOMELJ — V Črnomlju so že izbrali 15 mladih izvajalcev, ki bodo nastopili na letošnji zabavno-glasbeni prireditvi »Glas mladih Bele krajine 87«, ki bo sicer šele 22. maja. Znano je tudi že, da bo gost večera ansambel Tonija Verderberja iz Starega trga, ki bo predstavil svojo novo kaseto. 23. maja pa bo v Črnomlju še Glas mladih Slovenije, na katerem bodo nastopili mladi pevci in ansambli iz vse Slovenije z novimi, še neobjavljenimi skladbami. Za to prireditev je doslej prišlo okrog 15 prijav, na občinski konferenci ZSMS Črnomelj, organizatorici Glasu mladih, pa gotovo ne bodo imeli lahkega dela, ko se bodo morali odločiti, kdo se bo pometil na prireditvi, za katero je zlasti med mladimi že vrsto let veliko zanimanja.

M. BEZEK-JAKŠE

Živali »obuja« k življenju

Stane Vraničar iz Gotne vasi edini obrtnik — preparator živali na Dolenjskem

GOTNA VAS — Morda se bo komu zdelo neverjetno, da je Stane Vraničar, preparator živali iz Gotne vasi pri Novem mestu, med tisoči primerkov ptic in drugih gozdnih prebivalcev nagačil tudi pravega afriškega leva, in ljubko opico. »Ljudje ohranjajo spomine na svoja potovanja tudi na tak način. Nemalo je primerov, ko prinesejo k meni v delavnico tudi drobne prebivalce iz njihovih kletk. Kanarček in papiga skobčevka nagatena res nista več tisto, kar sta bila pred tem, čista čivkala v kletkah, vendar poizkušam narediti vse, da ostane podoba čimbolj verna,« pove Stane in pokaže zbirko živali, ki že pripravljene in nagatene čakajo na svoje lastnike. Zato so stene njegove delavnice oki-nčane z desetimi primerki vseh vrst kraguljev, sov, divjih rac, fazanov, na tleh pa stoje jazbeci, medvedje, divji prašiči, lisice, srne in celo ris je med njimi.

Stane Vraničar je vso skrivnost gatenja živali spoznal šele v zrelih letih pri tasi Vojku Kvasu v Črnomlju, ki mu je bilo prepariranje živali le hobi. Danes, po petnajstih letih, pa je na Dolenjskem edini, ki se s to rečjo ukvarja poklicno. Pravo pre-

paratorstvo je še vedno skrivnost, ki jo vsak preparator čuva zase.

Vsak dopoldan preživi v svoji delavnici in »življa« mrtve ptice in druge živali. Ubite živali se mora lotiti takoj, ko mu jo prinese. Iz nje mora odstraniti vse drobovje in meso, zatem pa s posebnim preparatom prepreči, da bi žival še naprej razpadala. Na nadaljnje postopke lahko žival počaka vsakrj. Ko je na vrsti, jo Stane najprej opremi s kovinskimi žicami, ki zamenjajo nekdanje kosti. Preparirano kožo ali meh potem skrbno napolni z vato in lesno volno. Na koncu se loti še glave, pritrudi preparirano žival na primeren podstavek in jo dokončno uredi. »Novi preparati, ki jih dobim le v Nemčiji, jamčijo, da lahko takšna žival zdrži tudi do sto let. Tega sicer še nisem utegnil preizkusiti,

V NJEGOVH ROKAH SPET »ŽIVE« — Stane Vraničar slovi po vsej Dolenjski, živali pa mu prinašajo v nagatnje tudi iz drugih krajev.

J. PAVLIN

TABORNIŠKI PRAPOR V STRAŽI

Trideset let že dela v Straži taborniška organizacija, ki je svoj jubilej in praznik OF počastila v soboto, 25. aprila, s celodnevno zanimivo predstavitev dejavnosti. Člani Odreda zelene Krke so postavili v križišču za avtobusno postajo propagandni tabor, dopoldne pa so priredili priljubljeno igro Ilegalce. Čez dan so se pomerili v raznih tekmovalnih in pokazali vrsto taborniških spretnosti.

Zvečer je na tabornem prostoru zagorel pagodni ogenj, ob njem pa je članom odreda in številnim Strazanom spregovoril o prehojeni poti in ciljih domačih tabornikov starešina odreda Franci Šali. Janja Bukovec je nato v imenu delavcev Novolesa razvila odredovo zastavo, načelnik Samo Senica pa jo je prevzel in obljubil, da bodo taborniki v Straži zvesto nadaljevali začetno pot. Predsednik krajevne organizacije SZDL Aleš Kulovec je čestital prizadevanjem tabornikom za dosežene uspehe in povedal, da bodo za dolgoletno vzgojno delo med mladino 23. maja dobili letošnje krajevno priznanje OF. Članom odreda sta zatem čestitala še predstavnika novomeških tabornikov in Zveze tabornikov Slovenije. Domačini so se nato pošteno nasmejali duhovitim nastopom članov odreda, ki so ob tabornem ognju sklenili slavo s prikupnim sporedom.

Tg.

DOBIMO SE PRI MIKLAVŽU!

Srečanje ob 35. obletnici ustanovitve taborniške organizacije v Novem mestu bo v soboto, 16. maja 1987 na Gorjancih. Odred gorjanskih tabornikov vabi vse svoje nekdanje člane ter vse ljubitelje narave in tabornišva na zbor, ki bo ob 11. uri dopoldne na travniku pri Miklavžu.

Po slavnostnem delu bomo spored nadaljevali s tekmovalni v taborniških veščinah, z družabnimi igrami in obujanjem spominov — prostora bo po košenicah dovolj! Za menažo bo poskrbljeno. Dan bomo sklenili zvečer — tam ob ognju našem...

Kdor želi prespati v propagandnem taboru ali enem izmed planinskih domov, naj si do 8. maja zagotovi ležišče z dopisnico na naslov: Frenk Guštin, Skalickijeva 6, 68000 NOVO MESTO (telefon: 24-748).

Z NARAVO K NOVOMU CLO-VEKU

KNJIGA O MAGNEZIJU

LJUBLJANA — Včeraj so predstavili v okrogli dvorani časopisne hiše Delo knjigo prof. dr. Dražgosta Pokorna Magnezij v vsakodnevni prehrani. Avtor je kot strokovnjak dodal tem delom pomembna nova spoznanja o ohranjanju zdravja. Na javni predstavitvi knjige je sodelovalo Zdravilišče Rogaška Slatina.

POHORJE EKSPRES — Ta ansambel bo nastopil 10. maja v Sevnici, 16. maja v Novem mestu in 17. maja v Metliki. Skupina v sestavi Renata Leich, Zdravko Patty, Samo Kovačič, Janko Zorko, Mitja Novak in Boris Barja igra country glasbo, ki jo želi približati slovenskemu ušesu z dodajanjem slovenskih besedil k originalni glasbi. Ansambel ima nekaj skladb na kaseti, nastopa na televiziji in igra v živo na zabavah, kjer poskrbi za različne okuse s potujočo »Diskoteko Ježek«.

Ta teden je žreb izmed oblikovalcev naše in vaše lestvice izbral dva nagradenja. JERNEJ ZORAN iz Trdinove ul. v Novem mestu prejme kvalitetno kaseto s posnetki lestvice, SUZANA POZNIČ iz Veliškega kamna pri Koprivnici (Brestanica) bo lahko brezplačno dala popraviti ali nastavitvi osebno ali kuhinjsko tehniko v Servisu JANEZA RAVBARJA v Novem mestu. Vabimo vas, da pridno glasujete tudi v bodoče in oblikujete lestvico, ki je tokrat taka:

1. Everything I own — BOY GEORGE
2. Call me — SPAGNA
3. Stand by me — B. KING
4. Trough barricades — SPANDAU BALLET
5. Running family — LEVEL 42
6. Caravan of love — HOUSE MARTINS
7. The miracle of love — EURYTHMIC
8. I knew you were waiting — FRANKLIN & MICHAEL
9. You sexy thing — NOT CHOCOLATE
10. You give love a bad name — BON VOVI (novost)

Predloge pošiljajte na naslov: KRKA — ZDRAVILIŠČA, Diskoteka Otočec, 68222 Otočec, s pripisom TOP LESTVICA.

62 let skup v dobrem in slabem

Julijana in Jurij Kure iz Radencev pri Starem trgu sta se poročila leta 1925 — Neverjeten spomin — Jurij še vedno skrbi za živino

RADENCI PRI STAREM TRGU — Januarja je minilo 62 let, kar sta si obljubila zvestobo Julijana in Jurij Kure iz Spodnjih Radencev pri Starem trgu. Veliko sta pretrpela, da sta lahko z delom v tem odročnem kraju spravila h kruhu 7 otrok. Kljub starosti — Julijana jih šteje 81, Jurij pa 86 — se z neverjetno natančnostjo spominjata dogodkov iz njunega skupnega življenja, nerada pripovedujeta o njih, kajti nemalokrat jima ob žalostnih spominih privrejo solze iz oči.

Julijana je prišla h Kuretovim iz Srednjih Radencev. Rodila je 9 otrok, prvega leta 1925, zadnjega 1951. »Prvi in zadnji sta kmalu umrla, ostali pa so se razpteli po svetu. Dva sta odšla celo v Avstralijo. Na domačiji je ostal le sin, a še ta je že vrsto let na začasnem delu v Nemčiji,« pove Julijana, ki ji ni bilo lahko skrbeti za otroke, zlasti še potem, ko je Jurij leta 1930 odšel s trebutom za kruhom v Urugvaj. »Moj brat mu je plačal pot v tujino, toda gospodarska kriza je bila tudi tam, tako da se ni dalo zaslužiti. Po dveh letih in pol se je zato mož vrnil, zaslužil pa niti ni. Jurij je bil tudi tam, tako da se ni dalo zaslužiti. Po dveh letih in pol se je zato mož vrnil, zaslužil pa niti ni. Jurij je bil tudi tam, tako da se ni dalo zaslužiti. Po dveh letih in pol se je zato mož vrnil, zaslužil pa niti ni.

Jurij se je torej moral sprijazniti s tem, da bo moral zaslužiti kruh, kakršen pač bo, doma. Kmetija je bila sicer velika, merila je kar 32 hek-

tarjev, vendar so lahko obdelovali le osmino te zemlje. Zato je bil Jurij tudi lesni manipulant, sodar, delal je apnenice in žgal apno, nekaj je zaslužil tudi s furanjem.

Julijana in Jurij Kure

Avgusta leta 1942 so ga odpeljali v taborišče, ko pa se je naslednje leto vrnil domov, je takoj odšel v partizane, kjer je bil tudi ranjen. Februarja 1945 je v Kanižarici naredil tečaj za veterinarskega bolničarja in najprej v Grosupljem, nato pa v Črnomlju upravljal živalsko bolnico. »Mnogo sem pretrpel med vojno. Nikoli ne bom pozabil, kako sem šel sredi zime skoraj bos iz Črnomlja v Metliko. Podplati so senamreč držali čevljev le še na majhnem delčku. Bilo bi skoraj vseeno, če jih sploh ne bi imel. Ni čudno, da me danes noge ne držijo več kot bi me morale.« Drugače pa sta oba z Julijano, ki le nekoliko slabše sliši, zelo dobrega zdravja. Jurij bere brez naočnikov, še vedno sam poskrbi za 4 glave živine v hlevu, do lani se je vozil celo z motornim. »Za biseče, ni me strah, le

cesta je preslaba,« pravi. Čeprav se še vedno spominjata vseh datumov o pomembnejših dogodkih in ju spomin se niti malo ni zapustil, pa jima je veliko težje, ko morata prešteti vnuke in pravnuke. »Vnukov je 21, pravnukov pa imava 11 ali kakšnega več. Vsekakor velika družina,« pravita.

M. BEZEK-JAKŠE

Veliko znanja v malih glavah

Regijsko srečanje mladih tehnikov Slovenije — Najboljši so se uvrstili na republiško tekmovanje, ki bo 23. maja v Krškem

OTOČEC — Na osnovni šoli Gubčeve brigade NOV je bilo v četrtek 10. občinsko in 5. regijsko srečanje mladih tehnikov Slovenije, ki se ga je udeležilo 140 pionirjev iz domala vseh dolenjskih osnovnih šol. Po besedah predstavnika ZOTK Nika Padevskega Dolenjska in Posavje precej zaostajata pri vzgoji mladih tehnikov po šolah. Manjka ustreznih kadrov, ni dovolj opremljenih delavnic, seveda pa primanjkuje tudi denarja za razvijanje te dejavnosti. Veliko slabosti je čutili tudi v Organizacijah za tehnično kulturo, kamor se v prostem času vključujejo mladi nadobudneži s tehničnim znanjem. Mentorje je težko dobiti, saj niso več pripravljeni brezplačno delati. Kljub takšnim razmeram pa je bilo čutili, da so se mladi za to tradicionalno srečanje in tekmovanje

dobro pripravili. Nastopili so v šestih področjih: raziskovalnih nalogah, elektronskih napravah in uporabi računalniških programov, v modelarstvu, radiogoniometriji in novih dejavnosti. Ob tej priložnosti so pripravili tudi razstavo že prej narejenih izdelkov, kjer so se svojimi ustvarjalni na tehničnem področju izkazali tudi otroci VVO. Na koncu poročila zapišimo, da gre okarati Črnomalce. Metličane in Ribničane, ker letos svojih tekmovalcev niso poslali v Otočec.

Najboljši so se uvrstili na republiško tekmovanje, ki bo letos 23. maja v Krškem. Tja potujejo: ladijski modeli M-ČI: 1. Roman Hočvar, OŠ Gubčeve brigade NOV; Otočec: 2. Marjan Kastelic, OŠ Louis Adamič, Grosuplje. Avtomobili na električni pogon: 1. Janez Zaletel OŠ 15. divizije

Grm; 2. Andrej Gornik, OŠ Škocjan. Amaterska radiogoniometrija: 1. Davorin Peterlin OŠ XII. SNOUB, Bršljin; 2. Slavko Jakš, OŠ 7. korpusa, Žužemberk. Jadralski modeli A1: 1. Danijel Terlep, 2. Roman Makše, oba iz OŠ XII. SNOUB, Bršljin. Zmaj deltoidi: 1. Janez Horvat, OŠ 29. oktober, Šmarjeta, 2. Toni Ceglar, OŠ Veliki Gaber. Mikrorazdalniški programi: 1. OŠ Zbor odposlancev Kočevje, Dobro jutro, elektrika: 1. OŠ Louis Adamič, Grosuplje. Modelarske rakete: 1. Rok Žunič, OŠ 15. divizije, Grm. Spoznavanje proizvodnega procesa, Fischer UT 1: 1. Marko Istenič, OŠ XII. SNOUB Bršljin; 2. Henrik Lavrič, OŠ Martina Kotarja, Šenjernej. Klip-klap: 1. OŠ XII. SNOUB, Bršljin.

J. PAVLIN

MLADIMOJSTRI ZASTROJI — V sobodno opremljeni šolski delavnici na Otočcu so se mladi tehniki preizkusili, kaj zmorejo narediti z orodji klip-klap. (Foto: J. P.)

• Ljubše mi je, da se svei sprašuje, zakaj spomenika nimam, kakor zakaj ga imam. (Kato)